

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА
у Львові.

IV
ЖК-17182
1935-1-23

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
ІМЕНІ
ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ.

Ч. 64.005

14

240-17.182

1935-1-23

64005

Oplate pocztową opłacono gyczaltem.

Ціна 10 сот.

Наше Христосівське Нашиє

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО
ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Львів,

6. січня 1935.

Ч. 1. (49).

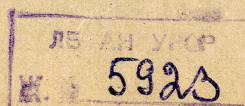
ЗІРКА З ВИФЛЕЄМУ

Тріє царі
Йдуть со дари

Сина зродила.

До Вифлеєм-міста,
Де Діва Пречиста

ЕПИСКОП НИКИТА БУДКА.

Необхідна потреба нинішних днів.

Девятнацять сот літ тому, підчас мира у великій римській державі, що підбила і тримала під своєю владою всі народи світу, було велике помішання понять. Була така нужда і пригноблення у всіх поневолених, така маса пророків і месіїв, котрі хотіли спасати людство, що ліпші й ясні уми говорили: ніхто нам тут на землі не скаже що добре, а що зле, куди йти, що робити. До цього треба Бога, треба Післанця з Неба, щоби нам показав дорогу і дав міру доброго і злого.

А у вибраного Богом жидівського народу, що був сторожем Божого Об'явлення і мав до цього святі книги, та римську владу в Єрусалимі відчував найтяжче, — було гірше, ніж деінде. Він молився: Спусти нам, Небо, з росою згори правдивого Месію, що на Него чекаємо.

Вірний у своїх обітницях Бог вибрав саме цю хвилю моральної й матеріальної темноти і дав ще в раю Обіцяного, зіслав на землю Свого Єдинородного Сина як Месію або Царя будучности, Апостола правди, дороги й життя. Над Вифлеемом заяснила Його зоря...

Вже понад 1900 разів являється ця Вифлеемська звізда на небосклоні народів світу. І цього року світить вона своїм дуже вимовним світлом над цілою людськістю, що її візвав Голова Месіянської Церкви, Святіший Отець Пій XI., Папа Римський, до святкування 1900-літнього Ювілею Месії, Христа Царя.

Нині треба світові Вифлеемської звізди і дороговказу не менше, як давятнацять століть тому. І нині доля кожного народу не лише в Європі, але й у цілому світі є зв'язана з осередком народів у Женеві, — як колись у Римі. — І ніби мир панує тепер у світі, але темрява і неволя є так діймаючо прикра для всіх, що оправданий стає клич Голови Церкви: Мир Христовий дістанете лише в Христовому царстві, царстві правди і любови. Не

словами, а ділами — після великої заповіді любови Бога і ближнього, — діяльністю в житті приватному і прилюдному згідно з проповіддю католицької Церкви, себто Католицькою Акцією, дасться розв'язати нинішнє затемнення понять, переслідування, взаємний гніт, і нужда загальна.

Як колись за Вифлеемською звіздою пішли простодушні пастирі і найбільші мудрці-звіздарі, пішли з трудом, але з доброю волею і щирим серцем та найшли Ісуса, так і нині є це одинока дорога, якою треба йти, щоби поправити сумні відносини у світі і в кожного народу.

Нині, в часі загального розвалу і світової нужди, коли всюди горячково рухаються незрячі лікарі хвороби світу, навіть такі як Літвінов, треба всім справжнього дороговказу, провідної зорі до правди і любови, справедливости, ладу і мира.

Предобрий Бог дав нам з непонятної любови до нас Свого Сина на Лікаря наших хворіб, а ми співаємо разом з Ангелами: „Слава во вишніх Богу, а на землі мир людям доброї волі“. Коли добра воля зі сторони Бога до людей є очевидна, треба й нам, людям, узброїтися в добру волю і стати під проводом католицької Церкви і її Голови під стяг Великого нашого Ювілята, Христа Царя. Треба нам під ним боротися проти царства сатани, його облуди, фалшу і несправедливости в організованім поході за Христовим царством, за правдою, любов'ю і миром аж до повної перемоги.

З Різдвом Христовим пригадаймо собі незабутний зрив серцець українського народу на святі. Українська Молодь Христові. Нехай цей вияв доброї волі і об'єднання в любові до Христа Царя цілого нашого безталанного народу світить нам провідною зорею на шляху наших змагань!

ВАСИЛЬ ЛІМНИЧЕНКО.

Ой, дай Боже...

По наших полі, раненько-вранці,
Ой, дай Боже!
Йшли три молодці, йшли три повстанці...
Ой, дай Боже!

Перший повстанець, мов ясний сокіл.
Ой, дай Боже!
Такий, як явір: стрункий, високий.
Ой, дай Боже!

Другий повстанець: весь в кармазині,
Ой, дай Боже!
Гей ясна пава йшов по долині.
Ой, дай Боже!

Третій повстанець, третій товариш,
Ой, дай Боже!
Гарний, якого й снами не змариш.
Ой, дай Боже!

Прийшли молодці, мов ті мисливі,
Ой, дай Боже!
До наших женців на тихій ниві.
Ой, дай Боже!

Прийшли здалека й стали питати:
Ой, дай Боже!
Чи йшла цим полем Христова Мати?
Ой, дай Боже!

Чи йшла цим полем, чи не тікала?
Ой, дай Боже!
Та чи при собі Христа тримала?
Ой, дай Боже!

Бо новий Ірод з самого Кремлю
Не дай Боже!

Післав посланиців на всенюку землю.
Не дай Боже!

Післав посланиців Христа шукати,
Не дай Боже!
Христа ж узяла Божая Мати.
Ой, дай Боже!

Ми мандрували по Україні
Ой, дай Боже!
Й ще не зустріли Христа до нині...
Ой, дай Боже!

Ще не зустріли, ще не впросили
Ой, дай Боже!
Для України волі, ні сили —
Ой, дай Боже!

Бо в наших селах, на Україні,
Ой, дай Боже!
То вже не люди, лиш людські тіні —
Не дай Боже!

То вже не люди, лиш їх подоба,
Не дай Боже!
Там сум при сумі: сама жалоба —
Не дай Боже!

Ой, дай нам, Боже, Христа вблагати,
Ой, дай Боже!
На Україну з нами вертати,
Ой, дай Боже!

На Україну, на тихі ріки,
Ой, дай Боже!
З нами вернути й жити на віки,
Ой, дай Боже...

Між своїми.

Старенький пан Василь Горинський сьогодні якийсь неспокійний. Ходить по кімнаті, і думає — думає.

Щось його тягне нині на самоту. Вдягається тепло — і виходить на прохід, бо ще до вечора далеко. А спогади лунуть — один за другим:

„Сьогодні Святий Вечір. Діждався він його, вже сімдесятсьогомо. Чергувалися вони в його життю, вирізбювали зморщкы на лиці, малювали волос на біло, а потім його виривали. Пан Василь пірнув думкою до першого, що залишився на дні спогадів.

Він був тоді сільським хлопчиною Васильком. Ще далеко до Різдвяних Свят, — а він уже приготавлявся до них, — приготавлявся до коляди із товаришами. Бігав до них, полишаючи по снігу сліди босих ніжок... Требаж коляди навчитися, треба умовитися, до кого підуть колядувати, і що купить собі за заколядовані проші. І хоч мамуня і татуньо сварили, щоби босо не бігав, бо перестудиться, та це багато не помагало: як можна перестудитися, перебігаючи скоренько до сусіди; а там уже на піч, і коляда бреніла із молодих уст хлопчиків. Коляду вже уміють. Тепер ще

I. M.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

СЛАВІТЕ!

До Бога!

Св. Тереса від Дитяти Ісуса, зачислена до лику Святих у 1925 р., мала звичай записувати свої побожні думки й міркування. Перед своєю блаженною смертю сказала: „Мойм завданням у небі буде творити добро для землі: я спускатиму рожаний дощ на землю!“

З Різдом Христовим приймим одну її думу, що наказує з безмежним відданням завітати Христові, на Нього покладатися, самим докладати всіх старань і при тім думати словами Євангелія: Коли все зробите, кажіть: ми слуги непотрібні! Це буде гарна рожа, що зложена при яслах Дитятка Божого, стягне на нас Його поміч і Благословення. Оце її чудова думка:

„Ти гейби та маленька дитиночка, що береться ставити перші кроки, але ще ходити не годна. Як хоче конечно дістатися до мами, що є на поверсі, то підносить ніжку, щоб увійти на перший ступінь. Та дарма. Паде за кожним разом, не може йти вперед. Ось і ти будь такою дитиною: Сповняючи всі чесноти завжди підноси гейби ніжку на ступіні свято-

сти, та при тім не міркуй собі, що зможеш увійти хочби на найнижчий ступінь. О ні! Бог хоче тільки твоєї доброї волі. Він стоїть ген високо й з любовю дивиться на тебе. Врешті — переможений твоїми немінними зусиллями, Сам зійде, візьме тебе на руки й понесе на завсіди до Царства Свого, де Його вже не покинеш. Але як перестанеш підносити ніжку, ще довго лишишся на землі!“

О. Год.

Св. Тома з Аквіну: „В одній годині у стіп Христа навчився я більше, ніж з усіх книжок через ціле життя“.

Папа Пій IX. в листі до о. Шеваліє: „Серце Ісуса вилікує людей з усіх їхніх терпінь і страждань“.

Папа Пій XI.: „Душею Католицької Акції повинна бути любов“.

Фр. Озанам, проф. універс.: „Мое ціле життя переконало мене, що спокій для духа й серця є тільки у вірі св. католицької Церкви і під її проводом.“

Про націонал-соціалізм.

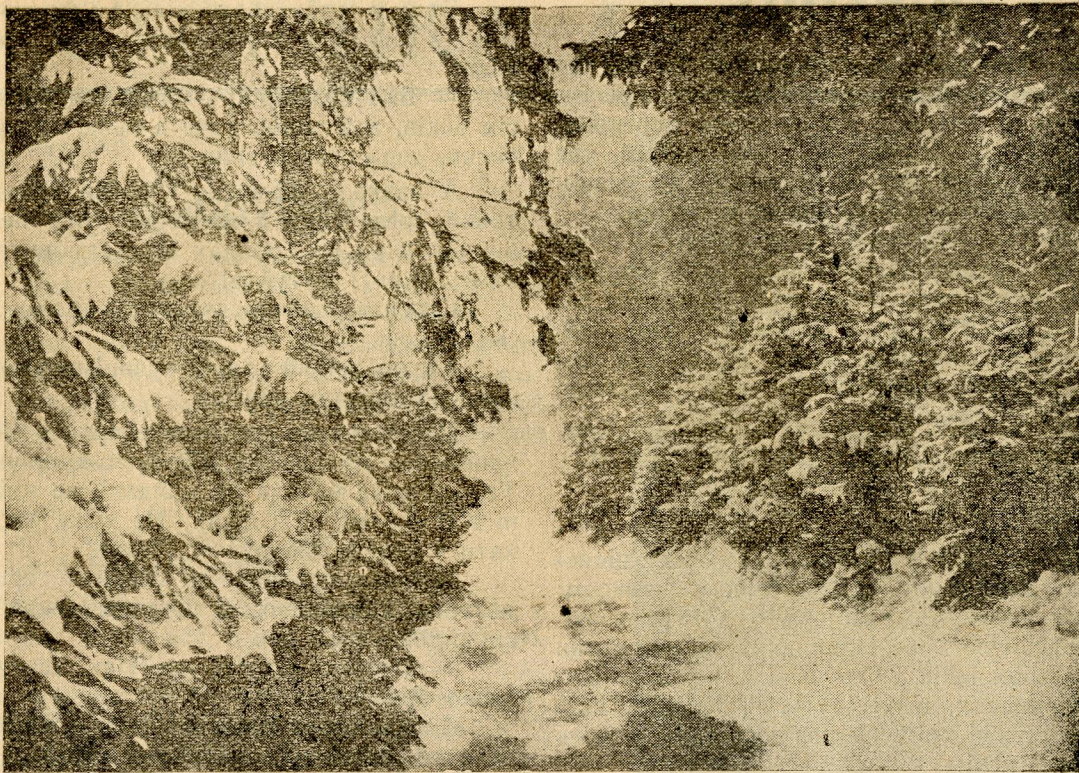
Кожний з нас уже чув про те, що діється в Німеччині. Здається провідник націонал-соціалістичної партії, Гітлер, перед кількома роками зовсім невідома людина, є сьогодні найбільш відомим державним мужем світу. Ще недавно провінціальний агітатор, на війні фрайтер, про якого ніхто ніде не чув, — сьогодні диктатор на чолі одного з найчистіших і найкультурніших народів, з владою, якої не має ніяка коронована голова. Що більше! Гітлер це тепер вождь, провідник народу, в якого мільйони маси вірять, що їх виведе з безодні нужди й безробіття, що німецьку державу, донедавна принижену і побиту, поставить на чолі народів світу! Безперечно це явище створення і розвитку націонал-соціалістичної партії, те головкружне піднесення на найвищі шаблі державної влади нічим незамітною одиницею, — це явище належить до найцікавіших, які знає історія людства.

Що ж є націонал-соціалізм? Це перш усього рух, який каже, що він самотній є правдиво національний. Про давніший націоналізм висловлюється він як про щось гірше. Це тому, каже Гітлер, — бо давніший націоналізм — мав на оці інтереси династій, королів, цісарів, себто інтерес могутності їхніх родів, або змагав до того, щоби промисл, торгівля і великі фінанси мали можливість розвиватися, загарбувати чужі ринки. Також не хоче мати націонал-соціалізм нічого спільного з давнішими т. зв. ліберальними і демократичними напрямками політичними. Лібералізм це була філософічна а потім політична течія, яка казала, що добро одиниці є найважливішою справою на світі. З цієї засади виходила демократія, себто така форма правління, яка допускала (в теорії) до правління на рівні кожного і в якій рішала більшість. Націонал-соціалізм каже, що начальною засадою людського співжиття є добро загалу, якому мусить підчинитися одиниця, а за тим така форма правління, в якій уряд чи провідні одиниці мали би найбільшу владу й авторитет. Тому Гітлер виступає проти всіх міжнародних течій таких, як комунізм і соціалізм, а також проти католицької Церкви, тому, що вона в морально-релігійнім життю не признає найвищим авторитетом світську владу лише церковну. До націонал-соціалістичного руху пристала найскорше інтелігенція, міщанство і молодь. Кличі об'єднання Німців, звільнення їх від воєнних зобов'язань, які на них наложив версайський трактат, далі, наука про вищість німецької раси і культури над іншими, приєднала до націонал-соціалізму найскорше ті верстви народу.

Цікаве є в націонал-соціалістичній ідеології те, що вона не каже, немов відзискання могутності Німеччини йде доконче через зброєння і війну. Не організація війська, не війна, але сила національної волі, бажання народу зберегти себе є наймогутнішим чинником сили народу. Тому найважливішою точкою, чи основою програми націонал-соціалізму є питання, як об'єднати нарід в одну цілість, оживлену одним духом, як зілляти його і стопити його в однозгідне тіло, щоби його ніхто не міг уже розбити. Гітлер каже, що це не можна зробити лагідними способами, лише шляхом „націоналістичного гвалту“. Треба перш усього винищити до тла політичних противників і всі ті струї, які перешкаджають національному усуцільненню німецького народу.

Багато з думок, які голосить націонал-соціалізм, є добрих. Перш усього ті, які кажуть, що в народі мусить бути авторитет та що націоналізм повинен об'єднати найширші верстви до одної цілі. Не можна прийняти однак від него теорії, що політичне добро народу є найвищим моральним наказом, якому мусить підпорядкуватися все, отже й релігія. Але, як італійські фашисти переконалися скоро, що боротьбою з релігією собі пошкодять і тому погодилися з Апостольською Столицею, так і німецькі націонал-соціалісти закинуть боротьбу з найвищим народнім добром, яким є релігія. Ось недавно газети донесли, що кардинал Фаульгабер, проти якого давніше дуже виступали гітлерівці, похвалив Гітлера за його змагання до миру. Може бути, що ця відомість є початком поухання війни між гітлеризмом і католицькою Церквою.

Наша молодь, якій дуже импонує Гітлер, повинна перш усього взяти з його ідеології те, що нам найбільше потрібне: усуцільнення українського народу, підчинення добра одиниці під добро загалу і признання авторитету проводу. Досі ми бачили, що в деякій частині нашої навіть селянської молоді приймаюся з націонал-соціалістичної ідеології найскорше те, що є її найслабшою точкою: ненависть до чужих народів. Тимчасом вже сам Гітлер відступає поволі від своїх давніших кличів расової й національної ненависти. У новому виданні його книжки „Моя боротьба“, яка є наче євангелією націонал-соціалізму, має бути змінений давніший уступ звернений проти Франції, — а кажуть, що нікому краще тепер не поводитися в Німеччині, як жидівським купцям і фабрикантам. Отже не расова ненависть, лише плекання власних національних вартостей, опертих о християнську етику, доведе до переродження і скріплення української нації.

У Різдвяну Ніч.

Різдвяна Ніч

ПІД БОЛЬШЕВИЦЬКИМ ЯРМОМ.

Святий Вечір. Сьогодні Олена особливо нещаслива. Незабаром до Святої Вечері сідати з молитвою смиренною, з радістю душевною, з надхненням святковим, — а на душі біль, неспокій, у хаті пустка: син ціліський день у школі товчється, а чоловік Овсій, сільський большевик, по селу собак дратує та телички й баранці в людей на „мясозаготівлю“⁽¹⁾ грабує.

Над вечір хлопчина навідався, вхопив шмат хліба, — й ходу з хати.

— Кудиж ти, Павлику? Час уже Вечерю Святу їсти.

— Не можу, мамцю. „Агітпроп“⁽²⁾ заборонив „попівських витребеньок“ уживати.

— Що?... А з ким-же я засяду до Вечері? — вжахнулася мати, й сльози сріблом заблибли в її очах.

— Я радий би, матусю, — колиж „політрук“⁽³⁾ наказав ввесь день і вечір у школі бути, а я-ж „піонер“⁽⁴⁾. Мене судом партійним покаралиб. Ну, йду, бо в „клубі“⁽⁵⁾ зараз проба.

Мати й не зогляділася, як Павлик зник із хати.

— Боже, за які гріхи така нам кара —

застигла Олена на порозі в болісному питанню.

У її виболілій пам'яті виринули не так давні літа, коли Різдво Христове святкувалося спокійно, без ганьби й наруги напасників, коли в цей день весь Божий мир, забувши за щоденні гризоти й прикrostі, молитовно готувався зустрінути величне Свято. А тепер? Що Божий день, що година, — то наруга, грабунок, загроза арешту, знущання, смерть.

Олени груди стогоном сповняються:

— Мати Божа, зглянься на нещасних, не дай діволам нас кривдити. Пішли суд небесний! — припала вона перед святим образом.

А вечір поволі насувався, прикриваючи денні турботи й таємничо наближаючи людей до врочисто-набожної хвилини.

Але ту урочистість уже попсовано. Свавільно безбожна згряя саме тепер розпочинає дикунські вибрики. Вона вже зформувала похід п'яниць, розпусників, злодіїв, дурнів, прилучила до них немудрих школярів, і готує видовисько, незнане від створення світу. Ця згряя марою суне вулицями. Поперебирані, і такі богохульні речі виробляють, що страшно

¹⁾ Один з большевицьких податків, що його стягають не грішми, а мясом.

²⁻³⁾ Большевицькі проводирі — агітатори.

⁴⁾ Член большевицької організації для дітей.

⁵⁾ Домівка тих „піонерів“.

ЧИТАЧУ!

Оце Різдвяне число висилаємо на багато різних, знаних нам адрес. Просимо переглянути його докладно, і таким чином переконатися, що наш часопис, за мало грошей, дає дійсно багато здорового матеріалу до читання, а крім того поміщує цікаві малюнки.

Долучуємо до того числа поштові складанки, згл. розрахункові перекази, — і просимо їх не марнувати, лише зараз прислати передплату на 1935 рік. Хто пришле передплату за 5 нових читачів — одержуватиме сам один примірник нашого часопису безплатно.

Адреса: Адміністрація часопису „Христос наша Сила“, Львів, вул. Японська 7/II.

й говорити. Йде також відділ малих „піонерів“ із смолоскипами й великим написом: „Руйнуй церкву, стовковисько контрреволюції!“ Виспівують безвірницьких пісень члени союзу безбожників. Одягнені в червоно-чорне, у машкарах, вони ідуть, галасують, скачуть; найдужчі крикуни раз-по-раз виригують несамовиті речі:

— Геть церкву — буржуйську вигадку!
— Геть релігію-отрую!

— Смерть, геть, долой! — підхоплює із хриплим свистом ошаліла зграя, швириляючи шапки високо вгору.

Похід реве, танцює, скаче, як банда розярених дикунів. Похід гремить, бушує, пінить, як у пекельному казані сатана.

Посеред села на майдані віз комісарів зупиняється.

— Євангелію, євангелію читати! — крикнув із воза розпатланий жид, і клекіт юрбища увірвався.

З мішків сипнули псалтирями, часословцями. Жмут ікон, великих і малих, з ляском-брязком кидають із воза в калюжу. Ізза халев витягають комсомольці батьківські молитовники й підкидають їх високо над багаттям. Чиясь грішна рука чиркнула сірник. Старий папір запалахотів кублисто-білим димом, а круг багаття обступила навколо юрба, неначе відьми з упирями, гасаючи в богохульних дрібцях.

Палахотіли в згвалтованій темряві церковні хрести й книги, займалася, запікалася вогнем душа людини. Скакали в божевільному танці „комсомольці“ й „піонери“. Хлипали страшною образою заплакані кудри-нецькі стріхи, вульканився нестримно всезгальний гнів вірних.

— Павлику! — оглушив усіх розпачливий жіночий вереск з боку, й усе на мить заміло.

Враз у юрбу впало кілька каменюк.

— Бий босоту! — крикнуло, як із безодні.

— Бий бузовірів! — гукнули грізно з усіх боків, а з тинів, наче з неба, знялись кії, бияки, держална й вила.

А навколо шамотня і грізні крики. Раптовий тріск тину й шалений тупіт переляканої біганини по городах із несамовитим криком: „Гвалт! Ратуйте!“...

Стогнав, запорскувався кровю морок святої ночі.

Аж по добрій годині вулиці спорожніли й крик на городах ущух.

Олена ледви поріг переступила й упала напівжива на долівку. Її трясла пропасниця. Те, що вона бачила на майдані, не вміщалось ні в її розумі, ні в душі. Не чула, як убіг до хати з перебитою рукою Павлик.

Павлика пройняв до глибини серця плач матери. Несміливо, з почуттям вини в душі він підійшов до неї.

— Матусю дорога, простіть, не буде вже цього більше!...

Синові слова ще сильнішого жалю додали скривдженому матірньому серцю.

— Дияволіві найнявся, зганьбив молитву, віру. Нема в мене сина!... Сама зісталася... Пішли, Боже, смерть мені — несила далі жити!.. — застогнала Олена, впірнувши в подушку й здушивши голову міцно руками.

— Матусенько, простіть. Ніколи не підувже до „піонерів“. Простіть! — припадав коло матери й благав прощення Павлик.

Павлика опанував і жаль і страх. Не пам'ятаючи себе, він почав молитися. Звів очі до ікон на покуті, глип — нема. Озирнувся навколо по хаті — не видно. Батько-большевик ще рано повикидав.

І без надуми Павлик вибіг на двір.

А на вулиці дотлівали вже недогарки книжок та ікон. Павлик зашпортнувся об грубу в снігу книгу. Схилився й прочитав освітлені багаттям слова: „Блажен муж, іже не йде на совіт нечестивих“. Вражений нечуваними досі словами, він відвернувся в бік, а звідтіль на розтопленому снігу блищить до нього: „Горе тобі грішнику, донедеже душу свою запродав дияволу“.

Слова ці розпеченим вугіллям запекли Павлика. Застиглий утупив він зір в задимлену вогнем темряву. Багаття ширилося, росло. Світ горить! — вдарило йому в голову. Плечі горять, пече в ноги! Тікати, скоріш тікати!

*

На сніжній рівнині, далеко за селом, люто завивав вітер, розпирскуючись білими хвостами. Павлик безтямно лежав серед снігового простору, широко розкинувши руки.

Третього дня ховали Павлика. **Ю. Т.**

СТОРІНКА ДЛЯ ДІТЕЙ

Осип Годунько.

У Свят-Вечір.

В Богданковій хаті вже кінчили святу вечеру. Вона не була така багата як щороку, не було дванацять страв, але таки і борщик був, і пиріжки і кутя була, і як Богданко кинув нею об стелю, то багато її держалося — значить, усе гаразд буде. Врадуваний уже хотів побавитися на соломі, аж тут почув далекий спів прегарної коляди:

„Просимо Тя Царю, просимо Тя нині,
Даруй щастя, даруй долю
Нашій Неньці-Україні.“

Він аж ахнув. Цеж хлопці-друзі ще у Пилипівку змовилися, що у Свят-Вечір підуть із колядою на Рідну Школу. А він геть чисто забув. А може був би й не забув, але мала сестричка Оля все про щось питала, він що хвиля відповідав, то знову колядував, і так при тім час зійшов, що він собі в хаті сидить, а там хлопці так гарно колядують — на Рідну Школу. О, Богданко знає, що це Рідна Школа, бо він до неї ходить. Там учить така гарна молода пані, що не бє, не сварить, а про Україну говорить і образки показує, і пісень навчає. А раз як Богданко вивчив гарно віршика у честь Шевченка, то панночка дала йому образок з портретом поета. А та наша школа бідна, грошей їй дуже треба, щоб і хата на школу була, і тепло, і пані вчителька щоби мала на прожиток. Ось і хлопці вважали піти з колядою, вже й ходять, а він, Богданко, ще в хаті. Ось тому тепер так неспокійно запинає козушок, накидає шапку — й вже його нема в хаті.

Та ось молоді друзі йдуть, Богданко вже з ними. На переді кремезний Василько несе колірову зізду, а хлопці за ним ідуть-біжать і руки зтирають, бо студено, аж дух запирає. Що ворота, що хата пристають, набож-

Ангел звіщає пастирям, що народився
Маленький Ісусик.

но колядують, аж душа радується, а господня виходить, добрим словом вітає і в пушку грошики вкидає. Від панотця грошей ці стали на Рідну Школу, а їмось кожному дали пухкого пампушка.

Вже була пізна година, як хлопці гроші занесли до скарбника, й самі стали розходитися. Дехто захрип як півень перед дощем, декому сиві вуси зима наліпила, — але всі були раді й веселі, що в Ніч Різдва Христового вчинили добре діло для народу й ближнього.

У Львові відбувається саме, в Національному Музею, **вистава**, влаштована з нагоди 20-ліття вимаршу Укр. Січових Стрільців на війну. На виставі можна побачити багато цікавих памяток з недавнього минулого. Варто її оглянути.

—о—

В Коломиї відкрито саме **Український Народний Музей** ім. о. Й. Кобринського. В музею є дуже гарні памятки з минулого й сучас-

ного нашого народу, а головню Покуття й Гуцульщини. Основування й удержання таких обласних музеїв по наших містах є дуже важним та корисним для народу ділом.

Передплату можна висилати також розрахунковими переказами. Тоді передплатник не платить порта.

В кількох словах.

На Лемківщині утворено для греко-католиків **Апостольську Адміністратуру**. Апостольським Адміністратором став о. Василь Масцюх, який має резидувати в Сяноку.

—o—

У Львові відбуваються **наради** представників українських партій з краю і з еміграції в справі скликання Всеукраїнського Національного Конгресу, який мав би обговорити всі справи, спільні для Українців поза межами большевії.

—o—

Рідна Школа одержала в спадщині від покійного свого голови І. Кокорудза окрему фундацію на вибудування нового, прегарного будинку української дівочої гімназії у Львові. Старанням п. Іванни Кокорудзової цей будинок виставлено — і дня 12. м. м. відбулося його посвячення, якого довершив Пресв. Кир Іван у сослуженню численного Духовенства. Українське шкільництво збагатилася о нову, прегарно вивінувану станицю у Львові.

—o—

У варшавському сенаті радили недавно про нову **конституцію**, про яку ми вже свого часу згадували. При тій нагоді український сенатор д-р А. Горбачевський виступив з домаганням широкої **автономії** для всіх українських земель у Польщі, т. зн. домагався, щоб ці землі мали свій власний сойм, уряд, суди, шкільництво, скарб і збройну силу.

—o—

Прем'єр Козловський має скоро уступити. Прем'єром має бути теп. міністр закордонних справ Бек. Має теж наступити „**чистка**“ серед членів ББ.

—o—

В **большевії**, як вже нашим читачам відомо зі статті в попередньому числі Х. Н. С., — московський большевик Ніколаєв убив високого большевицького урядовця Кірова. Большевики почали зараз велику нагінку, вистріляли сотки людей — і прийшло навіть до поважних заворушень на тому підкладі. Поарештували навіть таких знаних большевицьких діячів, як Зіновєв і Каменєв. Але що більше: московські большевики билися між собою — а все скропилося на Українцях, і то цим разом уже таки на українських комуністах і їх підпомагачах. Вбивство Кірова стало сигналом до дальшого страшного винищування всего, що ще бодай трохи українське серед інтелігенції на Україні. В першу чергу кинулися большевики на тих замотиличених большевизмом галичан, які поїхали туди як до „раю“ — а опинилися під „стенкою“. І так,

згинули від большевицьких куль відомі Іван і Тарас Крушельницькі, Р. Сказинський і інші. Антона Крушельницького, Ю. Бачинського, Дідушка і ін. большевики не розстріляли, але тримають їх у льохах чрезвычайки і переводять слідство. Але й зпоміж наддніпрянських Українців дуже багато впало жертвою розярених большевиків. Серед розстріляних є м. ін. теж українські письменники й поети, як Косинка, Влизько, Фальківський і ін. Ось так виглядає в дійсності „українська держава“ за Збручем, яку ще недавно так захвалювали нам люди, що тепер самі погинули від московських большевицьких куль.

—o—

Прийшли вістки, що на Україні починається нова **чистка** серед комуністів-Українців. Особливо багато Українців викинули з партії в Дніпропетровську. Як бачимо, не може вже й бути большевиком. Треба бути конечно Москалем, щоби заслужити собі ласку большевицьких можновладців.

—o—

У зв'язку з **убивством Кірова** арештовано в Ленінграді 143 комсомольців у віці від 14 — 16 років.

—o—

Українські партії, а також Товариство Українських Журналістів і Письменників, оголосило **протести** проти нової філії большевицького терору на радянській Україні.

—o—

Дня 25. м. м. відбувся річний Загальний З'їзд „**Рідної Школи**“. Перед З'їздом була в Преображенській церкві Служба Божа за душі померлих членів Р. Ш. По довгих нарадах вибрано Головну Управу, якої головою став проф. І. Галушинський. З'їзд ухвалив цілий ряд резолюцій у рідношкільних справах.

—o—

Цьогорічна коляда, як звичайно, признана на **Рідну Школу**. Наші люди повинні складати масові жертви на українське шкільництво, яке є запорукою кращого майбутнього.

—o—

ТАКИХ НАМ ТРЕБА.

Католики у Франції ревно дбають за поширення доброї преси. Скрізь по містах, селах і присілках є гуртки, що дуже дбають за ширення християнських часописів. Тим ширенням займаються різні національні й релігійні товариства у Франції й поза нею так, що тих гуртків є вже 35 тисяч. Скільки в нас таких гуртків? А чейже праця невеличка: заохотити ближнього до читання — й солідно платити за часопис.

—o—

Читання для наших господарів.

Господарські поради на січень.

Добрий господар зараз по Різдвяних Святах повинен передусім переглянути все своє рілльне знаряддя, чи воно в порядку; може що треба направити, або й докупити. Далі треба заздалегідь зладити плян весняних засівів, і то на папері, докладно все записуючи. Добре також відразу й замовити потрібне насіння. Найкраще робити збірні замовлення через кооперативу. Худобу треба в зимі особливо добре пильнувати, давати правильно їсти та поїти відстоялою водою, а не просто з керниці. Худоба мусить теж провітрюватися, щоб не застоювалася в стайні; але не можна її випускати на ожеледу, ані підчас морозних вітрів. Треба тепер теж вивозити на поле навіз. Молотити лише в сухі дні.

Якщо нема морозу, то можна в саді корчувати старі, змиршавілі дерева, і копати ямки на нові деревця. Нищити гнізда гусениць, шкробати й білити кору дерев, приготувати палики до нових щеп. Коли земля м'яка, то копати в городі.

Довгими зимовими вечорами читати добрі, католицькі часописи і книжки, та других заохочувати до читання. Неписьменним перечитувати вголос цікаві вістки й оповідання, щоб тим їх заохотити до науки грамоти. Не забувати, що за часописи треба платити — і зараз у січні вислати по змозі цілорічну передплату на кілька добрих, українських католицьких часописів.

— 0 — Крухі копита.

Коні часто мають крухі копита, які легко надломлюються і відпадають кусками. Такий кінь теж легко губить підкови. Дуже добре тут можна зарадити ляноліною, яку дістанете в аптіці. Копито обмити чистою, зимною водою, добре висушити, і за чверть години добре натерти ціле копито ляноліною. Робити так щодня, 5—6 тижнів.

Шікаві до'бички.

Біблія доказом права до спадку. Недавно продав якийсь берлінський книгяр один примірник Біблії, надрукований у 1896. р., за 75.000 доларів. Це виглядає на жарт, — однак всеж це правда. Перед кількома літами вмер у Америці пан, що залишив майно вартості мільона доларів. Не мав він ніяких свояків, за виїмком двох дуже далеких. Та, на жаль, вони не могли доказати свого споріднення з померлим. Книгяр, про якого ми пишемо, купив згадану Біблію зовсім przypadково за 20 феників, себто за нецілого пів золотого. Довгий час лежала вона в нього на полиці і він до неї не заглядав. Про спадок американського багача і про клопоти його кривняків він читав у газетах. Аж раз, переглядаючи книжки, він зовсім грипадково взяв у руку так дешево куплену біблію. Якеж було його здивуван-

ня, коли, перекинувши кілька карток вже пожовклих і заплених, побачив на одній з них нарисоване т. зв. генеалогічне дерево (це є рисунок у формі дерева, на якому видно всі розгалуження якогось одного роду). Цей рисунок був власноручний, зроблений рукою померлого недавно американського багатиря, про якого мова. З нього виходило видно, що ці два далекі кривняки, які зголосилися по спадок, а не могли цього доказати, є дійсно кривняками мільонера. Книгяр негайно написав до них листа і запропонував їм купно одинокого доказу до права мільйонного спадку — Біблію. Очевидно спадкоємці заплатили за Біблію без вагання бажану „скромну“ суму 75.000 доларів. Так щасливий книгяр за 20 феників набув такий маєток, а ще щасливіші спадкоємці — спадок.

94 матерей на авдієнції у Мусоліні. З нагоди „дня матери й дитини“, що відбувся саме в Римі, прийняв Мусоліні на Венецькій площі в Римі 94 стареньких італійських матерей, що прибули на зїзд з усіх провінцій Італії. Тих 94 матерей уродило разом 910 дітей. Мусоліні, промовляючи до них зазначив, що вони сповнили обов'язок супроти батьківщини і повинні бути зразком для інших італійських матерей. Кожній з них вручив Мусоліні після авдієнції по 4.000 лірів. Учасниць зїзду прийняв також на авдієнції Св. Отець.

Найбільший гриб. У Болгарії росте рід дуже великих грибів. Такий гриб важить ок. 17 кг., є сірий і росте на пнях старих дерев. При тім він дуже смачний. Коли якому болгарському селянинові пощастить знайти такий гриб, то звичай каже спросити до себе всіх односельчан і почастувати їх цим грибом, звареним у білій підливі.

Дерево сміху. Подорожники кажуть, що в Арабії росте дерево сміху з жовтими цвітами й овочами подібними до фасолі. Араби збирають насіння того дерева, сушать і труть на порошок. Коли потім хто зїсть трохи такого порошку, — мусить сміятися, і то нераз цілу годину.

Гориль шофером авта. Цікавий випадок стався недавно в столиці Австралії, Мельбурн. Вислужений офіцер маринарки привіз з недавнього полювання молодого горіля, як показалося, дуже спосібне звірятко і почав його тресувати. Навчив його їзди на ровері, шиття на машині, а навіть почав учити їзди автом. Після кількох тижнів терпеливої і витривалої праці гориль вже вмів провадити авто. Тоді офіцер постановив — для забави — зробити з горіля справжнього шофера. Купив від одного безробітного шофера право їзди, фотографію наліпив з горіля, та сфальшував печатку. Гориль мав при собі ту „легітимацію“ і їздив з нею по вулицях. Раз трапилося, що пустив горіля їхати самого. Очевидно, щоб змінити його зверхній вигляд, об'язував його лице білою плахтою, насаджував йому на очі чорні окуляри та давав йому на голову великий капелюх. Якомусь поліцаєві видався шофер підозрілим. Він здержав авто і зажадав від „шофера“ легітимації. Якеж було його здивування, коли при ближчій приглянню побачив перед собою малпу. Але ще більше дурну міну мав комісар поліції, до якого поліцаєнт спровадив шофера і там після перешукання його кишень, найдено... легітимацію. Бо справді на легітимації була фотографія горіля і було теж potwierдження права їзди. Власника горіля, офіцера маринарки, потягнули до відповідальности за фальшування документів. Офіцер заплатив кару, але виступив до влади з домаганням, щоб злада дозволила формально горилеві шоферувати. Своє домагання мотивував тим, що закон не застерігає права їзди лише для людей.

ЗІ СВІТА.

В біжучому році пустять в обіг **нові Папські гроші**, дрібні на мільон і золоті на п'ять мільонів лірів.

В Австрії перед Різдвом Христовим оголосили **амністію**, на підставі якої випустили на волю дуже багато політичних в'язнів

В Німеччині трапилася страшна **катастрофа** з поїздом, який саме віз німецького диктатора Гітлера. Цей поїзд наїхав на автобус, повний театральних артистів. Згинуло 16 осіб. Гітлерові нічо не сталося.

В Німеччині викрили недавно **змову** проти Гітлера. Переведено великі арештування, навіть серед самих гітлерівців. Число арештованих доходить до 3 тисяч.

У Франції, як знаємо, доволі часто в останніх часах виходять на яву великі **ошукування**, і то навіть серед людей на високих становищах. Останнього часу відкрили у Франції справу якогось Мелера, що ошукав магістрати різних французьких міст на 200 мільонів франків.

В зарському басейні, як знаємо, має відбутися загальне голосування, в якому населення виявить свою волю, чи хоче належати до Німеччини, чи до Франції. Щоби це голосування відбулося спокійно, рішено вислати до зарського краю відділи військ з різних країв, які пильнувалиб порядку. М. ін. післано туди і англійські відділи. Один англ. офіцер, підпивши, їхав автою по вулицях міста Зарбрікену — і переїхав одну вагітну жінку. Коли обурені прохожі затримали авто, — Англієць вистрілив з револьверу і ранив одного чоловіка. Розуміється, що ця подія викликала у мешканців Зарбрікену обурення проти англійських військових відділів.

Вислід голосування в Зар (польські газети пишуть Сара) буде оголошений 15. січня 1935 р.

На пограниччю між Абісинією й італійськими колоніями дійшло до **воєнних подій**. Уряд Абісинії протестує перед Союзом Народів проти обстрілу абісинських сіл італійською артилерією. Спир повстав тому, що границя держав у тих місцях не є ще на ста-
ла визначена.

Югословянсько-мадярський спір, про який ми вже писали, покінчився тим, що Союз Народів ствердив вину деяких мадярських у-

рядовців, які допустили посередно до атентату на югословянського короля. З такого рішення і Югославія задоволена, бо признали їй частинно слушність — і Мадяри не дуже гніваються, бо не осудили мадярської держави як цілості.

В 1934 році, який саме минув, **померло особливо багато визначних політичних діячів** світового значіння. І так трагічною смертю згинули королі Альберт бельгійський і Олександр югословянський. Перший впав жертвою нахилу до гірської туристики (лаження по високих горах), а другий згинув від кулі політичного атентатчика. Зпоміж голов держав помер ще минулого року німецький президент Гінденбург. Далі, з рук політичних замаховців згинули австрійський канцлер Дольфус і французький міністр Барту. Помер теж знаний французький політик Поанкаре, і багато інших визначних політиків у різних державах.

Японський бюджет передбачує 200.000 ен на удержання ради державної політики, т. зв. тресту (спілки) мозків. До неї буде належати 10—15 визначних політиків.

В Англії упала перед кількома днями велика скала у море. Це наслідок великої бурі. Жертв у людях не було. Лявіна знищила лише сотні гнізд мев (таких птахів) і побила їх тисячі.

В Лондоні перед святами пороблено цього року закупів на 125 мільонів доларів більше, ніж минулого. Впродовж кількох днів в одному лише великому склепі зробило закупів півтора мільонів людей. І кажуть, що в світі є криза. А який то буде передсвяточний настрій у наших братів на совітах?

Французький летун Дельмот досягнув недавно на своєму літаку 504 кілометрів на годину. Значить, майже, як зі Львова до Відня літаком за годину.

Недавно перелетів перший **поштовий літак** з Лондону до Австралії. Літак перебув 20.000 кілометрів і спізнився ледви п'ять мінут. Ось точність!

Робітничі організації України домагаються ніби добровільно, щоби змінити назву міста Зіновевськ. Не хочать нібито, щоби це місто носило назву зрадника робітничої класи. Як відомо большевики твердять, що Зіновев і Каменев морально відповідають за вбивство Кірова.

МУСОЛІНІ ПРО ВЗАЄМИНИ ПОМІЖ ЦЕРКВОЮ І ДЕРЖАВОЮ.

Недавно появилася стаття італійського диктатора Мусолінія про взаємини поміж Церквою і державою, яку варто, щоб дехто з наших людей собі прочитав і поробив з неї відповідні висновки. Історія вчить — каже Мусоліні — що за кожним разом, коли держава входила у боротьбу з релігією, мусіла у цій боротьбі улягти. Одна держава може побідити другу, тому, що стоїть перед матеріальною дійсністю, яку може атакувати і побіджувати. Колиж однак стане перед таким противником, як релігія, то неможливо є найти виразну і очеркнену ціль атаки. Найзвичайніший пасивний опір духовенства і вірних вистарчають, щоби найбільш сильний натиск держави обернути в нівець. Як приклад пригадує Мусоліні безуспішну боротьбу Бісмарка з католицизмом, а також Наполеона, про якого каже, що одною з найбільших його помилок була безоглядність, з якою Наполеон виступав проти Апостольської Столиці.

Далі Мусоліні каже, що він ніколи не думав про творення державної релігії. Є дві можливості, які держава може супроти Церкви зайняти: або не визнавати її офіційно, одночасно телеруючи її, як це діється в Зєдинєних Державах, або управильнити з нею взаємини на основі конкордату. Цей останній спосіб приніс для Італії найкращі висліди. Пригадуючи добу конфлікту італійської держави з Церквою у рр. 1870—1929 Мусоліні стверджує, що тоді стан був нестерпний і що тільки після заключення конкордату 1929. р. він дуже поправився і видав прегарні овочі співпраці. Політика фашистської держави зовсім не виключує признання влади Церкви в обсягу її діяльності. Як незрозуміле булоби засідання духовних осіб, на якому обговорюваноби справи, напр. калібру гармат, так зле булоби, колиб рада міністрів займалася справами теології або релігійними догмами. Нема держави, якаб була так дуже вразлива на свій престиж, як фашистська, але саме тому вона не мішається до тих справ, які переходять межі її діяльності. Мусоліні думає, що держави, які досі не признали цієї великої правди, мусітимуть свою помилку скорше чи пізніше побачити. Пригадує свою промову на 5-тому зібранні фашистської партії, в якій сказав, що хто-небудь зривавби релігійну єдність у краю, впровадивби замішання і наслідком цього поповнивби злочин образи народу.

~~~~~

У Туркестані вибухло проти комуністів повстання. По селах комуністи розстріляли там багато селян.

З НАШОГО ДОМАШНЬОГО ПРОМИСЛУ.

Гончарка зі Старої Соли, Катерина Сидорович, коло своєї гончарської печі.

~~~~~

Людам гірше, собі ліпше. В Бердичеві на Україні один жид-комуніст дуже виступав проти християн і ширив між ними безбожництво. Тимчасом люди його приловили, як сам ходив у шабас до божниці зі „смертною сорочкою“ за пазухою...

Чудо друкарської техніки. В друкарні одного з найбільших французьких щоденників заінстальовано друкарську машину, яка є справжнім чудом техніки. Вона має 38 метрів довжини і складається з 6 великих друкарок, злучених в один спільний механізм. Цілість важить п'ятсот тисяч кілограмів і складається з 87 тисяч частин. Складання машини тривало 3 місяці. Ця незвичайно скomплікована друкарня відбиває пів мільйона примірників газети на годину. Белі паперу складають у пивниці, з якої автоматично посуваючийся пояс паперу переходить безпосередно до машини крізь діру в підлозі. Машина не лише друкує, але складає механічно видруковані колюмни в числа газети, які опісля складає в пачки о рівній кількості примірників. Машину вправляє в рух 78 електричних моторів, з котрих 6 є кожний по 150 парових коней сили. Електричні проводи, які обслуговують цю справді чудесну друкарню, мають разом около 50 кілометрів довжини.

Найвищий чоловік. На одному з останніх засідань віденського лікарського товариства ристухано цікавого звідомлення про найвищого мужчину, якого найдено у Перзії. Цей великан, що має щойно 20 років, розвивався до 9 року життя зовсім природно. Аж після цього року почався незвичайно швидкий його ріст, так що він тепер має 3 м. 30 см. в'єсоти. Він важить 200 кг. Його голова два рази більша, ніж голова нормального чоловіка. Коли він стане поруч жовніра, який сидить на добрім військовім кнісі, то тоді голова його і голова їздця нахедяться на однаковій височині.

В. МАКОВСЬКИЙ.

Без одного вистрілу.

Воєнний спогад.

В осені 1916. р. ненадійно зустрівся я у Відні на вулиці з товаришем Левком Б. Вибренькуючи довжезною шаблюкою, котра йому плуталася по ногах, бродив вулицями і розглядав склепові вистави.

— Здоров, Левку, що чувати? Що тут робиш?

Поздоровилися, почоломкалися, і йдемо до мене додому.

Коли ми поскидали плащі, що лиш тоді угледів я, що Левко став поручником.

— Поздоровляю з авансом, — кажу до нього сміючися; — бачу, коли ця війна протягнеться довгий час, з тебе ще готовий вийти генерал.

Левко добродушно засміявся. Треба знати, що він військовим ремеслом так цікавився, як глухман — музикою.

— Ба, а цього не бачиш? — сказав з прикидливою чванькуватістю, вказуючи пальцем на ліву грудь, на котрій повище кишені висіла на ленточці медала хоробрости.

Я не на жарт зацікавився, і кажу:

— Хоч не хоч, мусиш мені розповісти, як це було з цією твоєю несамоовитою хоробрістю? Коли і де було таке диво?!

— Виїмково, ради нашої ненадійної стрічі, за спокою твоєю цікависті. Цей мій славетний подвиг сподіявся в осені 1914. року, між Старим Самбором і Туркою.

Опівночі наспів приказ головної команди, відступати негайно на Угри. Коли ми вже стояли готові до відмаршу, причвалав полковий адютант з приказом, щоби я в цю мить явився в полковій канцелярії. Мене покликали до стола, на якому була розкинута штабова мапа.

„Бачите цю коту ч. 230? Вона є тут у ліску у віддалі 3 кілометрів.“

„Так, пане полковнику.“

„Отже маєте з одним курінем і двома скорострілами тут залишитися.“

„Приказ, пане полковнику!“

„Мужва дістане запасні консерви на два дні. Що далі робити, знайдете в цьому приказі.“

Полковник передав мені запечатану куверту — і руку.

„Цієї куверти не вільно відділювати, аж на місці в лісі. Боже помагай!“

До лісу ми дібралися ще за ночі. Лісок цей виглядав наче відокремлена від решти лісу, подовгаста купина, кількасот метрів довжини, дещо менше завширшки. В ліску була заросла гущою дебра, якби для нас заготовлена. Ми всі в неї попряталися.

Ще заки розвидніло, я казав уставити скоростріли в куцах на узліску. Тоді при світлі електричної ліхтарки, роздер лиховісну куверту. Мурашки перебігли по спині...

„Ліс з коту ч. 230 обсадити. По змозі як найліпше забезпечитися, закрити скоростріли й мужву. Уникати відкритої сутички. Але якщо до сутички прийшло, не відступати з лісу безумовно. Лісу боронити через 48 годин, хоч би до останнього вояка.“

Було ясне: нас команда посвятила на загибель, для охорони відступаючих військ.

Від вчасних досвітів гуділи гармати, таракотили скоростріли. З котрого і в котрий бік, зразу годі було в лісі пізнати.

З конечности я видав суворі прикази: Всі мають бути в гострому поготівлі. Не вільно нікому

з дебри вихилуватися, не вільно курити, палити вогню, голосно розмовляти, навіть — кашляти.

У відділі мав я двох Українців підстаршин — десятника Дикого і капраля Сиротинюка, відважних очайдухів, що все шукали небезпек і пригод.

Чим вище сонце піднімалося, тим жажливіше скаженіли гармати й скоростріли. Коло полудня до мене підповз капраль Сиротинюк:

„Пане четар, я вилізу на ялицю — розглянутися“, — шепнув мені.

Я не спинював, бо знав його проворність і обережність. Та ледви він видряпався — по нашому ліску роєм забикали кульки.

Цілий відділ вхопив за кріси і прилип до краю дебри. Кулі свистіли і сікли листву низько, сливе поряд з берегом дебри, за котрим ми принишкли.

Така пальба скорострілів тягнулась більш як годину; нараз втихла.

А потім грюкіт гармат і стукіт скорострілів ослаб і начеб зіддалювався.

Обставивши лісок на всі боки, я приляг здрімуватися. Але гадка „що далі“ — віднімала сон.

Ледве на силу вснув, — будять.

Прокидаюся; передімною — десятник, один з мужви і два околичні селяни з бардами.

„Пане четар, голову слухняно, ми притримали в лісі оцих двох „газдів“.

„Ви що з лісі маєте тепер до роботи?“ — запитав я їх.

Вони водили навкруги блудними, заляканими очима і мияли в руках свої кресані.

„Ми вийшли вирубати кілька грабків“ — відповів молодший досить сміливо.

„А виж не знаєте що кругом війна і вам в такий час в ліс надобиться?“

„Вирла треба доконче, а тепер ніде не дістане“ Нова заковиря, що з ними робити. Пустити годі; ка' зна, їдце за люці!

„Перетримати їх“ — кажу до Дикого.

Після цієї приключки каже Дикий до мене:

„Ми тут у цьому лісі нічого доброго не дочекаємося“.

Та я це знав і без нього

„Як не нині, то завтра, щось мусимо зі собою починати. Позвольте мені піти на звіді.“

І метнувся у дебру, де сиділи позв'язувані наші бранці; а по кількох хвилинах, мій Дикий — в бойківському одязі, в кресані, з розхрістаним вусом, замазаним лицем, з бардою на рамені — пропав у лісній гушавині.

День минав спокійно й тихо, лиш голод діймаючо дошкулював. Люди вишуквали в дебрі й їли всякі гриби, корінці, тещо.

Голова ходила ходою і губилася у власних гадках.

„Що буде з нами, пане четар?“ — питає мене Сиротинюк.

Я мовчки вказав йому очима догори:

„Ніхто більше не знає і не допоможе.“

Сиротинюк зняв шапку і поклав на собі трикратно знамя св. хреста.

Години тягнулися віками. Годинник, ненакручений, перестав йти. Нараз, коло полудня, чую:

„Голошу слухняно, пане четар, я — є...“

Я його взяв на самоту.

„Я вже на Вас, Дикий, зробив хрестик...“

Розсміявся весело.

„Що-ж ви розвідали, що мемо робити?“

Отже вийшовши, він обійшов ліс довкола і пустився навірвці вільним полем.

„Іду і міркую, чей до лиха когось зустріну. Перейшов вже більш за половину дороги гень до села, — нема нікого. Зле, — гадаю, — і повернув на стержнище, бо за горбом завидів якісь хати. Переходжу біля одної клуні, — вітер її до чиста розкинув — глипнув: чоботи. Зігнувся, беру рукою за один чобіт, а він як мною сіпне, мало не покотився. А зпоміж розмервлених сніпків, визирнула в фуражці — салдатецька голова.

„Стої!“ — крикнув і зірвався на ноги.

„Стою“.

„Що за один, відкиля, куди, по що йду?“

Говорю, а серце мало не вискочить з грудей, так допотить.

Салдат зразу сильно гороїжився:

„Мусиш — каже — тут стояти, аж прийде зм’яна. Підеш зі мною на команду.“

Добре, — кажу, і стоїмо.

„Позвольте, пане салдат, — кажу до нього — мені хоч сісти, бо дуже ноги болять“.

„Так садись“.

І він теж сів між сніпки. Я витяг тютюн і став нарікати на часи, на війну, на біду.

Скрутив папіроску і подав йому. Взяв тай каже.

„У вас добрий тютюн.“

І так слово по слові, ми поволі розбалакалися.

„Коли-ж вас прийдуть вже раз змінювати, — кажу нарешті, — бо я лишив дома дрібні дитинята, загинуть з голоду...“

„А жінка?“

„Нема, брате, вдовець. Гірко бідкаюся...“

То його зворушило.

„Знаєш, братец, — каже він до мене — ти гляди, щоби тебе тут не було...“

Мені два рази не говорити. Але все таки я сказав:

„Салдате, велике тобі спасибі, що ти мене до дітей пускаєш. Якщо ти нині меш тут ще мати службу, то за те тобі принесу тютюну повну тайстру.“

Умовилися. Увечорі, між 8 а 10 він буде під тою самою розкиданою кланею“.

„З Вас, молодень“, — кажу до Дикого, хоч не бачу ніякого виходу з положення. А він до мене:

„Чи вільно сказати, яку я маю гадку?“

„А то?“

„Нині під ніч, ми мусимо відсіля втікати. Останній час. Завтра шкода і пробувати.“

Він зясував мені свій плян втечі. Віддаль між нами а великим лісом не більша за один кілометр. Треба було тую відкрити ці московськими патрулями всіяну віддаль перейти. Саме тим полем, де виднели порозкидані клані. З окоаю ліса Дикий мені їх показав.

„Туди ввечорі глядіть далековидом. Я піду вперед з тютюном. А Ви виглядайте: Коли побачите в п’ятмі трикратний блиск електричної ліхтарки, в що мить виходить. Ось у цьому напрямі. А у великому лісі мусять нас вже провадити ці два шморгуни, що ми їх тут маємо. Вони все знають, це їх промисл, переводити ріжних втікачів і шпигунів. Я лиш з ними вранці поговорив, то знав з ким діло“.

Дикий припровадив бранців.

„Нині у вечорі нас переведе через великий ліс. Зрозуміли?“

Небо було нам схильне; затьмарилося з полудня густими хмарами. Перед вечором став навіть накрапати дрібний дощик. Набравши в тайстру тютюну кілька у нас всіх було, Дикий встромив за пазуху два набиті револьвери і — як стало гемнитися

— насунув кресаню на чоло і пустився долів.

„Боже помагай“.

Я станув на краю ліса і вдивляюся в густу п’ятму. Час волікся поволі.

„Пане четар, голову слухняно, ми гогові“ — доніс капраль.

„Гаразд. Стояти і чекати на приказ“.

Враз, аж кров в серці загатилося; блиснуло в далекогляді ледви помітно трикратне слабе світало.

„Да будет Воля Твоя...“

Ще раз виголосив я всі гострі накази. І ми подалися гусаком вперед. Попереду йшов Сиротинюк з мужиками. Оба вони суспіль були звязані зі собою, а кінець ланцюга обмотав Сиротинюк довкола своєї руки. Я йшов позаду, щоби все мати перед очима і наглядати. Всі кріси були горлами звернені до землі, шапки вивернені дном догори.

Гадаю, що мало дві години йшли ми годі той навісний кілометр, чистим полем. Дикого ні сліду не було. Я вже став сумніватися, чи ми не побаламутили напрямку. Нарешті зарисувався перед нами узлісок. І коли ми вже до нього доходили, на самому його краю блиснуло світло. Дикий, чи — Москалі? Все одно; для нас повороту не було. Я дав знак, похід далі двигнувся. Його чоло вже поринуло в темному борі. Нараз, як зіпд землі, виріс переміною Дикий. Очі світили як жаринки: знак, що йому повелося. З ним були два російські салдати.

„Пане четар, — в його голосі аж кипіла втіха, — голову слухняно, я роззброїв і взяв у полон цих двох салдатів.“

Годі собі нагадати і переповісти всі пригоди тієї ночі. Ми передиралися крізь хащі, переповзували через якісь млаковини, рови, перелазили в брід через воду, вивалювалися на пенях, обдаралися, обвивалися, калічилися — але йшли без упину.

Була одинацята година перед полуднем, коли ми наблизилися до якогось узлісся. Мужики принишкнувши, заслонювали лівою рукою зір від сонця, другою вказували на переді нагорі якісь сірі предмети. Я глянув через далековид: — австрійські скопи. Мож було бачити навіть силуетки людей. Оба мужики, захлялі, пообдирані, все ще звязані, гремтіли на цілому тілі. Не довірювали. Я приказав їх розв’язати. Коли вже були звільнені і гнулися, все ще не довірюючи, до моїх колін, я до них сказав:

„Пізнав я вже давно, що ви займаєтеся поганим промислом і перепачковуєте дезертирів у полон. На цей і на той бік. Це дуже погане ремесло. Ідіть з Богом, та тямте те, що я вам тепер кажу: якщо не покинете того гачебного промислу, то чи нині чи завтра, чекає вас гидкий кінець“.

Наче пара на воздух, щезли оба. А Дикий, цим разом як парламентар, з білою плахтою на тичці і з двома з мужви, в’єрнувся щойно з полудня, в супроводі сильного відділу, з котрим ми під вечір перейшли через австрійські засіки.

Коли за кілька днів, уже на Уграх, я знайшов свою команду і зложив звіг, мене покликали „до рапорту“ до полковника.

„Пане полковнику, голову слухняно, я по приказу, лісок під Самбором з котою ч. 230 тримав 48 годин; навропі ми перебілися через ворожі стеги і злучилися з нашими військами, взявши в полон ворожу чету з двох людей з оружам.“

„Мали яку сутичку, втрати в мужів?“

„Сутички ми унікали, бо такий був приказ. Всі вернули без шкоди.“

А вислід цієї розмови був такий, що я, Дикий і Сиротинюк одержали медалі хоробрости. Медалі цікаві хіба тим, що здобуті... без одного вистрілу.“

Так закінчив своє оповідання мій приятель — поручник Левко Б.

Чому?

(М) Одного дня впало питання, що його так боялася мати: „Чому тато не молиться з нами?... Чому тато не ходить з нами до церкви?... Чи тато не знає, де мешкає Бозя?“

Мати не знайшла відповіді, і малий Юрко побіг до кімнати батька: „Тату, чому ти не молишся коли зі мною; чи ти не знаєш, де мешкає Бозя? Може-б я тобі показав?“ І обіймаючи рученятами татову руку, хоче впровадити його з кімнати. „Не перешкаджай мені! Йди бавитися!“ Строгіше, як бажалося, залунали слова, і батько відвернувся. Що-ж мав він відповісти?

Хвилину пізніше вийшов батько з хати. Він не всилі був довше працювати, так мучило його питання сина; він хотів трохи розірватися в уличному шумі та позбутися „нерозумних“ думок. Чи був це випадок? Нагло побачив, що стоїть перед якоюсь церквою, і здавалося йому, наче чує знова на своїх руках теплі обійми маленьких Юрчикових рученят і голос, що здивовано питається: „Чи тато не знає, де мешкає Бозя?“

Пізно ввечері прийшов він до дому; в хаті жінка була дуже неспокійна за Юрчика. Він ледви зів вечеру і тепер лежав з палаючими лицами на сніжнобілій подушечці.

Батько пізно вночі покликав лікаря. „Дифтерія“ — сказав лікар. Без чуття, змучений, ох, такий змучений лежав Юрчик на постелі і ніодне „чому?“ не вийшло з його уст. Зате тим глибше вривалося в його серце те останнє „чому?“, на яке батько не дав йому відповіді.

Аж одного дня, коли пробував підвести, закликав з жахом: „Мамо, я не бачу тебе!“ — і безсило повалився на подушки. Лікар ствердив грізне погіршення недуги. А очі дитини допитливо гляділи в лице батько, наче б хотіли питати: „Чому ніхто не може мені допомогти?“

„Чому?“... „Чому?“ — питалося тремтуче материнське серце, коли стало ясним, що зближається кінець. „Чому?“... „чому?“ — рвалося зі зболілої душі батька, коли він побачив, що немає вже ніякого рятунку. А найгірше мучило його те: Чи-ж не дістане його дитинка відповіді на останнє питання, яке чув тоді, у своїй кімнаті? І те питання наче якийсь страхотливий червак вгризалось в його серце і мучило його. Чому ніразу, ніодного разу, не молився він зі своєю дитиною?

Зі стогоном обіймив руками розпалене лице і бив головою об стіл у своїй кімнаті.

А тимчасом серце Юрчика перестало битися. Юрчик відійшов там, де на кожне „чому?“ знайшов ясне й отверте „тому!“, де на кожне питання дістав відповідь.

У великому болю припала мати до батька своєї дитинки, наче шукаючи потіхи. А по хвилині, коли вже трохи успокоїлася, глянула на свого мужа. Її погляд потонув глибоко в його очі: Запитала: „Не знаєш, чи й діти приготівляють місце для своїх родичів у городчику Ісуса?“

„...Я... хочу... вірити... в це...“ — тремтучим голосом відповів чоловік. І тоді клянули вони обоє при мертвій дитинці, а з уст батька полинула до стіп Всевишнього... молитва!

Всячина.

106-літній мущина шукає праці. В одному з англійських часописів появилось оголошення: „106-літній мущина вповні сил, що виглядає як молодець і володіє кількома чужими мовами, шукає якоїнебудь праці“. Хоча його поважний вік вказував би, що він повинен би собі відпочати, то всеж він найшов посаду нічного сторожа при одному великому ресторані. Каже, що й так по ночах не може спати...

Торгують дівчатами-відданицями. Пишуть, що у Семигороді, в Босні, є такий звичай: в одному селі збираються селяни з околиці, привозять дівчат — і придане. На торговиці стає батько й кричить що сил: В мене донька до сватання, в кого сич до женячки? На такий поклик зголошуються парубки, і як дівчина сподобається, а ще й придане велике, то хлопців-охотників знаходиться багато. Звичайно погоджуються обі сторони — сватаються й ладається до весілля. Та є, на жаль, ще такі краї, де поправді продають дівчат на вічну ганьбу й безмірні злидні аж до смерті.

Страшна смерть без повітря. В селі Крапіна в Югославії трапилось таке: одна селянка 10 років нездужала на сухоти й нарешті померла, лишаючи вісім круглих сиріток. А що похорон відбувся пізно, то й грабар іще не вспів засипати гріб, а лишив це на другий день. Але як уранці прийшов над гріб, почув дивний-таємний голос, щось ніби стукання, і то десь із могили. Наляканий побіг чимскоріш до пароха, той післяв до вийта, ось і так десь аж за годину всі зійшлися на цвинтарі і казали відкрити домовину. Туг на диво побачили, що небіжка лежить долілиць, а як її обернули, го побачили, що її лице геть чисто покривавлене. Покликаний лікар заявив, що її поховали були у кріпкому сні т. зв. летаргу, й що нещасна пробудилася в домовині, але що не стало повітря, так задушилася. Такі нещастя трапляються у світі, але дякувати Богу — рідко.

Неждана смерть. Один 58-літній безробітний у Варшаві Йосиф Рошик, дістав візання до бюро праці. Там він дізнався, що дістане працю. Ця радісна вістка так утішила біднягу, що негайно заслаб і зомлів. За яку хвилину прийшов лікар — але вже запізно. Безробітний помер на серце й осиротів вдову й 6 дітей.

Птиці курці. У Зєдинених Державах Америки дуже часто горять ліси. Учені вислідили, що живе така птичка, що збирає недогарки цигар і кесе до свого гнізда. Ось і звідти часто повстає вогонь. Тепер же досліджують, котра то саме птиця має нахил до тютюну.

Мороз і життя. Усе життя на світі завмерло би, колиб запанував мороз 273 ступні. Такий величезний

мороз не дається навіть штучно витворити в кабінах учених. Зате вдалося ученим витворити 268 ступнів морозу. Яке це страшне зимно, видно з того, що кусок леду, кинений до посуду з таким морозом, шипить так само, як до червона розпечене залізо в холодній воді. Існують на світі малесенькі сотворіння, т. зв. бактерії, що витримують ок. 250 ступнів морозу. Є навіть рослини, що не гинуть при 50 ступнях морозу. Чоловік перестає жити, коли його тіло охолідиться до 23 ступнів — але не морозу, лише тепла. При 23 ступнях наступає смерть.

Спритний папугай. В Шікаго зауважив касієр одного банку, що йому пропадають з каси банкноти. Пропавші гроші були різної вартості: починаючи на 5-ти а кінчаючи на 100-долярівках. Крадіжі були незвичайно загадочні тому, що каса була в такому місці, що ніхто крім касієра не мав до неї доступу. Спеціальна ситема сигналізації і дуже скомпліковані замки робили просто неможливим, щоб хтось міг до каси дістатися. Отже про крадіж не було мови. Тому касієр звернувся до поліції. Довге стеження тайних агентів довело до висновку, що крадіж була можлива лише через отверте вікно до кімнати касієра. Касієр отримав його звичайно в полудне, коли був гарячий день і коли він хотів перевірити свою кімнату. Недалеко вікна від сгорілих вулиці поставлено детектива, укритого в брамі протилежного дому. По кількох днях безуспішної обсервації поліційний агент завважив, що малий попугай (папуга) злетів на вистаючий гімне вікна і коли касієр перейшов на другий кінець кімнати, скочив на стіл, на якому були розложені гроші. Бистро вхопив один з банкнотів в дзьоб і перелетів через отверте вікно назад. Детектив скоро побіг у напрямі лету птиці, яка, на щастя, перелетіла лише кількадесять метрів і влетіла знову через отверте вікно до одного з мешкань на 1 поверсі. Детектив пішов до підозрілого мешканця, яке отворила йому елегантно вбрана молода жінка, що тримала в руці папуга-злodiй. Коли детектив сказав пані вислід своїх обсервацій, молода жінка вибухнула плачем і призналася до всього. Вона була бідною швачкою, втратила місце і була без засобів до життя. Попугая одидичила по своїй теті. Витресувала його в хапанні і приношенні скравків паперу. Опісля дивилася, коли касієр банку отворить вікно і, стоячи на вулиці, якраз під вікном, пускала попугая, який, привичаений до „апортовання“ папірців, приносив їй паперові гроші. По якомусь часі птиця так витренувалася, що швачка випускала його безпосередно зі своєї кімнати. „Ціле нещастя — скаржилася жінка, — що попугай не вмів зідріжувати банкнотів. Раз приносив 5 долярів, а раз 100. Я ніколи не знала скільки він принесе“. Суд взяв під увагу бездоганне поведіння та молодість швачки і її важке матеріальне положення, не покарав її арештом, лише напiмненням. Зате попугая відібрано швачці і віддано до зоологічного огоруду. Там він, посидівши довгий час, забуде на свій дотепрішній „фах“....

—0—

В Америці панує великий мороз. Трицять ступнів нижче зера. Є теж великі сніговії. Кількадесять людей замерзло.

У Шангаю поповнила самогубство одна 15-літня Китайка студентка, тому, що родичі не дозволили їй втяти собі косу. От чудасія...

Ф. Мукерман: „Ніколи не схочемо боронити найвищих дібр релігії, коли ми не переймалися наскрізь її цілями, через які сходять шастя до людей“.

Св. Ігнатій: „Самоопанування є цінніше, ніж воскрешування мертвих!“

Ангелюс Сілезіюс: „В кожній людині є рівночасно небо і пекло. Залежить тільки від неї, що в душі стане вічним“.

ДО ПИСЬМ.

ЛИЧАКІВ. Молодь Ремісничо-промислової Бурси ім. Митроплита Андрея Шептицького дня 16. XII 1934. р. вшанувала іменини свого Основника Святочною Академією у читальні „Просвіти“ на Личаківі у Львові. Вступне слово П. Кишки зробило помітне вражіння. Цельові соля М. Рибчина у фортеп. супроводі п. Харківської як також сольоспіві п. Войтівовської та М. Рибчина нагородила публіка заслуженими оплесками. Мужеські хори з мандоліновою оркестрою, що всім може найбільше подобалися, вказали, що молодь солідно підготована.

Личаківський.

Личаківська читальня „Просвіти“ влаштувала в неділю, дня 23. м. м. академію з нагоди місяця „Просвіти“ і Федьковичівських роковин. Програма, на загал, була підготована доволі слабо. Крім промови, двох деклямацій і хорових точок — було баритонове сольо п. М. Рибчина, питомця Ремісничої Бурси на Личакові, при фортепяновому супроводі п. Олени Гнатишаківної. Ця точка була добре підготована, але пошкодила їй погана акустика салі. Публіки було мало. Дивно якось, що до читальні не горнутья старші громадяни. Може тому, що імпрези читальні якось виходять на загал доволі слабо. Все таки треба твердити, що йде до кращого; головню ж часті виклади з світляними образами притягають людей до читальні.

СТРІЛИСЬКА НОВІ. Концерт у стоїтиг народин Ю. Федьковича пройшов у Стрілиських нових дня 8. XII. 1934. р. величаво. Зложилися на це ріжні обставини: добірна програма, разкове її виконання і виповнена вщерт сая, що з зацікавленям слідкувала за ходом поодиноких точок. Започаткував концерт о. декан Ковалів довшим вступним словом, у якім схарактеризував Федьковича як поета, громадянина і людину на тлі його доби. Після промови виступив хор у чудових народніх строях і під управою п. Т. Гориня відспівав „Поклін“, „Козака несуть“ і „Пою коня“. Після цієї точки виступив д-р Д. Макогонський з деклямацією Федьковичевого „Довбуша“. З черги відспівав дівочий хор „Співайте дівочки“ і „Погубила ягнянонька“. Після того слідував реферат п. В. Бордуна „Про значіння буквинського соловія“. На програму концерту зложилися іще деклямації Анни Липи („Нічліг“, „Рекрут“, „Поклін“), Ольги Лебедь уч. VII. кл. („Сестра“) та Данила Баківського уч. VII. кл. („Дезертир“), які вислухано з чималим захопленням. Як чергова точка йшли хорові продукції „Ой горе тій чайці“ і „Ой у лузі при дорозі“. Правдивого несподіванкою була деклямація „Празника у Такбів“ Федьковича у виконанні о. С. Ковалева. Ця деклямація зробила на привних глибоке вражіння. Концерт, що тривав точно дві години, закінчено національним гимном. Українське громадянство Стрілиськ віддало гідний поклін памяті Федьковича.

Євангелія.

Рождество Христове.

А коли Ісус народився у Вифлеємі Юдейським, за днів царя Ірода, то мудрці зі Сходу прийшли в Єрусалим, кажучи: Де є Цар жидівський, що народився, бо ми бачили Його зізду на сході і прийшли Йому поклонитися. Почувши це цар Ірод, занепокоївся і весь Єрусалим з ним. І зібрав усіх первосвящеників та книжників народу і допитувався їх: Де Христос мав народитися? А вони сказали йому: У Вифлеємі Юдейським, бо так написано пророком:

І ти Вифлеєме, земле Юдова,
нік не еси найменший між княжими
містами Юди;
бо з тебе вийде Вожд,
що правитиме моїм народом Ізраїля.

Тоді Ірод тайком призвав мудрців і випитував їх пильно про час, коли їм явилася зізда; і післав їх у Вифлеєм, кажучи: Ідіть і пильно розвідуйте про Дитя; а коли знайдете, сповістіть мене, щоби і я пішов та поклонився Йому. А вони вислухали царя і пішли. І це зізда, котру побачили на Сході, ішла перед ними, аж прийшла і станула зверху, де було Дитя. А побачивши зізду, зраділи дуже великою радістю. І як увійшли в дім, побачили Дитя з Його Матір'ю, Марією і впали і поклонилися Йому; відкрили свої скарби і принесли Йому дари: золото, ливан і смирну. А отримавши в сні осторогу не повертати до Ірода, іншим шляхом вернули до своєї країни.
(Матей, гл. 2, ст. 1—12).

Собор Пресв. Богородиці.

Коли вони відійшли, то ангел Господній являється у сні Йосифові, кажучи: Встань і візьми Дитя та Його Матір і втікай у Єгипет і будь там, аж тобі скажу; бо Ірод хоче шукати Дитя, щоби Його погубити. Він встав, взяв Дитя і Його Матір нічно і пішов у Єгипет; і був там аж до смерті Ірода, щоби сповнилося сказане Господом через пророка, котрий говорить:

З Єгипту покликав Я Сина Мого.

Тоді Ірод побачивши, що мудрці наглюмили з нього, розгнівався дуже, післав та повбивав усі діти у Вифлеємі і в усіх його околицях, від двох літ і нижче, згідно з часом, про котрий точно випитався у мудрців. Тоді сповнилося, що сказав пророк Єремія, кажучи:

Було чути голос у Рамі,
плач і голосне ридання;
Рахія оплакує свої діти
і не далася потішити, бо їх нема.

А коли помер Ірод, то ангел Господній являється в сні Йосифові в Єгипті, кажучи: Встань, візьми Дитя і Його Матір, та йди в землю Ізраїлеву, бо померли ті, що наставляли на душу Дитяти. Він встав, взяв Дитя і Його Матір і прийшов у землю Ізраїлеву. А скоро довідався, що Архелай царює в Юдеї після свого батька Ірода, боявся туди йти; а остережений у сні, удався в сторони Галилейські. І пішов та поселився в місті називанім Назарет, щоби сповнилося сказане пророками що: Назорей назветься.

(Матей, гл. 2, ст. 13—23).

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ.

Щоб успішно поборювати сучасне безбожництво.

Жахливе безбожництво на радянщині й у Мексику, масонсько-комуністичні зусилля у Франції та Іспанії спричинюють велике спустошення у Христовому винограді. Не можна запліщувати очей на правду, яка каже нам, що є зло: скрізь іде-наступає армія антихриста й більшають її ряди. Ця діявольська армія вивінована у найновіші засоби боротьби: радіо, часописи, книжки, кіна, реві-видовища, зіпсовані моди, плюгаві товариства, тощо. Все те чигає наче той Ірод, щоби усунути зо світа небесну науку Дитятка Божого. Здається, що з храмів Божих і святих Кивотів доходить до нас квиління Божого Дитяти, Яке плаче над безумством людей і їх вічною загибеллю. Мусимо щось робити, щоб обтерти сльози Богочоловіка. В день Різдва може ми не в силі принести Йому дорожочинні дари: золото, кадило, миро, — але кожний з нас може при святих яслах зложити жмінку квітів — добрих діл: завести релігійний лад у себе в хаті, часті Сповіді, ранні й вечірні молитви, усунути проклони, помиритися з ближніми, і — приступити до протинаступу за справу Богу. Це вдіємо ширенням доброго часопису й книжки, втяганням других до корисних братств і організацій, сердечною милостиною, — а під цим напором, при світлі ласки Божої, певно заломиться безбожницький фронт. А вже у вогні молитви мусять спалитися всі затії безбожництва. Тому просім Бога, щоби Його царство запанувало між нами, і як колись небесна зірка освітлювала вертеп, де знаходився Христос, так і тепер, нехай те світло Боже запалає над усією землею й вкаже всьому світові — що на цій царює Христос-Цар.

Щоденна молитва.

Божественне Серце Ісуса! В злуці з тим наміренням, яким Ти на землі віддавав славу Богові й тепер кожного часу віддаєш у Пресвятій Тайні Евхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви всі свої молитви, діла, слова, думки й терпіння нинішнього дня в нагороду за всі обиди, яких Ти дотепер дізнав. Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за св. Церкву, за навернення грішників і за всі намірення Апостольства Молитви; визначені на цей місяць і нинішній день.

Відпуст 100 днів раз на день. Папа Лев XIII. 19. 7. 1883.

Поширюйте католицьку пресу!

О Г О Л О Ш Е Н Н Я .

За оголошення редакція не відповідає.

**КУПУЙТЕ
НОВІ КНИЖЕЧКИ
ВИДАВНИЦТВА**

„МЕТА“

Саме вийшли з друку:

о. Д-ра М. Конрада: Націоналізм і католицизм, ціна 30 сотиків.

о. Михайла Кравчука: З нами Бог! Євангельські читання від Благовіщення до Водохрещів. 4 образки з Богородчанського Іконостасу. Ціна 25 сотиків.

Замовляйте у Видавничій Кооперативі „Мета“, Львів, вул. Японська 7/П.

Замовляйте!

КОЛЯДИ, КОЛЯДКИ і ШЕДРИВКИ.

Книжечка містить на 64 сторонах 33 церковні коляди, 14 світських колядок і 9 щедрівок. — Ціна примірника з поштовою пересилкою 25 сотиків.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ НА ВСІ СВЯТА В РОЦІ.

Книжечка того самого об'єму, містить: 70 церковних пісень на всі свята в році. — Ціна з поштовою пересилкою 25 сотиків.

МАЛИЙ МОЛИТОВНИК ДЛЯ ВСІХ.

126 сторін кишенивого формату. Ціна за примірник з поштовою пересилкою 25 сот.

Замовляти: Видавництво „Криниця“, Перемишль, вул. Косцюшка 3/І, поштова скринька ч. 146.

Великі святочні нагороди!!!

Задурно 50.000 жіночих костюмів.

З приводу відкриття висилкового відділу рішили ми роздати задурно 50.000 жіночих костюмів між наших клієнтів, що розв'яжуть нижче подану шараду і замовлять у нас один або більше з нижче вказаних комплектів.

Щоби дістати даром жіночий костюм треба розв'язати нижче подану шараду і переслати нам в листі добру розв'язку разом із замовленням.

Пояснення:

До порожніх краток треба вставити відповідні цифри, щоби дали число 15 (вздовж, в ширину і в поперек).

**Наші реклямові комплекти
тільки за 12.30 зол.**

висилаємо: 3 м матерії на зимове убрання в бельські взори 140 см ширини, 1 муж. жакетовий зимовий пуловер, 1 муж. трикотову сорочку або 1 пару муж. трикотових підштанців, 1 муж. вовняний шалик, 1 пару зимових рукавичок, дуже теплих, 3 мужеські хустинки до носа з гарним кольоровим берегом і 1 пару скарпіток, дуже міцних.

Тільки за 14.20 зол.

висилаємо: 4 м матерії на гарну жіночу зимову сукню, 1 жін. зимовий светер, наймодніший в

тім сезоні, 1 зимову хустку в гарні кольорові крати ясні або темні, 1 пару жін. пантофлів (подати розмір обуви), 1 жіночу медополямову сорочку з гарною вставкою „Толедо“, 1 пару трикотових знаменитих реформ, 1 пару грубих вовняних паньчів і 3 жін. батистові хустинки.

Тільки за 19.95 зол.

висилаємо: 1 муж. готове убрання гладке або десеневе, краска яку хто хоче, добре викінчене, 1 жін. сукню, модно і гарно вшиту (подати докладний розмір), 1 зимову хустку в гарні кольорові крати, ясні або темні, 1 муж. сорочку, гарно сатиною викінчену, 1 жін. медополямову сорочку з шовк. вставкою „Толедо“, 1 пару жін. реформ, 3 жін. батистові хустинки, 3 мужеські хустинки до носа з гарним кольоровим берегом, 1 пару зимових рукавичок мужських або жіночих, 1 муж. вовняний шалик або 1 жін. вовняний шалик і 1 пару мужських теплих скарпіток або 1 пару жін. панчів.

Повищі комплекти висилаємо за поштовою післяплатою на листовне замовлення. Платиться при відборі товару на пошті. **Без ризика.** Якщо товар не подобається, звертаємо негайно гроші. Адресувати:

Firma: „POLSKI KONSUMENT“

Łódź, ul. Al. Kościuszki № 36-3

Увага! Користайте з доброї нагоди, розв'яжіть шараду, долучіть до замовлення, а дістанете зовсім задурно жіночий костюм як винагороду за розв'язку шаради.

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1.20 ЗОЛ., РІЧНО 2.40 ЗОЛ. — Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. П. пов. — Тел. 94-56. Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові. Редагує Колегія. Відповідальний редактор: Петро Козіцький. Друкарня „Діло“, Львів, Ринок 10.

Наша Христосова Наша Мила

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО
ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Львів,

19. січня 1935.

Ч. 2. (50).

З Богородчанського Іконостасу.

Явився Єси днесь вселенній...

Свято Йордану — це таке для нас рідне, таке питомо наше торжество, що кожна українська душа радується на саму згадку про него. Ясне тепло огортає душу, коли згадаємо звичаї Щедрого Вечора, а головню Йорданське Водосвяття на ріці, урочистий настрій цієї хвилини при згуках пісні: „Явився Єси днесь вселенній”. Думка лине ген, на Україну, до рідних братів, які не можуть вийти громадою на ріку та радісно заспівати Богоявленську пісню. І летить до Бога глибоке зітхання: Прийди, явися і на українській землі!

Правдиве обличчя московського терору на Україні.

Останні арешти і розстріли на Україні, які, як відомо, мали місце в зв'язку з убивством Кірова комуністом Николаєвом, викликали в Галичині величезне враження. Перш усього те, що між призвищами арештованих, опісля розстріляних, були призвища трьох Крушельницьких, які недавно (в травні 1934) вийшли на Україну. Крушельницькі відомі були з того, що в радіофільських органах („Нові Шляхи”, „Критика”), опльовували все, що нам з національного боку святе, і вислугувалися своїм панам, від яких діставали гроші, — так, що це продажне вислугування викликавало обридження. Але большевики та їх прислужники мають такі мідяні чола, що те, що ми називаємо „обридженням”, є для них лише ступнем до кар'єри й ласк. Отож кожному з Галичан, у кого був звичайний глузд, здавалося, що за цей розклад, плігавство і безстидність, яка була злучена з іменем Крушельницьких і їх наймленою діяльністю, — їх після переїзду на Україну, чекає велика „благодать” і гонори. Тимчасом сталося інакше. Їх розстріляли, — мовляв, вони були у зв'язку з білогвардійськими терористами. Та в те, щоби Крушельницькі, яких служива й безхребетна відданість не викликала найменших сумнівів, були у зв'язку з терористами, — в те ніхто не міг повірити. Не підлягало сумнівові, що це була большевицька брехня, якою вони хотіли виправдати розстріли.

Отже, яка може бути причина, щоби пани, та своїх найвірніших слуг позбувалися? Відповідь на це дають далші імена розстріляних. Отже вбито теж Г. Косинку, Д. Фальківського, О. Влизько і В. Мисика. Ким були ці розстріляні? Косинка, незвичайно талановитий письменник, що наслідував нашого Стефаника, але теж і писав вірші в честь Леніна. Був найбільш лояльним „пролетарським” письменником, але **талановитим**. І це вистало. Фальківський служив колись у чека, — але він теж **здібний** поет. Влизько, молодий, двадцятькількалітній хлопець, комуніст і комсомолец, **многонадійний**, дуже культурний поет. Врешті Мисик, незвичайно **шляхотний** у своїх поезіях, у прилюдному житті аполітичний до краю. А Крушельницькі, Іван і Тарас? Що-як-що, але **здібностей** їм не можна було відмовити. Ось, саме **талановитість** цих, хоч комуністичних, але **українських письменників** була большевикам не вигідна. І це дає відповідь на поставлене питання. Большевикам, які, хоч і на Україні,

є московськими націоналістами, не були вигідні **українські таланти**, бо вони, ці таланти, були вже, і могли колись стати ще більше, творцями чогось українського. Ось і червоні кати, Постишев і Косьор, які є московськими диктаторами на українських землях, використали смерть Кірова, щоби позбутися не вигідних їм культурних, хоч і комуністичних одиниць на Україні. З їх приказу застрілено 26 культурних українських діячів, яких одинокою виною було те, що вони були **здібні**. Український комуніст має бути не лише без власної думки, має бути не вільником московських ступайків, — але теж і не сміє нічого творити, що хоч трохи нагадувало би українську культуру. Словом, не має вже місця на комуністичній Україні для комуністів-Українців. Ось і правдиве значіння останніх розстрілів на Україні.

Яка з цього наука для нас? Всі українські наші партії, письменники, послі, заперестували проти терору на Україні. Це добре, але мало. Цей протест мусять підтримати найширші кола нашого громадянства тим, що мають викоринити, випекти гарячим залізом усе, що в нас ще задихає комунізмом. Ще в нас тут і там появляються навіть комуністичні часописи (н. пр. „Наш Голос”, що виходить у Дрогобичі). Мусимо зорганізувати на них безоглядний бойкот і не допустити тої отруї у наші села. Беззастережне викоринення останків комунізму серед наших робітників і селян — ось наша відповідь на терор московських прислужників на Україні.

В кількох словах.

Преосв. Кир Никита іменований Делегатом Митрополичого Ординаріату при Головному Раді Українського Католицького Союзу, і Церковним Асистентом АЕпархіального Інституту Католицької Акції.

—О—

Між Італією і Францією дійшло до політичного порозуміння. Французький міністр Ляваль їздив до Риму, де відбув наради з Мусолінієм і підписав кілька італійсько-французьких договорів, м. ін. у справі непорозумінь щодо африканських колоній, та в справі незалежності Австрії.

—О—

Нова конференція. Прем'єр Флянден і мін. Ляваль виїдуть 20. січня. до Лондону, де обговорять такі справи з міжнародної політики: 1) роззброєння; 2) поворот Німеччини до Ліги Націй; 3) підписання східно-європейського пакту. В травні відбудуться у Римі наради представників сусідніх держав з Австрією у справі незалежності Австрії.

Нема довіря!

Омелько Журба був у клопотах. Ходила його Євка прати на річку, натекло води в діряві чоботи, тай застудилася. Приїздив лікар, і записав ліків на 10 злотих. Зібрався Омелько до аптики, — та де грошей взяти? Так випало, що в хаті ні сотика не було. Але мав доброго сусіду Семена, шей багача. Зайшов до нього і став просити:

— Позичте, сусідо, 10 злотих! Євка заслабла і йду до аптики. Десь хочу лошицю продавати, то й віддам!

— Ов, ов, ов! Така здорова молодиця, і положило. Треба добре розгрівати, липового цвіту пити, гірчиці приложити — дуже помагає! — жалував і радив Семен, а за гроші ні чичирк.

— Позичте, позичте! Сусідо! Я направду з неділі віддам! — напрошував Омелько.

— Не маю! Не маю, сусідо! От так ще з осені трохи телепався гріш. Але податок, жінці чоботи, синові кожушину, — і нема. Не могу, сусідо, не могу!

Постояв Омелько ще хвилину, — та не було ради. Пішов до Миколи за рікою. Це теж заможний був господар.

— Позичте, Миколо, 10 злотих! Євка заслабла і йду до аптики, — просив газду.

— Га, га, га! — засміявся Микола. — Мені щоби хто шию втяв, то 10 злотих не маю. Колись я мав, але не тепер. От носила жінка клочча продавати, то ледви півтора злотого взяла. Вже й знаку нема з них.

Не гаявся довго Омелько. Розпрацався з Миколою, та пішов ще до Тимка Гнітія. Може цей позичить. Недавно ж продав корову на ярмарку.

— Позичте, куме, 10 злотих! Євка заслабла і йду до аптики — став його просити.

Та Тимко тільки здвигнув раменами, а його Софійка в плач:

— Ото знайшли багачів! А тож де в нас набралися гроші? П'ятеро дітей, податок за платити, чоботи купити, і шапчини і кожушини — сипала як з рукава.

Втікав Омелько з хати, як з парні. І що тут робити? Ніхто в селі грошей не позичить. Але нагадав собі ще за вдовицю Ганну. Це навіть ніби якась своячка. Зайшов у хату і до неї:

— Позичте 10 злотих! Євка заслабла і йду до аптики.

Та Ганна взялася за боки і таки просто з моста каже:

— Я таки маю, але таки не позичу! Потім бігай мені за вами, щоби віддали. Я на таке не дамся!

І просив, і благав, і присягався Омелько, що на другий тиждень віддасть, — та Ганна й слухати не хотіла. Вийшов з хати дуже огірчений. Вже йшов до дому, — та ще вступив до Максима Пригоди. Не просити, але хоч пожалуватися хотів, які нині люди. Ціле село облетів, жінка дома конала, і годі де зарятуватися.

Вислухав тої скарги Максим і каже:

— Не дивуйтеся, Омельку, і не нарікайте! Воно й інакше не може бути. Нині нема довіря між людьми! Один другому не вірить, бо вже не раз гірко завівся. Тепер кожний тільки чигає на це, щоби вирвав де; але як позичить, то пропало. От бідна Процишина Юлька служила по панах два роки, зложила собі дві сотки й позичила Дмитрові Козареві. Будував нову хату, стодолу, і як довідався, що дівчина має гроші, то спокою не давав, щоби позичила хоч на пів року. А тепер виставив хату, доробився маєтку, а дівчині грошей не віддає. Ходить бідна за ним, просить, та він ще й сміється. Каже: — Скарж мене! Тепер таке право, що я тобі буду по золотому на місяць віддавати! От які нині люди! Десь і Бога не мають в серці, і совість у них вже закам'яніла. Тому нині один другому не вірить і не зарятує, хоч би ти й гинув. Але я знаю, що ви, Омельку, побожний чоловік, ходите до церкви, сповідається частенько, то я вам вірю і позичу.

Ще сказавши доб'ув звідкись 10 злотих і дав Омелькові. Омелько аж сплакав з радості. Побіг зараз до аптики, купив ліків, і Євка видужала.

А на другий тиждень продав лошицю і обоє з Євкою віднесли Максимові гроші, та ще раз щиро дякували за вигоду.

О. Горицвіт.

Большевицький „герой”. Большевицькі часописи аж захлистуються від радощів, бо ось що склалося: 11-літній хлопець, що належить до комуністичної організації дітей „Піонір” — зробив донос на рідного батька. Оцей „Павлуно” Баландік, москальчук, доніс совітським властям, що його батько був за царських часів жандармом, і тому він не може мати ніяких прав. Крім цього та „добра дитина” донесла, що тато нібито бере з держав. тартаку „соціалістичне” дерево і ще деякі речі. Наслідком того доносу влади усунули батька з праці і зачислили до „лишенців”, себто людей, що не дістають харчів по нижчих цінах. Ось до чого докотилося виховання дітей без четвертої заповіді Божої! Що варта рідна дитина, вихована без Закону Божого!

Нещасний рік.

Роблячи підсумки подій 1934. року, газети назвали його нещасним роком. І справді в катастрофі під Парижем, що скоїлася перед святами минулого року, загинуло 200 людей, а ранених було тоді 300. Тим почався рік...

У Франції померло кілька визначних мужів, між ними славний Клемансо і Поанкаре. В Бельгії загинув король Альберт I, в Австрії забили канцлера Дольфуса, в Румунії прем'єра Дуку, в Польщі міністра Перацького. Врешті в Марселі загинув від куль терористів король Югославії Олександр I і Барту.

Крім цього був у Німеччині бунт Рема і криваве його здавлення, також криваве здавлення спротиву соціалістів у Австрії.

Були теж у тому році страшні катастрофи на морі, як ось катастрофа корабля „Морокестль” біля Америки, що потягнула за собою ок. 200 жертв.

Були теж криваві страйки, як волоконний у Америці, підчас якого загинуло в ulичних боях ок. 300 осіб.

Врешті „нешасний рік” покінчився вбивством Кірова у Москві, після якого розстріляно сотні в нічому невинних нібито „білогвардійців”, у цьому 26 українських комуністів. Жахливим терором, особливо на Україні покінчився 1934. рік і почався новий 1935-ий.

Але мав цей рік також свої смішні, можна би сказати: веселі здобутки. Ось у державі Небраска в Америці відбувся конкурс крикунів, у якому побідив нівроку крикунець, котрого голос, чи рев, було чути аж на 3 кілометри. У міжнародньому конкурсі покоївок здобула нагороду одна Німка, яка потрапила попрятати коридор, довгий на 7 метрів, а широкий на 2 м. за 38 секунд. „Судді” у білих рукавичках ствердили, що на долівці не було ані сліду пороку. В одному місті Америки знову покінчився в 1934. році бріджовий турнір (брідж — це така гра в карти), який почався в 1924. р. Кажуть, що грачі, які програли, зажадали нової гри, яка має тривати до 1944. р. А один кравець насилів на голку з дуже малесеньким вухом 12 тонесеньких ниток, за 3 хвилини.

Осип Годунько.

ДУХОВНА НАУКА*).

В Ім'я Отця і Сина і Св. Духа розпочинаємо духовні вправи. Тілесні вправи — спорт — як лещета, копаний мяч, ситківку тощо, робимо в ім'я здоров'я й меткості тіла. В ім'я тілесних вправ бажаємо витягнути кволі одиниці з тяжкої неповоротності й повести їх на верхівя сили й слави рекордистів-переможців. В ім'я тілесних вправ намагаємося не допустити затуркані одиниці до ворожого табору, а за всяку ціну хочемо зберегти їх для росту й величі Нації.

Не що інше — в царині духа — маємо на приміті при духовних вправах. Робитимемо їх — ті духовні вправи — в Ім'я Отця — щоб **оновити** в собі гарний **образ** і подобу **Бо-жу**, легкодушно **стертий** плямою **гріха**, в Ім'я Сина, — щоб у Нього **перемінитися** по євангельській засаді: „Ви всі, що в Христа хрестилися, в Христа зодягніться” (Гал. 3, 28), в Ім'я Духа Святого, щоб за Його ласкою ми **піднялися на вершини** християнської праведності, а то й **звершеності**. Ми кинемо табір діавола, а прийдемо й поклонимось Ісусу Христу, Цареві нашому Богові. Але як малий ростом Закхей серед меткого натовпу юрби не міг побачити Ісуса Христа, поки не виліз на високе дерево, так і ми, малі духом, серед натовпу гріхів і пристрастей, не поба-

чимо світлого лиця Христового, поки не підіймемося на висоту дітей Божих через великодушну, основну направу нашого „я”. Вважайжеж, Закхею! Вважай, християнине! Це сьогодні для тебе час догідний, день спасення — Христос гряде! Ні! Він між нами — бо „де є двоє або троє зібраних в Ім'я Моє, там Я посеред них” (Мт. 18, 20). Нас же велика громада — Христос посеред нас! І коли сьогодні почуємо Його голос, не затверджуймо сердець наших” (Євр. 4, 7), а радше перед кожною наукою промовмо до Нього сердешними словами Матери-Церкви:

„Засвіти в серцях наших, Чоловіколюбний Владико, чисте світло Богопізнання Твого і відчини очі наші душевні на зрозуміння євангельської проповіді Твоеї. Влий у нас і страх перед святими заповідями Твоїми, щоб ми всі тілесні похоті перемогли та духовне життя повели й узнали та чинили все Тобі до вподоби. Бо Ти еси Просвітитель душ і тіл наших, Христе Боже, і при Твоїй допомозі ми на тих духовних вправах хочемо — по наказу Апостола — бігти і добігти до мети, щоб із рук Твоїх Пречистих дістати нетрінний вінець слави і почесну назву змагуна Христового — праведного християнина.

Є в Арабів прегарне оповідання про піщану пустиню Сагару. „Як тиха зориста ніч покриє землю і легкий вітерець перелетить понад пустиню, тоді маленькі зернятка піску вдаряють об себе, зударяються, і здається, неначе жалібно стогне смертно ранений

*) Виголошена, з деякими змінами, в Петро-Павлівській церкві у Львові, в 1934. р.

Вислід всенароднього голосування.

Всенароднє голосування в справі державної приналежності **Зарського краю** відбулося минулої неділі, дня 13. ц. м. В голосуванні взяло участь 99% тих, що мали право голосувати. Таким чином Німці дали новий доказ своєї громадської виробленості.

Управлених до голосування було всіх 539.542, а голосувало 520.704. За теперішнім станом (щоби Зарський край залишився під опікою Союзу Народів) голосувало 46.613 осіб, за прилученням до Франції 2.083, а за прилученням до Німеччини 476.089. Неважких голосів було 506, а білих карток 1.256.

Д-р І. Мур: „Без Бога, ні до порога. — З того часу, як люди не схотіли зважати на ці слова, і всі свої надії почали покладати тільки на власні сили, прийшло нещастя і горе до людей“.

В. Шмід: „На зруйнованих родинних огнищах буде большевизм своє панування“.

велитний звір. Чуєте? — говорить тоді Араб, що веде каравану-похід — Пустиня плаче! Скаржиться, що перемінилася в безплідний край; тужить-плаче за давними, цвітними садами, хвилястими ланами збіжжя, запашними овочами, що їх родила, ще поки перемінилась в безплідну пустиню, в море жовтого, гарячого піску“.

Такі безплідні пустині — то люди, що живуть без Бога. Може з лиця вони й веселі, вдоволені, може серед легкої музики радія вони всміхаються, може перед кіновим полотном вони регочуться, може на воскованих паркетах сальонів, кабаре-тнів, театрів, дансінгів, задимлених коршем, весело витувають і при чарці безжурно базікають — проте все це є нездало причіплена маска. Скинена на самоті, у хвилинах спокою, відслонює нам глибину сумної душі, що наче та пустиня стоїть облогодом, де розстроєні струни серця розпучливо плачуть-трають невпинну пісню туги за щастям....

О, бо людина шукає щастя! Все життя вганяє за ним, наче дитина за своєю тінню, — проте ніколи не схоплює його в свої руки. Ми завжди невдоволені, завжди здається нам, що другим краще ведеться. Як пчїлка перелїтає з квітки на квітку, шукаючи меду, так і ми кидаємося на всі боки, на всі примани світа, щоб тільки знайти вимріяне щастя. Ось погляньмо на нашу буденщину.

Один собі міркує, що гроші, маєтки, добрі посади вдовольняють його цілковито. Боже! Чого то він не зробить для того гроша! Іде

Зі світу і з Польщі.

Нещасна спроба. Незвичайно нещасна в своїх наслідках була одна спроба, яка мала місце в Карахї, в британських Індїях (Азія). Над машеруючим гіндуським військовим відділом показався літак, який мав перепроводити показовий напад на відділ у марші. В одній хвилині керманич-літака, що нахотівся майже над головами жовнярів, утратив владу над машиною, яка впала в саму середину відділу. Наслідки упадку були страшні. Одинацять гіндуських вояків згинуло, кільканацять було важко, а біля сотні легко поранених.

— о —

Футро для Сталїна шиють... у Вильні. Один вилєнський часопис пише: „Совїтське посольство у Варшаві замовило в одній з тутешніх (вилєнських) футряних фірм футра для Сталїна, Молотова і Кагановича. Сирї скїрки надїслано з Росїї, кушнїрську й кравецьку роботу викінчать у Вильні.“ Далї ця польська газета чваниться, що видно ще в Росїї памятають вилєнські вироби, бо, мовляв, пе-

в далеку Америку, в гарячу Бразилїю, клопочеться днями й ночами у склєпї, на біржї, в бюрї, варстатї, для маєтку кривить лїцєм, кривоприсягає, кривдить робїтника, нарїд свїй — віру продає, чортів огарок свїтити-запалює, аби маєток, аби гроші були! І щож? Серед найбільших багатств, серед нагромаджених маєтків і повних комор і житниць, як злодій нечаяно смерть приходить, і все те кому буде...? (Лука 12, 20).

Другі знову махнуть рукою на грїш, пан на фїльварки, урядник на пенсію, робїтник на платню — і пускають той грїш на бенкети, на театри, кіна, кабаре-ти, на прийяття й забави, на танці й розкоші, на убори, на футра — і так гуляють з дня на день, з ночі на ніч, з року на рік..., аж прийде в гості недуга й гїрке розчарування, та й з уст їх вирветься слово негїдне христїянина: „Найліпше не родитися, а як вже родився, так краще чим скорїше вмерти“. (Софокль).

Третїм байдужї гроші, байдужї розкоші — їх щастя — дїйти до почестей, дїстати почесні назви: радного, вїйта, управителя, директора, начальника, міністра, чи що там. І як би та наша подушка вмїла говорити, скїльки то задушевних бажань і земських мрїй вона нам розказалаб! Та що-ж? Хоча й дїйдемо до найвищих шаблїв, — проте під кїнець життя прощаємося з землею, як той умираючий та огїрчений міністр Кольберт зо своїм цїсарем Людвиком: „Ах, Ясновельможний Пане! Коби я був працював стїльки для Бога — скїльки для вас і своєї слави...“ (Кїнець буде).

ред війною російська буржуазія замовляла собі футра лише у Вільні. А ми думаємо, що Сталінові було в дотеперішних футрах чомусь за зимно. Він навіть не боїться, щоби йому „білогвардійці” в Вільні не насипали за шкіру якоїсь біди в футро...

—О—

Сензаційна заповідь міністра Міхаловського. На закінчення дискусії в соймовій бюджетовій комісії забрав голос міністр справедливості Міхаловський, і сказав у відповідь послові Загайкевичеві таке: „Можу пану послові дати відповідь і вона буде дуже коротка. А саме, незадовго відбудеться прилюдний судовий процес, який викаже, що я в нічому не помилився, ані нікого легкодушно не обтяжив відповідальністю. Бл. п. міністра Перацького забила Організація Українських Націоналістів. Безпосереднього справника не маємо, але зате маємо всіх його помічників. Не маю більше наміру давати якісь прилюдні вияснення і здається мені, що відповідь, яку в найближчому часі дасть судова розправа, буде вистарчаюча”...

—О—

Процес через один сотик. У найближчому часі відбудеться у Відні процес 9-ти вломників, які розбили там недавно касу одного кооперативного банку і нашли в ній дослівно одного сотика. Вломників арештовано в хвилині, як вони виходили з банку, „суто” обловившись.

—О—

Несповна розуму спалив власну доньку. В одному польському селі, радомського повіту, скоїлося страшне нещастя. Один хорий на умі господар підпалив уночі власну хату, в якій спав його 12-літній хлопець і 2-літня дочка. Хлопцеві вдалося втекти, а дівчинка згоріла живцем. Батько приглядався холонокровно вогневі. По якомусь часі зрозумів, що наробив, і пішов з розпуки повісився... Нещастя, кажуть, ніколи не ходить само.

—О—

Рабіни виїждять з Польщі. Жидівська газета „Наш Пшегльонд” пише, що англійський конзулят видасть у найближчому часі 23 візи до Палестини для виїздячих туди на постійний побут рабінів з Польщі. Польська преса з великою радістю цю вістку повторила і при тому запитала уципливо: не знати, чи ці рабіни не потягнуть за собою хоч трохи звичайних жидів?..

—О—

Зле заякорений польський корабель „Ванда” потонув. Втрат у людях не було, бо всіх вирятували. Він то недавно возив жидів з Лодзі до Палестини, — але що їх не хотіли ніде прийняти, то вернувся зі своїми пасажирами назад.

—О—

Пасхальне ягня і манна.

Минулого року ми обговорили цілий ряд Месійних прообразів, які у Старому Завіті вказували на майбутній прихід Ісуса Христа. Тепер же звертаємо увагу на деякі дальші прообрази. І так, в першу чергу, згадаймо

ПАСХАЛЬНЕ ЯГНЯ.

Найсумнішим періодом в історії вибраного народу була без сумніву єгипетська неволя. Здавалося, що вона положить кінець існуванню Євреїв. Але сталося інакше. Рядом страшних кар ударає Бог у тверде серце Фараона. Але щойно остання кара, смерть єгипетських первенців, зуміла як не зм'якшити, то бодай перелякати гордого володаря. Саме, як ангел смерті вбиває всіх первородних у єгипетській землі, Ізраїльтяни споживають на Божий приказ непорочне ягня і його кровю помазують одвірки й пороги своїх домів; це пасхальне ягня є прообразом Месії.

Як кров ягняти зберегла дома Ізраїльтян від смерті первородних, так Кров Христа Спасителя зберегла й відкупила нас від вічної смерті. Боже Провидіння так зарядило, що Христа розп'ято в саме свято Пасхи, котре жиди обходили щороку на пам'ятку виходу з Єгипту.

Прообраз пасхального ягняти вказує: а) що Месія буде лагідний як ягня і Своєю Кров'ю вибавить нас від вічної смерті; б) що тісно злучиться з людьми, стаючи їх духовним кормом.

МАННА.

Одним з найбільших чудес, які Бог здійснив для вибраного народу, а zarazом одним з найвизначніших прообразів Месії, є манна. Це був корм спадаючий з неба¹⁾; Ісус у Тай-

¹⁾ На Синайському півострові та в його сусідстві ростуть дерева, які видають зі себе соки наче живицю, котра стигне і прибирає вид, смак і прикмети, подібні до манни. Тому Араби ті зернятка живиці називають помилково манною. В урожайні роки на цілм півострові збирають цієї живиці 200—250 кілограмів річно. Є це кількість така мала, що не могла би мати жадного значіння при виживленню трьох мільйонів Жидів. Провидіння Боже достарчало їм отже манни на виживлення в чудесний спосіб; видно це з того, що її спалоло щодня стільки, скільки треба було на прокормлення всего народа, що по сході сонця зникала, в суботу не спадала, схована на другий день псувалася, однак не псувалася перехована з п'ятниці на суботу і переховувана в чаші в кивоті на вічну пам'ятку. Жиди мали зрештою і на пустині стада товару, мали також деколи хліб зі збіжжя, отже манна не становила самотнього їх корму через цілий час побуту їх на пустині, — а перестала падати щойно при вході до Обіцяної Землі.

ні Пресв. Евхаристії є Хлібом живим, котрий зійшов з неба. Манна падала кожного дня зраня; Тайна Пресв. Евхаристії буває щодня звершувана і приймається в ранній порі.

Манна була призначена тільки для Ізраїльтян, і то по переході через Червоне Море. До трапези Господньої приступають християни по св. Хрещенню, котрого прообразом був перехід через Червоне Море. Бо як у Червоному Морі потонули всі вороги Ізраїльтян, так і в св. Хрещенню змивається первородний гріх.

Манна заступала всякий корм. Тайна Тіла і Крови Господньої є кормом найліпшим, котрий заспокоює всі потреби нашої душі й справляє в ній чудесні наслідки: покріплює слабих, потішає засмучених, просвічає ум, запалює серце, нищить гріхи, родить чесноти. Але манна не запобігала смерті. А Тайна Пресв. Евхаристії є задатком життя вічного.

Манна перестала падати, коли Ізраїльтяни ввійшли до Обіцяної Землі. Тайна Пресв. Евхаристії устане, коли ввійдемо до неба, коли побачимо Бога без заслони, Котрого нині приймаємо під ослonoю Тайни.

Прообраз манни заповідає: а) що новий корм, котрого Датедем буде Спаситель, буде кормом чудесним; б) що буде уділюваний нам, доки будемо на землі; в) що буде звершуваний і прийманий кожного дня.

о. С. Ковалів.

Долари на смітнику. Одна жінка в Америці дістала спадщину по братові, яку сама своїм хистом значно побільшила. Вона жила собі дуже вбого, а щоб показати, яка вона нуждарка, то не жила в хаті, а в пивниці. Всі гроші й дорогочінності ховала не в банку, а в ямі. По її смерті знайшли в пивниці й у пушках на смітнику п'ять і пів мільонів доларів. З того скористає родина, що вже зголосилася по той спадок.

Дивні дива. Один 70-літній старець — пишуть Англійці — мав сон. Він бачив уломну дівчинку, що грала на фортеяні. Він так запам'ятав собі той інструмент, що як лише пробудився, то негайно побудував його. Він такий маленький, що можна грати на ньому лежачи в ліжку. Тепер показуватимуть його на промисловій виставі у Лондоні. **А ось друга чудасія:** 8-літню дівчинку переїхало авто й шофер за те мав піти на 2 тижні до Іванової хати. Та при розправі батько дівчинки зізнав, що його донька була перед тим немова, а після того випадку промовила. Суд, як це почув, змяк і присудив шоферові лише грошеву кару.

В Румунії помер недавно дуже старий поліцай, що пережив 112 років, з того 80 при поліції. Румуни ховали його дуже вчисто, і його числа „1347“ з почести не дадуть ніякому іншому поліцаєві. Так Румуни поступають із поліцаєм. А Українцям у Чернівцях не дозволили навіть на концерт у честь українського поета Юрія Федьковича, уроженця Буковини, яка тепер є під Румунами. Така то румунська мірка...

КОРОТКІ ВІСТКИ.

Нові чудесні вицілення в Люрдах. Пана, що називається Марія Енгель, французка, хорувала від 1912. р. на легені. Лікарі сказали в 1933. р., що її стан безнадійний. У цьому році вона теж приїхала до Люрд, де їй вже уділено св. Тайн. Її температура виносила 41°. Хора мимо цього просила, щоб її занурити в чудесному джерелі. Після купелі гарячка раптово спала. Поправа здоровля наступала постійно. Врешті хора видужала. Після видужання лікарі, які ще недавно безвихідно хору оглядали, ствердили, що факт уздоровлення наступив всупереч природним силам природи. Отже признали чудесність вицілювання.

На другий день Різдвяних Свят у студитській церкві св. Івана на Кайзервальді довершив о. кан. Лаба посвячення двох нових вишиваних прапорів. Прапори — дар п. І. Микітківної — стануть правдивою окрасою церкви й обходів.

Наука й духовенство. Нераз радикали та інші вороги Церкви підносять заміти, що нібито духовенство не дбає за науку й освіту. Алеж відома річ, що майже у всіх ділянках наук визначилися учені-священники. І ось знову тепер подають часописи, що о. Бернард Маєр, місіонар, видрукував словник китайської мови. Як знаємо, цю мову дуже тяжко вивчити й о. Маєр довгі літа працював над тим словником, що має велику наукову вартість.

У наступі. Майже всі американсько-жидівські фільми, висвітлювані в кінах, є брудні й неморальні. І ось американські католики рішили усунути цю погань з кін. Старанням „Союзу оборонців моралі”, священники в усіх церквах Північної Америки проводили вірним приречення, що не ходитимуть до таких кін, де висвітлюють неморальні фільми. Те приречення склало 15 мільонів католиків. А крім цього в притворах церков є виписані назви фільмів, на які чесний християнин не сміє дивитися. Це показує, що американські католики беруться на добре до боротьби з лихом, а водночас підприємці кін будуть змушені виробляти порядні і моральні фільми. Подібну акцію почав в Австрії Кард. Інніцер під кличем: „Хочемо доброї фільми”! Відома річ, що нашим обов'язком є не ходити до неморальних кін і стерегти молодь, щоб вона теж не попадала у таке шкідницьке багно.

Хто багатіе? Жиди тепер докладно обчислюють, скільки їхніх крамниць є в Поль-

щі. Вже перерахували 216 містечок, і виявилося ось що: при кінці 1933. р. в тих містечках на кожних 100 крамниць є жидівських понад 82. Ще гірше є на східних землях: у ряді 59 містечок є 15 таких, де нема ні одної християнської крамниці, а всі жидівські. Чому так даємося випереджувати й не основою своїх варстатів праці? До того треба взятися чим скоріше!

— О —

Плебисцит у Зарському краю коштує кожну з держав, Німеччину й Францію, по 10 мільйонів франків. Та на тім, здається, ще не скінчиться.

— О —

Над Лондоном з'явилася на небі **широка, ясно-синя світляна стяжка**. При тім чути було легкі грюкоти, — але вчені не годні покищо пояснити того природного явища.

— О —

На лінії Москва—Ленінград, між станіями Торбіно і Белка, склалася велика **залізнична катастрофа**. В ній згинуло 17 осіб, важко поранених було 58 осіб, з того 6 уже вмерло, а 23 особи були легше ранені. У зв'язку з катастрофою арештовано 8 осіб. Кружляють слухи, що це був саботаж.

— О —

Цікаві дрібнички.

Рекорд материнства. В містечку Бобенгайм, недалеко Штутгарту, вмуровано в місцевій церкві мармурову таблицю в честь Варвари Шотцер, що жила в другій половині XV. ст. Вона відзначилася тим, що мала 53 дітей (38 синів і 15 доньок)! Тепер за те їй віддають пошану.

Прийдеши чуда хемії. В Америці появилася книжка директора досвідної лабораторії рільничої хемії, проф. Гоппа, в якій цей професор займається виглядами здобутків хемії у найближчих кількох десятках літ. Цей учений пише, що незабаром усе, що людині потрібне, від поживи аж до промислових цілей включно, буде доставляти земля, а все це добуватиме хемія. Великі міста зникнуть, натомиць повстануть маленькі осідки по селах, лісистих околицях, горах і над морями. Американський учений подає, що вже тепер дістаємо зі землі. Ось спирт вироблюємо з картопель і з хліба. В Америці найдено спосіб препарування з рослинних складників так твердих і видержних матеріалів, що можна їх сміло вживати до виробів рур, крат і т. п. Рослини можуть достарчити твердої шкіри, очевидно штучної, для виробів обуви, тканин на одягу, перфум, тощо. Ярські страви будуть щораз більше різноманітні, матимуть дуже поживні вітамінні складники, що причиняться до повстання нового здорового й життєрадісного людства, а не такого злогоного і підступного, як сьогодні. **Слово**, настане справжній „рай на землі“. Так бодай каже Гоппе.

В англійській армії замість коней — самоходи. Від кількох місяців генеральний штаб англійської

Шпирка.

ДЗВОНІ.

(Продовження).

II.

В Іцковій коршмі сумно блимала закована лампа, що звисала зі стелі на заржавілому дроті. В коршмі не було нікого, тільки за шинквасом куняв Луць Облізлий, який кожного тижня від п'ятниці вечора до вечора в суботу заступав самого Іцка, а зате діставав від нього, рано, в полудне й увечері по чарці горівки тай дещо перекусити, що там зі шабасових присмаків зісталося. Як наші „громадські батьки“ ввійшли, двері до ванькиря були широко відчинені, в ванькирі зі стелі звисав рясно освітлений свічник, а вся Іцкова сім'я щаслива, весела, святочно вдягнута, сиділа за столом і вечеряла. Іцко вчув, що при входових дверях кланцнув дзвінок. Зараз вибіг на коршму з ванькиря, щоби поглянути, чи Луць справедливо буде його добром шинкувати. Бо він, Іцко, правду сказати, правдивого шабасу ніколи не мав. Він тільки в шабас у чарки не наливав тай грошей не відбирав. Це була Луцева робота. Але ні одна чарка не пішла між його гостей без його відома.

Шумно й весело ввійшла до коршми громадська старшина: війт, заступник Прокіп, асесор Гриць, тай писар Степан.

— Гості вітайте! — кликав до них Іцко, тай доторкав рукою ярмурки. — Просимо, сідайте, — а ви, Луцю, рухайтесь тай питайте, чого панове „врадні“ будуть собі позволяти. Оттутечки, сідайте собі ви, пане начальнику, й ви, пане секретаржу, — розміщував гостей, — а ви, обидва, панове „врадні“, сідайте ось тут навпроти. А я собі буду коло вас, начальнику, трошки сідати. Побалакаємо. Я вже, Богу дякувати, шабас щасливо розпочав, Богу помолився, то можу собі трошки з пани врадні побалакати. Щож панове господарі шановні будуть собі замовляти?

— Ну, сусідо Прокопе, — перший обізвався війт, — скажіть мудре слово, бо те слово таки за вами. Бачите, Іцку, — обернувся до орендаря, — наші „заступець“ Прокіп такого вам, „онору“ сьогодні доступили, що мусять мотгорич, і то гідний мотгорич, поставити.

Прокіп тільки чухався в потилицю тай думку думав.

— Ба, чому якурат я, — вкінці бомкнув, — чому не Гриць? Хай вони може зроблять початок.

— Го, го, го, по старшині, — порішив війт. — Виж „заступець“, а Гриць тільки асесор. І Гриця не мине.

— Герсти, пане начальнику, — заходив політично Іцко коло віята, — що то ви тут

армії переводить реорганізацію армії. Між іншими має бути переведена т. зв. моторизація піхоти і кавалерії. Кожний піхотинець одержить малий скоростріл замість карабіна і не носитиме торністри. Весь „багаж“ піде на самоходи. Таким робом піхота стане лекшою. Але й буде „тяжча“ піхота. Вона одержить важчі машинні карабіни. Згодом слово „піхота“ стане пережитком, бо всі піхотинці порушуватимуться — на автах. Так само кавалерія буде змоторизована. Кожний полк кавалерії матиме панцирні самеходи, а також малі самоходи, частинно опанцирені. Головним оружжям будуть машинні кріси. З кінцем грудня полк королівських гузарів у Лондоні віддав уже свої коні, за що одержав самоходи.

Квіти з Австралії аж до Лондону привозять зовсім свіжі, гейби тільки що зірвані. Це діється тому, що ті квіти вкладають геть чисто у воду, яку потім заморожують. Добре було б поспробувати того нового й цікавого способу.

Кіров після смерті в моді. Після вбивства Кірова почали в совітах надавати його ім'я ріжним містам, установам, „колхозам“. Ось місто Зіновевск названо Кіровск. А тепер приймаються мужеські й жіночі прізвиська: Кір і Кіра...

Сміливий намір, але не знати чим він покінчиться. Американські інженіри думають поважно про подорож на місяць. Це має відбутися у т. зв. ракеті. Ракета це прилад, який відбуває свою дорогу чим раз більше прискорено. Коли швидкість її дійде до величезної величини 11 кілометрів на секунду, тоді згідно зі законами фізики, вона одоліє силу притягання землі й не поверне на землю, лише полетить у міжпланетарні простори. Такі ракети вже будовано в Америці й Німеччині. Їх конструкція ос-

нована на частих вибухах якогось матеріалу, що находиться ззаду ракети і надає їй розгін наперед. Досягати випускали без людей. Американці задумують побудувати ракету величини 9 метрів, що малаби початкову швидкість 200 метрів на секунду. Цікаве, що вже зголосилося 14 охотників, які виявили намір летіти на місяць. Чи що з того вийде, побачимо. Та треба мати на увазі, що не один намір, який здавався пустою видумкою, потім здійснився: так було з підводним човном, який скорше повстав у уяві, а потім шойно в дійсності. Так було з перелетом через океан, довкола землі і т. д. Може й так буде з ракетною... Хто знає?

Найвища швидкість. Цікаве питання, яку швидкість може досягнути людина, послугуючися дотепер випробуваними машинами? На це питання дають відповіді рекорди (осяги) останніх літ. Ось у 1934. р. Італієць Агелло досягнув на гидроплані (літак з приладом до пливання по воді) швидкість 709 кілометрів за годину, у тому ж році Француз Дельмот перелетів на літаку 505 км. за годину, Англієць Врайт зробив у 1930. р. на мотоциклі 242 км. за годину, Англієць Кемпбел 438 км. за годину на самоході, теж Англієць Кей Дон 189 км. за годину на моторовому човні, а Бельгієць Вандерштайф 122 км. за годину на ровері. У порівнянні з тим невеличкі виглядають осяги людського тіла. Ось Німець Юст зробив у бігу 35 км. на годину (майже наших 5 миль!), а Американець Вайтсміллер переплив 6 і пів км. за годину. Це безперечно незвичайні осяги, коли пригадаємо, що дуже добрими кінсьми важко переїхати на годину 15 км. У тих світових перегонах людей і машин Українці не беруть участі...

— 0 —

казали, що якесь велике гонор спіткав нашого пана „застемпцу“ Прокопа. Що то за таке велике гонор?

Нараз плеснув себе долонею в чоло, підступив до них ближче. То наче присідав, то руками вимахував, а заодно їм у вічі заглядав:

— Ага! Що, може не знаю? Знаю, знаю, вже все знаю! Жебим так щасливе шабас мав, що вже знаю. Ага! Бім-бам, бім-бам! Ага, що, може ні? Певне вас громада обібрала за дзвонами їхати до Варшави?

Відступив дрібку, явся їм обидвом пильно приглядати, начеб їх у перше побачив, і кланявся, і за ярмурку хапався.

— То не як будь потрібно єсть витати таке гості. Ну, ну, вітам, вітам, панове депутати. Ой вей мір! Таж це гонор, гонор, ну гонор. Ну, війте, а що, може я не вгадав?

— Так, так, це наші громадські н... як це ви їх, Іцку, якось так дивненько назвали?

— Ну, депутати, — підповів Іцко.

— Хай вам буде: „депукати“.

— І скажу вам, панове — всунувся зі словом Іцко, — тут не пасує таке важне справе якимнебудь могоричем відбувати. Тут мусить бути могорич..., ну, ну, екстрафайн могорич. Та то на таке okazе треба сто, а може двасто роки чекати. То не так раз коло разу приходить Москаль, дзвони забирає, а потім назад вертає.

Глигнув на скупенько на шабас заставлену шафку за шинквасом, повертів головою тай до Луця моргнув:

— Ви, Луцю, — таки ніц не допоможе, потрібуєте свічку засвітити, підемо обидва до комори. Ми аж там виберемо щось гідного на того могорич. Візьміть, Луцю, дві порожні фляшки і лійку. Ми там приладимо таке трунок, що то йно я один знаю, як таке трунок приправляти. Тільки для дуже великої гості, я його роблю. Це мій секрет. Те горівке називається „Іцкуфке“.

Луць засвітив свічку, пішов передом, Іцко за ним. А тепер Прокоп промовив:

— Чуєте ввійте, що той Іцко з нами виробляє? Чого то він нам тут не принесе? А відтак зацабанить, як за рідну маму. Й ти, Прокопе, плати!

— Раз на життю, Прокопе, гей! — каже вийт. — Аж трохи стидно, Прокопе... Чому, во, Гриць нічого не кажуть? —

— А що ж маю казати? — обзивається Гриць. Чи воно що допоможе? Громада мене вшанувала, то треба мені вас ушанувати. А як поїдемо, а всіх грошей не витратимо, то я гадаю, Прокопе, що громада не схоче нашої кривди й нам щось за труд капне.

(Продовження буде.)

— 0 —

Наука і розвага.

ВЕЛИЧИНА НАШОЇ СОНЯШНОЇ СИСТЕМИ.

Наша соняшна система складається зі сонця й планет, які кружляють довкола сонця. Цікаво з'ясувати собі бодай у приближенні величину тих небесних тіл. Найближче сонця є планета Меркур. Вона 23 рази менша від землі й відбуває свою дорогу довкола сонця у 88 днях. Те, що ми зовемо в нас роком, триває для Меркурія 88 днів. Дальшою планетою є Венера, величиною рівна землі. Вона обігає сонце за 224 дні. У третьому колі йде наша земля, на якій живемо. Час її обігу виносить 365 днів. Четвертий з черги йде Марс, шість разів менший від землі. Час його обігу виносить один наш рік і 321 днів. Пята планета є Юпітер, 1305 разів більший від землі. Його обіг триває 11 років і 314 днів. Шестий є Сатурн, 733 разів більший від землі. Його обіг довкола сонця триває 29 і пів року. Семий є Уран, 71 разів більший від землі, його дорога довкола сонця триває 84 роки. Осьмий є Нептун, приблизно такої величини що Уран, біжить довкола сонця 164 роки. Недавно відкрито ще дев'яту планету, яку назвали Плутон.

Щоби собі зобразити приблизно величину сонця, планет і їхні віддалення, уявім собі, що всі ці небесні тіла поменшені так, що сонце є таке за велике як куля з проміром 1 метра. Уявім собі, що так само поменшені теж і планети та їхні віддалі. Тоді Меркурій знайдеться у віддалі 45 метрів від соняшної кулі і матиме величину зеренця піску. Венера буде велика як куля, що зміститься в наперстку і знайдеться у віддаленні 85 метрів від сонця. Земля буде трохи більша, у віддалі 117 м. Марс, як зеренце гороху, прийде у віддалі 178 метрів. Юпітер матиме вигляд великої помаранчі і буде положений у віддалі 610 м. від осередка. Сатурн, як маленька помаранча, знайдеться у віддалі 1 кілометра і 18 метрів. Уран матиме розміри малої круглої барабальки у віддалі 2 км. від сонця, Нептун буде майже так само великий, у віддалі 3 кілометрів. Так приблизно виглядає наша соняшна система в поменшенні. До цього треба додати, що поміж Марсом і Юпітером кружляють тисячі малесеньких планет, званих планетоїдами, яких частини часто спадають на землю. Люди тоді кажуть, що це зорі падають.

ЯК ЗАХОВАТИ ЗДОРОВЛЯ?

Тримайся просто: груди наперед, рамена взад, голова вгору!

Ідз правильно в означених порах дня!

Коли кашляєш, заслони уста хусточкою або рукою, а потім руку вмий!

Коли рано збудишся, зараз вставай!

Віддихай усе свіжим воздухом, кілька разів на день провітрюй хату!

Коли тобі впаде що до ока, — не три пальцями, лише спокійно чекай, аж виплине зі слезою в кут ока, а тоді здойми рижком хустинки.

Не довбай в ухах, не кричи нікому до уха, часто мий уха!

Коли вийдеш з теплої хати на мороз, не говори багато і віддихай носом, а не устами!

Є поголоски, що вже опрацьована нова виборча ординація до сойму і сенату та тимчасові приписи щодо введення нової конституції в життя. Нові вибори моглиб відбутися вже в червні ц. р.

ДОПИСИ.

Долина. Парохіяни міста Долина пильно сповняють приписані умовини, щоби досягнути ювілейний відпуст. Умовини відпусту стоять постійно виписані на дверях церкви, а також роздано масово книжечку з умовинами відпусту, щоби кожний мав нагоду користати з благодатей Ювілейного Року. Крім приватних відвідин церкви, відбулося 10 відвідин процесійних, щоби більша скількість людей доступна відпусту, беручи участь у процесії. В кожній церкві відправилися ювілейні молебні. В походах взяли участь майже всі парохіяни.

Господарські поради.

Як виправляти шкірки?

Всякі шкірки скуповує у нас звичайно якийсь жидок, чи хто там, — і дає за них дуже мало. Тимчасом з таких шкірок можна мати далеко більший хосен, лише треба їх уміти собі для власного вжитку виправити. Виправляємо так шкірки телячі, овечі, козячі, кріличі, заячі, сернячі, песячі, котячі.

Найперше треба вважати, щоби при стягнанню шкірок зі звірини їх не покалічити. Стягнені шкірки розіпнати цвяшками на дощці, чи на дверях від столу, шерстю до середини — і нехай собі схнуть, коби лише в тіні. Коли вже так назбираємо кілька шкірок, намочуємо їх на 3—4 дні у воді. Потім тупим ножом зішкробуємо рештки мяса, жил і товщу, а потім шкірку добре руками на всі боки натягаємо на грані стола. Потім складаємо шкірки, по дві волосом до середини, в деревляній посуді і заливаємо плинном, зробленим з води, вапна, та трошечки соди й поташу. В цьому розчині шкірки лежать 15—20 днів. Після того тупим ножом зішкробуємо зі шкірок шерсть, сполікуємо їх добре та намочуємо на 5—6 годин у воді з курячим, голубячим, або собачим гноєм (на 2 гарці води $\frac{1}{2}$ кг. гною). Потім шкірки знова сполукати і добре вимити, а посуду порядно вмити лугом, водою з сілним квасом, а вкінці гарячою водою. До вимитої посуді вкладаємо знова шкірки і заливаємо їх таким плинном: до води даємо дрібно потовчену дубову кору, і трохи смерекової, заварюємо те все, а потім остиджуємо, і заливаємо шкірки. Так ці шкірки мочаться 2—3 місяці, підчас яких треба цю воду з корою 10 разів змінити: все стару вилити, а дати свіжу.

Вимочивши так шкірки, витискаємо з них воду і сушимо їх в тіні. Потім мастимо товщем і мнемо в руках, доки не змякнуть. Такі шкірки добре надаються на пришви, хотаявн, камізельки, рукавиці і б. ін.

До Польщі приїхало знову 113 польських робітників з родинами, виселених із Франції. Незабаром приїде їх ще більше.

—О—

В Німеччині зменшилося число жидів, а проте ще сьогодні живе їх у самому Берліні понад 160 тисяч. Мало, що?

—Ю—

В Америці не раз задурно виконують самосуди над нещасними муринами. Проти цього варварства заперестували муринські студенти. Вони надягнули на себе грубі шнурки й так станули перед будинком конгресу у Вашингтоні.

Євангелія.

Богоявлення Господнє.

Тоді являється Ісус з Галилеї над Йорданом у Йоана, щоби від нього хреститися. Та Йоан забороняв Йому, кажучи: Мені треба у Тебе хреститися, а Ти приходиш до мене? А Ісус у відповідь сказав йому: Лиши се тепер, бо так треба нам сповнити кожну правду. Тоді допустив Його. І Ісус охрещений вийшов зараз з води; і се отворилися йому небеса і Він бачив Духа Божого, що злітав мов голуб і сховався на Нього. І се голос з неба промовляв: Се Мій Син улюблений, в Котрім Я уподобав Соби.

(Матей, гл. 3, ст. 13—17).

Неділя по Просв.

А Ісус, коли почув, що Йоана видано, відійшов у Галилею. І покинув Назарет і прийшов та поселився в Капернаумі над морем, на границях Завулонову і Нефталіму, щоби сповнилося сказане пророком Ісаєм: Земля Завулонова і земля Нефталімова, шлях морський, за Йорданом, Галилея поган; нарід, що сидів у темряві, побачив велике світло і тим, що сиділи в країні тіни смерті, зійшло Світло. Від тоді почав Ісус проповідати й говорити: Покайтеся, бо наблизилось царство небесне.

(Матей, гл. 4, ст. 12—17).

Неділя 30.

І запитав Його один князь, кажучи: Учителю благий, що маю робити, щоб унаслідити життя вічне? А Ісус сказав йому: Чого Мене зовеш благим? Ніхто не благий, тільки Один Бог. Заповіді знаєш: Не чужолож, не убий, не кради, не свідчи ложно, шануй твого батька й матір. А він сказав: Все се заховував я від моєї молодости. А Ісус почувши сказав йому: Ще одного тобі не достає: все, що маєш, продай і дай убогим, а матимеш скарб на небі; і прийди, ходи за Мною. Він почувши се, засмутився, бо був дуже багатий. А Ісус побачивши сказав: Як трудно тим, що мають гроші, увійти в царство Боже. Бо легше верблюдаві кризь ушко голки перейти, як багатому увійти в царство Боже. І сказали ті, що слухали: То хто може бути спасений? Сказав їм: Що неможливе у людей, можливе є у Бога.

(Лука, гл. 18, ст. 18—27).

Величезні морози панували у нас, а також у інших краях, підчас наших Різдвяних Свят. Бувало навіть таке, що люди замерзали на смерть. По деяких селах появились вовки.

—0—

Розстріляння вбивців генерала Шляйхера. Французькі часописи доносять, що від хвилини вбивства ген. Шляйхера почалися сильні непорозуміння поміж німецьким військом і провідними колами гітлерівської партії. Німецькі генерали кілька разів мали домагатися від Гітлера слідства у справі цього вбивства. Штаб мав почати зі свого боку слідство, яке виявило повну невинність Шляйхера. Як відомо, йому закидували державну зраду і зносини з Францією та Австрією. Гітлер недавно мав сказати, що вбивників невинного генерала Шляйхера покарано. Кажуть, що їх уже розстріляли.

Календар.

СІЧЕНЬ 1935.

Стиль	н. ст.	Дні	С В Я Т А
			греко-католич.
16	3	С	Малахії пр.
17	4	Ч	Собор 70 Апост.
18	5	П	Нав. Бог., Теопемт.
19	6	С	Богоявл. Господ. ☉
20	7	Н	Н. по Просв. С. Ів. Хр.
21	8	П	Юрія, Еміліяна
22	9	В	Поліевкта
23	10	С	Григорія і Домети
24	11	Ч	† Теодозія В.
25	12	П	Мч. Татіяни
26	13	С	Мч. Ерміда, Страт.
27	14	Н	30. по С. Отців Синаї
28	15	П	Павла Т., Івана
29	16	В	Ап. Петра
30	17	С	† Антонія Вел.
31	18	Ч	Атаназія і Кира

Дня 18. І., в Навечеря Богоявлення, піст. До дня 19.І. заборонений час на весілля й забави з танцями й музикою. До дня 17. І. загалляниця.

Сонце сходить дня 21. І. о год. 7.14, заходить о год. 15.59.

Місяць: повня дня 19.І., чверть дня 27. І.

Столітній календар каже, що в другій половині січня будуть морози, а під кінець місяця великі сніги.

Усі грошові збірки в місяці січні йдуть на „Рідну Школу“.

НОВА ХЛІБОРОБСЬКА ШКОЛА.

В селі Черниця, жидачівського повіту, восени цього року пічнеться наука в державному рільничому ліцею з українською мовою навчання. Рільничий ліцей — це така вища школа, в якій підготовляються на вивчених фахівців від усіх хліборобських справ. Директором цієї школи буде директор „Сільського Господаря“, д-р Холєвчук.

Чому Французи тягнуть за більшовиками? Бо в їх уряді є аж 5 масонів (членів такого тайного, безбожного товариства), а саме міністри: внутрішніх справ, публичних робіт, торгівлі, праці і торговельного мореплавства. Тож не диво, що Франція тісно вяжеться з більшовиками. Таке саме явище бачимо в Мексику. Там масонський уряд нечужо гнєте християн, та водночас кумається з червоною Москвою. Останні вісті подають, що американські католики рішили бойкотувати (не купувати) мексиканські товари і так змусити тих масонів залишити гонення християн.

—0—

Совітська влада заарештувала при кінці грудня **кількасот студентів**. Слідча влада мала нібито устійнити підчас доходжень у Харкові й Києві, що емісарі групи Зіновєва й Каменєва мали навязати звязок з українськими комуністами.

ПОДЯКА.

3 нагоди Свят Христового Різдва зложили гроші дати на Ремісничу Бурсу при вул. Пасічній: „Харіс“, українське похоронне заведення у Львові, вул. Корняків, ч. 3., п. Павчишинова, о. Дудкевич, п. Сачинський, п. Тишинський і п. Бавтро. Всім Жертводавцям складає щире Спасибіг
Управа.

Продовження праці о. В. Стернюка Ч. Св. І. ми приневолені, ізза навалу матеріялу, відложити до дальшого числа.

У багаті місцевостях совітська влада на саме Різдво замкнула церкви. У деяких церквах уладжено комуністичні клуби, кіна й шпихлірі.

„Лад” у совітах. Сама московська газета „Правда” подає, що на залізничій лінії Омськ було торік 365 катастроф-нещасть! Наслідком тих нещасних випадків совітська держава мала 3 мільйони рублів втрати. Зате тягали по судах 765 урядників, 17 із них розстріляли — але самі власті й не додумуються, що вони своїм неладом і соціалістичною дурійкою є першими винуватцями тих і всіх інших нещасть.

В Румунії в селі Кондурату трапилася подія, котра ясно показала, як Господь Бог не раз і на місці карає злочинця за його злочин. Селянин Тріку пішов на тамошний цвинтар, і відкопавши трупа 2 дні тому похованого селянина Спірі, стягнув з нього шапку, чоботи і перстені. Коли хотів утікати, зачепив ногою за труну і впав на мерця. Зі страху поразив його параліж — і так, зовсім безвладного, знайшли його люди рано в розкопаному гробі.

Сім „чудес“ теперішнього світа. В останніх часах інженірські часописи пишуть про цілий ряд величезних технічних помислів, які мають бути справжніми „чудами“ новітньої техніки. Зосередити проєктив зупинімся на сімох. Перший з них це докладно оброблений проєкт тунелю, який має получить Англію з Францією попід каналом Ля Манш (попід морем!). Про цей проєкт уже багато писалося, але протриваєтья тому військові штаби обох держав, з оглядів на небезпеку в часі війни. Другим „чудом“ має бути сталева вежа, висока на дві тисячі метрів (2 кілометри вгору!), отже сім разів вища від вежі Айфля в Парижі, що є, як відомо, сьогодні найвищою будівлею світу. Третім „чудом“ будуть три плаваючі острови на Атлантийському океані. Вони будуть одночасно місцями постою чи відпочинку для літаків, що курсуватимуть між Європою та Америкою. Дальшим „чудом“ має бути хмародер довжини 16 кілометрів, у якому житиме 14.000 мешканців. Отже порядне містечко в одному будинку! Дальшим „чудом“ вважають, але здається неслухно, совітське місто, глибоко на півночі, майже під бігуном, яке зветься Мурманськ. Це була

за царських часів рибацька, маленька оселя, сьогодні має вона 100.000 мешканців, а за два роки має мати 300.000. Шостим „чудом“ має бути великанський тепер незаселений, простір у Австралії, величини 500.000 кілометрів квадратних, який два британські товариства хочуть незадовго сколонізувати 10 мільонами білих. Врешті сьомим „чудом“ має бути уможливлення найширшим масам дітей дуже високо в гору. Словом, щораз скорше, щораз вище і щораз більше...

Засвідчим нашу єдність і спочування змаганням Рідної Школи хоч би найменшим датком на її потреби.

Веселый кутик.

Покупецъ: Алеж ця курка хѣба хора, — бо така сумна!

Жидок: Ні, вона здорова, але посумніла так, бо ви за неї дуже мало даєте.

Кілька хлопців чванилося своєю силою:

— Я підношу корець збіжа одною рукою.

— А я вилomлюю двері одним ударом кулака.

— Це все ніщо; але я знаю чоловіка, який од-
ною рукою затримує цілий залізничний поїзд у бігу.

— А хтож це такий?

— Залізничний машиніст.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я.

За оголошення редакція не відповідає.

**КУПУЙТЕ
НОВІ КНИЖЕЧКИ
ВИДАВНИЦТВА**

„META“

Саме вийшли з друку:

о. Д-ра М. Конрада: Націоналізм і католицизм, ціна 30 сотиків.

о. Михайла Кравчука: 3 нами Бог!
Євангельські читання від Благовіщення до Водохрещів. 4 образки з Богородчанського Іконостасу. **Ціна 25 сотиків.**

Замовляйте у Видавничій Коопера-
тиві „Мета“, Львів, вул. Японська 7/II.

Спеціаліст жіночих недуг і акушерії

Д-р ОЛЕКСАНДЕР ЛАВРІВСЬКИЙ

орднне у Львові, вул. Новий Світ ч. 22.

(Ріг Льва Сапіги і Мурарської).

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1.20 ЗОЛ., РІЧНО 2.40 ЗОЛ. — Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. Н. пов. — Тел. 94-56. Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові. Редагує Колегія. Відповідальний редактор: Петро Козіцький. Друкарня „Діло“, Львів, Ринок 10.

Opłatę pocztową opłacono gószaniem.

Ціна 10 сот.

Наша Християнська

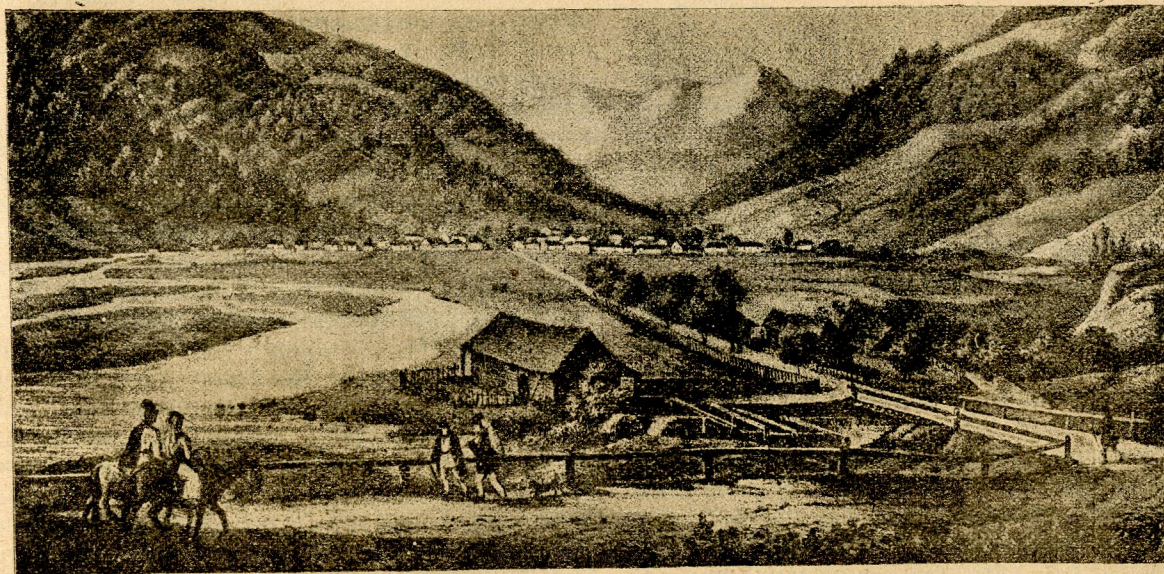
ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Львів,

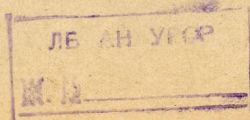
1. лютого 1935.

Ч. 3. (51).

ІЗ НАШИХ ГІР.

Як відомо, розлога українська земля доволі вбога на високі гори. Лише наша, галицька країна має свої великі Карпати, має Гуцулів, Бойків і Лемків. На образку бачимо мальовниче місто Сколе, положене в горах Карпатах. Місто це так виглядало в р. 1825.

ДИСКУСІЯ,

як краще Українців стравити.

У всій польській, а головню в т. зв. ендецькій пресі, ведеться тепер дуже жива, іноді навіть пристрасна дискусія, яка торкається нас, Українців. Цю дискусію почав відомий україножер, перед війною вшехпольський а після війни ендецький діяч, професор львівського університету, колишній польський міністр освіти і на тому становищі автор мовних законів, отже утравізму в школах і проче і проче. Словом, один з чільних діячів й ідеологів польського народного табору. Що правда, він сьогодні до того табору офіційно не належить, стоїть від його організації осторонь, але всеж до його голосу прислухуються всі. І молоді і старі ендеки і санація і жида. Цікавий той голос і для нас, як узагалі ми повинні цікавитися кожним голосом національного противника. А це хочби тому, щоби знати, які то нові наміри він має, та тому, щоби готувитися ті наміри відбити.

Нам неможливо переповісти цілої дискусії — з технічних причин. Вона тягнеться вже три тижні, обхопила багато газет, у ній бере участь кільканацять осіб, а її вислідом уже є кількадесят поважних статей. Себто, колиб ми хотіли її бодай переповісти, миб мусіли нею заповнити всі сторінки двох-трьох чисел нашого часопису. Тому ми приневолені обмежитися до вяснення найважливіших справ, до самої їх суті.

У чому ж річ? Колись, після повстання польської держави Грабські (і ще один польський міністр Скульські) сказав, що впродовж 25 років українське питання счезне внаслідок польської держави. Українців, як народу, що має власні політичні ідеали і змагає до них — не буде. Будуть гуцули, бойки, лемки, подільяки, поліщуки так само, як є вже кашуби, мазури, тощо. Себто будуть племена, що говоритимуть різними діалектами, але всі ці племена будуть почувати себе членами одної великої нації, польської. Отже згідно з тією обітницею Грабського упродовж 25 років Польща повинна була стати національною одностановою державою. Засоби, які для цього пропонував Грабські, нам відомі: це утравізація українського шкільництва (на ділі його польонізація), кольонізація наших земель мазурами, усування Українців з усяких прилюдних, державних і автономічних урядів, відповідне спрепарування виборчої ординації, особливо до самоуправних тіл, врешті, недопущення за ніяку ціну до того, щоби в Польщі трактувати укр. питання як питання одного народу. Згідно з тою останньою вимогою треба було казати, що Українців у Польщі нема, лише є русини, які говорять різними діалектами, а все те, що має назву українського руху, це — треба було казати — лише одна партія, не-

примирима і сепаратистична, яка не признає польської держави і яку тому треба знищити. Українців нема, не було і не може бути — ось підстава політики польських ендеків.

Та з тих 25 років минуло — слава Богу — вже 16, а якось про те, щоби счезло українське питання в Польщі, — нечути. Навпаки, те питання не тільки не зникло, але воно стало великим міжнародним питанням, про яке пишуть газети цілого світу, про яке говорять дипломати та яке згідно з політичною опінією мужів стану стає одним з найосновніших питань Сходу Європи. А в самій Польщі? Як кажемо, воно не зникло. Мало того! Показалося, що методи Грабського і його товаришів не лише не злагіднили співжиття Українців з Поляками і з польською державою, але навпаки, вони ті взаємини загострили. Українська кооперація відродила, без допомоги польської держави, українське господарське життя, утравізм загострив боротьбу за школу до краю, кольонізація лише роздратовала місцеве українське населення, але гаразду кольоністам не принесла — вониж поволі випродуються і вертають жебракками там, звідки приїхали багатіями. — Словом методи політики Грабського, лише розбурхали національні пристрасти і скріпили український „рух“, якщо національну свідомість „рухом“ назвати можна. Навіть такі Лемки, про яких Поляки думали що їх найлекше буде зденационалізувати, не даються. Чим більше їх тиснуть, тим твердшими вони стають „руснаками“, себто Українцями.

Отож політика Грабського завела на цілій лінії. І у всепольським таборі повстало невдоволення. Збунтувалися перш усього молоді. Вони побачили, що ради, які давали Грабські і товариші, були злі. Щораз частіше почали вони у своїх писаннях ставитися критично до „старих“ ендеків. Повстали навіть нові політичні групи „молодих“. У соймі зі спільного ендецького клубу вже навіть двох „молодих“ виступило. Не було ради. Грабські і компанія побачили, що треба прилюдно почати дискусію на тему українського питання, що треба себе оправдати, дещо вяснити, дещо доповнити, а головню скинути вину на теперішній урядовий санаційний табір. І це є вся суть теперішньої дискусії. З неї виходить ясно, що польська ендеція, а з нею весь польський табір, змінює старі і шукає нових засобів, якби то політично зліквідувати Українців і не допустити до дальшого зросту їх національної сили.

Зі сказаного виходить, що ми стоїмо перед новою добою польського національного наступу на нас. Старі засоби показалися не добрі, треба нових. Як маємо до того поставитись ми? Чи в нас усе в порядку? Ой не все!

Та про це другим разом.

забирає збіжжя, пашу, хати, стайні, — і заки ще люди опам'яталися, з їх села і збору залишилися руїна.

А війни хто спричинює? Чи не людська захланність? А вони зі собою добробуту не приносять.

Скаржаться люди на нинішню скруту. Купці жаліються, що нема обороту, а податки треба платити. Рільники не можуть витримати конкуренції. І кожного біда тисне. А хтож тут винен, — коли держави замкнулися сильним митним кордоном і не допускають товарів? Хто винен, що нині рільник тяжко бідує й не може вижити? Винна людська глупа господарка, котра страшенно знизила ціни селянських продуктів, — а при цьому фабричні продукти мало що знизили ціни.

Хтож це все викликає? Люди своєю нерозумною господаркою. Розуміється, люди при цьому часто нарікають на Бога. На того Бога, який чоловікові зробив таку велику

честь, що дозволив йому рядити разом з Собою світом. Нарікають на Бога за те, що чоловіка не зробив сліпою машиною, але наділив його розумом і вільною волею.

о. Володимир Стернюк.
Редемпторист.

Боротьба за українську мову.

Тисячі українського, греко-католицького населення живуть також у межах **Словаччини**, де й мають своє Єпископство у місті Пряшеві. І ось Словаки почали посягати на права української мови в їхніх школах. Наказали, щоби навіть гр.-катол. релігію навчати по словацьки. Але пряшівський Єпископ і ціле Духовенство заперотестували проти такого зарядження — і влада, хоч не хоч, мусіла відкликати свій наказ. Українські священики навчатимуть далі на Словаччині по українськи.

Осип Годунько.

ДУХОВНА НАУКА.

(Кінець).

Багато інших людей уявляє собі, що наука, вчені книжки, дадуть їм щастя. І ось будують великі школи, бібліотеки, музеї, наукові робітні, висиджують там ціле життя, роблять усякі винаходи: радія, літаки, бальони, і хто почислив би те все — а у висліді що, знають усе до чиста? Щасливі вони? Куди там щасливі, коли найученіший з учених не відповість вам: що це таке електрика? Або ще лекше: Лишіть собаку і самі відідьте від нього хоч би яких триста кілометрів; що буде? Через кілька тижнів він до вас приплентається! Як це діється?! Або як "вияснити" таке: лиликові вибрали очі й пустили в кімнату, де на густорозвішених нитках були попричеплювані дзвіночки. Сліпий лилик літав-літав, і проте ні разу ниток не торкнувся?! Або: купили поштові голуби в Бельгії й перевезли їх до Еспанії; п'ять років тримали їх у клітці, та врешті випустили. І щож? За кілька годин голуби зробили кількасот кілометрів, й таки прилетіли до Бельгії, до свого давнього господаря... Ось і тут кінчиться наше знання — і дасть воно людям щастя та вдовolenня?! Шукаємо щастя, — та замість леліяти його у своєму серці, кожний з нас годує свого моля, що його гризе! Не буду заглядати з вами до шпиталів, лічниць, усяких притулків, вязниць, де аж тверді мури плачуть під ранами Лазаря й струпами Йова; не розкриватиму перед вашими очима страхітливого, а дійсного образу: **переслідування чесноти, а побіду гріха!** Всяке горе, нещастя, терпіння й нужда,

як град паде на найліпших людей! Паде на них, бо вони не знають крутих доріг, що ними йдуть несовісні люди. Чому релігійний, чесний нарід стогне в неволі — а над ним панує безбожницька й масонська кліка?! І тут ось стаємо перед нерозгаданою тайною. І з тієї нерозгаданої тайни, наче з темної гушавини, ведуть два виходи: або крайня зневіра й безбожність, що веде до самогубних гірких слів: „Не тратьте, куме, сили, спускайтеся на дно“ — або тверда гранітна віра що є **Бог** — і в **Ньому** **одинокому** **наше повне, безмежне щастя!**

Бо чи не дивне це, що хоча гарна є земля, то проте ми залюбки линемо вгору, дивимося на гори, на висоти. Чому це так? Бо відчуваємо, що ми щось більше ніж цей світ кругом нас, що ми десь колись жили в раю, у щастю. Ми, правда, скитальці, нещасні горожани землі, — та з хвилиною смерті витягне до нас рамена й пригорне до себе щаслива небесна Батьківщина.

Від Адама і Еви, з покоління в покоління йшла туга за втраченим раєм. Можна сміло сказати, що все наше я, ціла **наша природа тягне нас до Джерела щастя, до Бога.**

Як маленьке пискля, що випаде з теплого гніздочка, жалібно квилить і плаче за любою мамою, так людська душа, в діймаючому холоді земного життя тужить за Богом, що є теплим гніздом нашої душі. Як та риба, витягнена з води, поти крутиться-вертиться, аж поки не попаде знов у воду, так людину, створену Богом, щось невинно тягне й тягне з поворотом до Бога. Як олива влита до води впливає на верх, так наша душа кинута на землю, рветься на висоту Божого щастя.

ЗІ СВІГА.

25.000 прокажених під опікою місіонарів.

Католицькі місіонарі опікуються сьогодні понад 25.000 прокажених. З того 12700 тих нещасливців перебуває в спеціальних шпиталях, а решта користує з опіки місій, що є розкинені по цілому світі там, де поширена ця жахлива хвороба. Майже половина прокажених усього світу живе в Африці. Там теж є 59 католицьких шпиталів. Решта тих шпиталів знаходиться в Індії, Китаю, Японії, Австралії, Цейлоні і Бірманії. Місіонарі працюють там з великою посвятою. Мимо того, що багато з них заражених, умирає у страшних муках, не відстрашує це нікого і що року до тієї самаританської служби зголошуються що раз то нові.

Сніговії. Підчас останніх снігових бур згинуло в Сполучених Державах Америки 200 осіб. Там такі були морози, що навіть водо-

пад Ніягара замерз. Його могутні водопади заціпеніли у велитенські соплі і ледяні бльоки. — Над Англією перейшла теж катастрофальна сніговія. Кораблі мусіли вертати до портів, літаки до своїх летовищ. Про силу вітру підчас тої бурі свідчила його швидкість, яка доходила до 150 км. на годину. Один корабель потонув тоді, а з ним 50 людей. Саме тим кораблем вертав з Англії, зі свят до Америки один пан з жінкою, матір'ю і двоїми дітьми. Він і жінка потонули, дітей і матір вирятувано.

Молитва італійських летунів. Перед кількома днями відбулося торжество зложення присяги 82 учеників летунської Академії в Казерта, коло Неаполя. Ці ученики покінчили саме Академію. На святі був Мусоліні. Він прибув сюди на літаку, який сам провадив. У часі церемонії наймолодший з учнів виголосив таку молитву. Її повторили всі: Боже могутності і слави, що веселкою окриваєш небо, ось до Тебе, до Твоєї світлості підноси-

Та чи зерно доспіє до жнив? Чи по життєвих злиднях проясниться наше поморщене чоло? Чи справді знайдеться це щастя в Бозі? Авжеж! Таж годі й припустити, щоби наша природа дурила й обманювала нас. **Годі подумати, щоб у нас усіх були бажання, що ніколи не здійснилисяб.**

Адже як природа дала нам очі — так дала й світло;

як природа дала нам вуха — дала й звуки;

як природа дала нам спрагу — дала й воду.

Природа дала нам голод щастя — й не малаб його заспокоїти?

Природа подбала за поживу для льва, за гніздо для орла. Якби на світі була лише кропива й кертвиння, — то будьмо певні, що не булоб ні льва, ні орла. Чи ж тільки для людини був би виїмок? То тільки людина, замість повного бажаного щастя — діставалаб гіркий полин?

Дорогі! як приложимо до вуха морську мушлю, то почуємо шум. Ми кажемо, що в тій мушлі шумить море, з якого вона походить і за котрим вона тужить. Так само як з увагою прислухаємося до глибин душі, до її побажань, то почуємо її тугу, голос Бога: **Я Бог твій — Щастя твоє**, і не будеш мати іншого щастя, крім Мене!

Ті слова: „Бог Щастя наше“ подають нам правдиву благовість — в цих словах є відповідь, над якою морочили собі голову вчені філософи, історики, мистці і всі старинні думуючі люди. Їх всіх мучила думка, чого я живу, чого терплю, чого шукаю на тім світі — і ніхто не годен був відповісти. А поспитати св. віри, — то вона відповість: Чоловіче,

ти вийшов з рук Бога, що всього має доволі. Бог оставив тебе на землі, дав тобі безсмертну душу і сказав: жий, трудися, працюй, Мене не гніви — а за те по смерті прийму тебе у свої руки, у своє царство і заживеш у Мене повним щастям. Та ба вже у житті заживеш передсмаком вічного щастя. А щож доперва по смерті:

Схочеш у Мене — справедливості — „Я обороною твоєю і заплавою твоєю“;

схочеш у Мене — багатства і мудрости, — „Я глибиною багатства і розуму“;

схочеш у Мене світла — „Я світло світа“;

схочеш у Мене любови — „Бог-любов є“.

Хто таких думок держиться, хто свідомий того, що тільки Бог є в силі ушасливити наше серце — той у своєму житті вибере таку **стежечку, що поведе й заведе його до цього джерела щастя, до Бога!** І хто напеться води з цього джерела „не запрагне по віки“. Оце ми йдемо життєвим шляхом. Щоб дійти до цього джерела, щоб ми просто, а не манівцями йшли — мусимо вибрати просту, добру дорогу — дорогу закону Божого. Як вуличні ліхтарні вказують нам правильний шлях, як залізничні світла оберігають нас перед небезпеками, і тільки той хто держиться того світла — піде своєю дорогою й зайде до своєї ціли, так людина, що держиться тих 10 стовпів — 10 заповідей Божих не попаде у темряву нещастя дочасного й погибели вічної. Чоловіколюбний Бог наш — вже в облаці, вже в огненному стовпі йтиме перед нами, аж поки не заведе нас до землі обіцяної праведним, де нема ні болізей, ні печалі, а життя безконечне й раювання в Бозі по віки вічні.

мося, щоби оспівувати наш запал в пошумі наших моторів. Ми люди і взносимося до Тебе, не почувавши тягару наших тіл. Боже! дай нам крила вірлів, орлиний зір і пазурі вірлів, щоби ми всюди, де Ти даєш світло, могли нести прапор, перемогу і славу Італії і Раму!

Смерть червоного достойника. 25. м. м. помер у Москві на удар серця Валеріян Куйбишев, заступник президента ради народних комісарів совітського царства. Померший був одним з найвизначніших представників комуністичної партії і належав теж до її політичного бюро. Був це найвірніший приятель Сталіна, якого ніколи, ні разу не опустив і у всіх партійних внутрішніх роздорах, разом з недавно вбитим Кіровим, усе стояв по боці Сталіна. Смерть червоного достойника зробила в Росії велике враження.

Золота ванна Кемалі Паші. Турецькі лікарі рішили дати турецькому диктаторові Кемалеві-Паші у признанні його заслуг — золоту ванну. Диктатор ванну прийняв, подякував, але зараз казав її перетопити, а узискане в той спосіб золото казав розділити між найбідніші турецькі шпиталі, які не мали грошей. Гарне діло турецького патріотизму!

Ізда між вовками. В полудневій Бесарабії трапилася недавно така пригода. Один селянин вертав вечором санками до дому зі своїм 9-літнім синком. На него напала тічня вовків. Селянин мав дубельтівку, забив одного вовка, а решта розбіглася. Колиж опісля зліз зі саней, щоби забрати забитого вовка, коні сполошилися і понесли сани разом з хлопцем. Стривожений батько заалярмував недалечке село. Та вже було запізно. Люди знайшли сани під поблизьким лісом, але знайшли там теж лише кости хлопця і коней...

Цікавий підрахунок. Один Віденець зробив цікавий підрахунок. Він поспитав себе, скільки у свому 36-літньому житті нічого не робив. Отже, заки досягнув 8 р. життя, спав по 10—18 годин денно, пізніше спав дещо менше, але всеж разом проспав за своїх 36 років аж 12 років! На їдження (снідання, обід, вечеру і т. д.) потребував одну годину і 25 минут на добу, разом 517 годин річно, що становило за весь час його життя 2 роки і 2 місяці. На вставання, миття, купання витратив усього 11.600 годин, себто один рік і чотири місяці. На вбирання і розбирання одєжі, черевиків, голєння, вбирання ковнїрцїв і т. д. 40 минут на добу, що зробило на 36 років життя — кругло рік. На чєкання на трамваї, автобуси, при касах, на пошті, в скарбовім урядї і т. д. він втратив 3 роки 6 місяцїв. Проїздив у трамваях 10 місяцїв. Прохорував півтора року. Пролїнухував по їдженню, по роботї і т. д. знову 4 роки. — А тепер підсумки: на спання — 12 років, їдження 2 р. 4 місяцї, миття, голєння і т. д. 1 рік 4 міс., одівання 1

рік, вижидання 3 р. 6 міс., їзда трамваями 10 міс., хєроби 1 рік 6 місяцїв, лїнухєвания 4 роки — разом 26 років і 4 місяцї. Отож цей панєк, а називався він Фелїкс Бравн, підрахував, що проживши 36 років, він жив властиво всього 10 років. Газети пишуть, що п. Бравн після того підрахунку з роспуки застрїлився. Не знаємо, чи це правда, бо не можемо цього перевїрити.

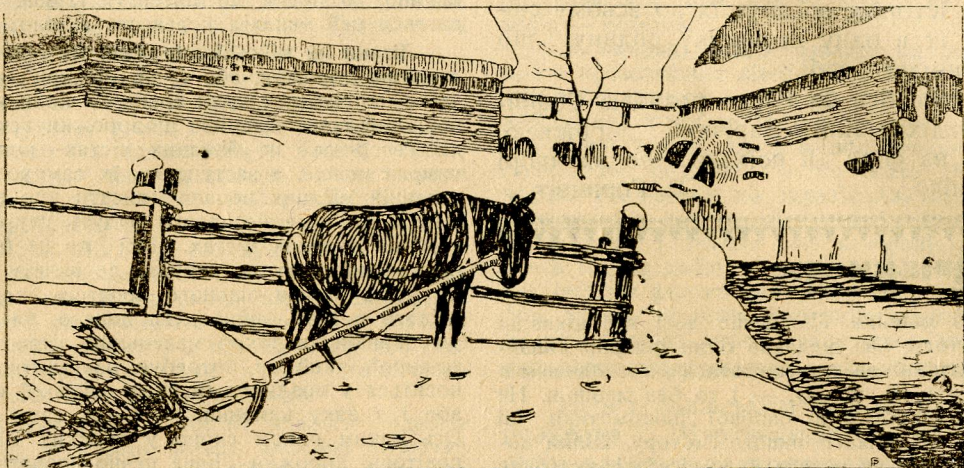
Пєгода на 1935 рік: Одна гляндська метеорологїчна станиця проголєсила такий горєскоп (передсказання) пєгоди на 1935-ий рік для Європи: **лютий** — будє холодноий і багатий у снїг, **березєнь** — сильні вїтри над цїлим європейським суходєлом, при кінцї місяця снїжні бурї, **квітєнь** — у першїй половинї сильний снїг. В половинї зворот до тепла, а при кінцї прєгарна весняна пєгода, **травєнь** — теплий і сухий, **червєнь** — досить холодноий, в половинї місяця жара, що потриває до кінця місяця, **лїпєнь** — горяч, перєривана обильними дощами, **сєрпєнь** — три тижні будє гарне тепло без дощїв, — **вересєнь** — найкращий місяць з цїлого 1935 р., багато сонця, а мало дощїв, **жовтєнь** — сухий і теплий, **лїстопад** — з початку сильні морєзи, опісля тепла пєгода, на захєдї Європи дощі; **грудєнь** — сухий і холодноий, на тиждєнь перед Рїздвом добрий снїг. Поживємо, побачимє, що з того будє правда... Але варт би зятямити, скільки станиця вгадає.

Тєрєр проти совїтської влади продовжуєтьєся. До Константинополя прибули коло 20. сїчня ц. р. через Кавказ втікачі з ССРСР, члєни тамошніх рєволюційних підпільних органїзацій. Вони росповїдають, що ці підпольні органїзацій вїнесли смертний присуд на Сталїна, Каганєвича і ін. Торєристичні акти, бомбовї замахи і саботажї мають прибирати там масєвий характер. Осєбливо загрозливї є саботажї на залїзницях. Багато залїзничих катастроф утікачї пояснюють як спрєби замачїв на високих партїйцїв. Опєзиція проти Сталїна поширилася, помїж високих партїйцїв у полїтбєуро, а навїть у комїсії, які роблять чистки. — А тимчасєм бєльшевицький уряд постановив вибудувати на 50 миль на схїд від Москви мїсто, в якому мають посєлитися збїгцї зі Зар, де недавно вїдбувся плєбїсцит. Очевидно, гроші на це мїсто, це кєрвавиця тихже робїтників і сєлян, які оплачують голодом рїжні фєарвєрки своїх червєних кровопийцїв.

Гєтє: „Бєзвїрство є прикмєтою слабих, зацєфаных і огранїчених людєй!“

Д-р Ендєр, австрїйський високий урядник: „Одиноким заборєлом проти червєчої Москви є тїльки католицька Цєрква і наша вїра!“

Зима.

Завитала до нас цього року доволі гостра зима, біла й морозна.
Ось бачимо, серед глибокого снігу, сільський краєвид у зимі.

Стук колодочкою!

— А бодайс сказився, пейсачу! Аво! Та я плачу! Агі! Тьфу на тебе!...

Так злостилася Софійка Сениха за порогом крамниці. Виглядало, начеб хтось її звідтам витрутив на двір. Поверталася червона здивована на боки, завстидалася, хотіла ще щось говорити, і не було до кого. Хоч проходили вулицею люди, та на неї ніхто не звертав уваги.

Аж надійшов Юрко Близнюк. Побачив під крамницею Софійку і каже:

— Йдете вже додому, сусідко? Підемо разом.

— Та йду, йду! Ходім же! А бодай!... — промимрила Софійка, поправляючи щось у кошику.

— Може гроші загубили? Забули що — спитав Юрко.

— Та де там! Ні загубила, ні забула, тільки не купила, що треба. От сторгувала я у Гершка цайгу хлопчиськові на штани. Та якийсь жидисько застукав колодочкою в двері, і Гершко вже не продав. Вже тільки розміряти, розтяти, заплатити — і жидюга не хотів. Силою випхав мене за плечі на двір. Оце раз з жидами!

— Так, так! Як зайде сабаш, нічого не продасть! Жиди строго обходять свої свята. А в нас дзвонить паламар одним дзвоном раз, і всіми дзвонами другий раз, і сигнатуркою третій раз, — і ще такі люди не зійдуться на час до церкви. А жид тільки колодочкою стукне раз — і вже все святкує. Миє руки, світить свічки, бере книги і йде до божниці молитися.

— Та я знаю, що як свято, то свято! Алеж міг ще кілька хвиль витримати і втяти матерії.

— Ні, Софійко! З Богом нема торгу! От знаєте, як тамтого тижня вмер Василь зза церкви. Не старий ще, здоровий, міг ще не лише кілька хвиль, але й кілька літ пожити, — а тимчасом прийшла одна хвилина, і помер, навіть без Сповіді.

— Ох, ох! — простогнала Софійка. — Не сподівався бідачисько! Але що я дома хлопчиськові скажу! Вже два тижні морочить мене за новими штанами. А такий вам непевний, що вже готов й до бійки ставитися до мене.

— Лиха дитина! Невихована!

— Ой, та чому невихована?! Що я його малим натовкла! Було, як впаду в злість, як притисну до кута, то вже бю і бю, аж руки болять. А воно що виросло?

— Гай, гай! Не так воно виховується дітей! Дитину треба навчити молитви, книжечку купити, до церкви провадити, — а не проклинати й місити кулаками. Як можуть діти добре виховатися, коли видять, що мама сама мало до церкви ходить, цілий день клене, свариться, а батько в неділю їде з жидами на фірманку.

— Ой, біда, біда нині на світі! Не годен жити. Недостаток, грейцара нема, хоч пропади. Вже й яйця не годен продати. Носила нині пів копи, то жид перебрав, за одні дав по шість грошів, а за другі тільки по п'ять.

— Бо наші люди несвідомі, незорганізовані, тому й бідують. Наші дівчата жидам водуносять, дітей бавлять, а господарі для жидів возять гусей, телят, збіжжа міхами, — але грошей нема. Бо що може наймит чи фірман заробити!? А жиди панують, бо вони добре

зорганізовані. Хоч не мають власної держави, але для них релігія є державою. Вона впоєє в них рідну історію, об'єднує їх по всьому світі, лучить їх в одну величезну родину, що взаємно допомагає собі.

Ще багато був би Юрко розповів Софійці, — та надіхав Клим Зарічний порожню. Впросилися на фіру й поїхали, бо на дворі вже й стемніло.

О. Горищівт.

ЦІКАВІ ДРІБНИЧКИ.

Поїзд без машини. Люди що далі все цікавіші роблять винаходи. Ось недавно один інженір винайшов поїзд, який буде порушуватися з величезною швидкістю 800 км. на годину, — і то без машини. Не буде при цьому поїзді ні парової локомотиви, ні електричного, ані ніякого іншого, мотору. Цілий поїзд буде виглядати як велика куля зі сталі, яка буде котитися по залізному кориткові. Здовж шляху, що кількасот метрів, будуть стояти великі електричні магнети, які будуть притягати цю кулю, — а коли куля до них приблизиться, електрична струя вилучиться, і куля полетить далі, до другого магнету, і т. д. Таким чином поїзд буде порушуватися дуже скоро. Люди будуть вигідно сидіти в другій, меншій кулі, яка пливатиме у якомусь плинні, що ним буде наповнена перша куля. Таким чином подорожні при коченні кулі не будуть відчувати ніяких пере-

воротів, ані потрясень. Як бачимо, цілий цей винахід виглядає якось несамовито. Але дійсно його один інженір зголосив до патенту. Лише не знати, чи дасться цей винахід перевести в діло.

Літаки як мійські дорожки. Як відомо, по містах є наємні дорожки, або т. зв. „фіякри“, якими кожний може переїхатися куди треба, — коли заплатити відповідний гріш. Давніше ці дорожки всюди були кінні. Тепер уже по більших містах кінних „фіякрів“ чимраз менше, а заступають їх самоходи. А ось у останніх місяцях почали писати про нові, маленькі літаки, які вже незадовго будуть служити як „фіякри“ по великих містах. Досі це не було можливе, бо кожний літак потребував до вилету і до осідання дуже багато вільного простору, так, що не міг осідати в місті, лише десь далеко, на полях. Тепер уже винайшли такий маленький літачок, т. зв. „автожиро“, який не потребує розганятися, лише підноситься у воздух з місця, з мійської вулиці, площі, або і з даху камениці, — і так само легко осідає. Ось таким чином скоро у великих містах будуть повітряні дорожки. Лише певно спочатку будуть дуже дорогі.

Кривава статистика. Союз Народів проголосив недавно статистику жертв у людях і грошах, які принесло людство на жертвеннику недавньої війни. Ось це зіставлення: 10 мільонів убитих, 19 мільонів ранених, 7 мільонів калік, 9 мільонів сиріт і 5 мільонів вдів. Крім цього 10 мільонів людей опустило свої хати і пішло на виселення. Всі кошти виносять суму, якої ми не можемо собі навіть уявити: десять трільйонів (трільйон це мільйон рази мільйон і це все ще

Шпирка.

ДЗВОНИ.

(Продовження).

Війт на тото тільки всміхнувся, поклепав Гриця по плечі, тай ласкаво промовив:

— Цитьте Грицю, не побивайтесь, ніхто — не дубає на ваші „марки“. Взаўтра збираємо пшеницю на дзвони. А від сьогодні починаємо вже „уржендуване“ за тоті дзвони, то нам за труд вже рахується. Нинька в Іцка сторгуємо цю його „іцкуфку“, одну фляшину випрібуємо, другу звелимо приготувати вам обидвом на доргу, а третя лишиться нам знов обидвом: мені й писареві. Як ви поїдете, то ми тут за ваше здоров'я будемо попивати тай вас згадувати-мемо, де то ви обертаєтесь.

— Мудре ваше слово, ввійте. Так то але! — Іцку, деж ви там баритесь? Ддавайте но тої Іцкуфки, гей там, — кричав тепер Прокіп тай гупав кулаком у стіл.

— В тен момент — відгукнув Іцко з комірчини. — Ще йно скажу Луцеві, щоби діляв одної осенції.

Вийшли з комірчини. Попереду Луць з фляшкою, свічкою й ключами, а за ним Іцко голірuch, бо в шабас йому не годилося щонебудь нести в руках.

— Давайте-но, Луцю, „келішків“, най панове господарі покушають моє спеціяле. Ну, ну, як покушаєте, то й у Варшаві будете згадувати.

Перекинули по чарці, крякнули, а Гриць аж закашлявся.

— Що ддобра, то ддобра — перший хвалив Прокіп. — Але того добра не можна богато вжиткувати, бо по горлі гейби склом ріже.

Гриць кашляв, а війт тільки рота роздвигав, нічого не обзивався, тільки сльози з очей йому скапували.

— Знаєте ви що, мої чесні господарі — промовив вкінці війт, — той наш Іцко, то може чоловіка зі світа зігнати. Я гадаю, що вже сьогодні нема нам що вдруге пробувати того „ризилісу“. Я його візьму до себе, а взаўтра поприходьте до мене, будемо радити тай попивати. Бо в мене є мягоньке торішне сало, то що випемо, закусимо, то так нам гортанки не подряпає. Шож ми вам, Іцку, за ту штуку заплатити маємо?

— Що то нинька, в шабас, за такі інтереси балакати? Нехай я відсвяткую, а в неділю рано сам вам приправлю ще дві літри цього делікатесу, а ви пшеницю в селі зберете, тоді будемо порухуватися.

Фляшку закоркували, та заедно ще то цмокали, то крякали, то висолоплювали язика й дихали неначе якої горячої страви в роти понабирали.

— Ііцку, — почав вкінці Прокіп. Вже знаєте, що я й кум Гриць їдемо до тої Варшави. Та можеби ви нам щось за тоту Варшаву сказали, де то вона, як до неї їхати?...

знову рази мільон) франків! Якщо б смерть хотіла прийняти дефіляду тих, що впади на війні, то дефіляда ця, у кольоннах батальйонних, тривала би 81 днів і ночей. — Ось страшна статистика. Та вона буде ще більше жаклива після тої війни, що прийде. Люде до неї готовляться і зброяються. Готовляться й обєднуються морально. А ми?

Новий лет Ліндберга. Як доносять зі Сан-Франциско, Ліндберг випрацьовує тепер проект нового воздушного перелету (рейду) зі Сан Франциско до Пекину (в Китаю) і з відпочинком у Японії. Замість того, щоби летіти над Аляшкою і Алеутськими островами, як він це зробив у 1933 р., Ліндберг постановив випробувати цей новий шлях над Гавайськими островами. Ліндберг задумує доконати перелету (15.000 км.) впродовж 60 годин. На пароході така подорож тривала би около місяця. Для задуманої подорожі використають недавно побудований чотирьомоторний гидроплан, що може на собі нести 45 людей, не зараховуючи в тому технічного персоналу літака, який виносить 7 осіб.

Літаючий самохід. В Англії удалося одному конструкторові збудувати досить дешевий літаючий самохід. Він має мотор о силі 45 коней і може, як авто, розвинути скорість 120 км. на годину. Також може, на випадок потреби, підноситися до гори і то відразу з місця. Н. пр., їдучи на рухливій вулиці, може піднятися догори і знову осісти майже прямо-вісно на невеличкому просторі. Коштуватиме около 300 фунтів, себто приблизно 1500 доларів.

Величезного кита зловили рибаки недавно коло берегів полудневої Африки. Кит був такий великий,

що коли його, вбитого, перевозили залізницею, то треба було на це аж чотирьох довгих залізничних возів — платформ (лише колеса і підлога, т. зв. „лори“). Кит, як відомо, це є морське звіря, подібне до величезної риби. Але на ділі це не є риба, лише звіря — ссавець.

В Америці власти взялися на добрий спосіб проти непослушних дітей. Річ в тому, що власти одної американської держави, Пенсильвенії, строго заборонили дітям до 14. року життя ходити по місті без опіки старших по 9. годині вечором. Як бачимо, розпорядок розумний, — бо пощо діти мають вечорами волочитися по вулиці? Але біда в тому, що американські діти якось не хотіли послухати цього зарядження, і дальше собі вечорами ходили. І ось хтось піддав добру думку: кожна дитина до 14 літ, яку поліцей зловить на вулиці саму по 9. год. вечором, мусить на комісаріаті випити велнку ложку рицинусу. І страх перед непрємним ліком поміг!

Перед львівським судом присяглих була **розправа С. Мартиняківної й М. Головківної**, яким закидували приналежність до тайної організації. Першу засудили на 4 роки, а другу на 3 роки.

На **японсько-китайській** границі знов розгорілися бої. Якось на Далекому Сході ані руш не може дійти до тривкого спокою.

—О—

Погладив Іцко бороду, покрутив пейси, цмокнув та по хвилі обізвався:

— Варшава? Ну щож? — Варшава. Місто як місто. Велике місто. Багато жидів у ньому, як звичайно в місті. От і маєте — Варшава.

— А дуже воно велике? — допитував цікавий Прокіп.

— Буде таке як Львів? Бо я чув, що той Львів теж має бути великий. Кажуть: далеко більший чим наше місто.

— Що Львів! — пояснював Іцко. — Львів — то так пасує до Варшави, як наше місто до Львова. Але то ніц. Мудрий чоловік, як його спитати, чи знає він дорогу, як йому прийдеться десь кудись уперве їхати, то він вам буде відповідати: „на кінці язика“. Отак і вам. До Львова завезе вас колія, а у Львові пересядете на другу „персонку“, купите собі білет і поїдете до Варшави. А в Варшаві, це не Турки, ані не Німці, йно Жидки й трошки Поляків. Ну, то ви, такий мудрий чоловік, не малиби допитатися, чого вам буде потрібно?

— А може маєте там якого знакового жидка, Іцуню, то напишіть, будь ласка, на папірчику до нього за нас дві-три слові, то може він нас порятував би — просив Прокіп.

— Ну, ну, чому ні? Я вам буду написати, але аж в неділю, бо в шабас нічого не вольно писати. Чому би я не мав знакоми? Жидок у цілому світу має знакоми жидки. А там у Варшаві є таке кавалок міста, де самі жидки мешкають, skleпи мають і собі нівроку, ганд-

люють. Воно називається: „Наліфкі“. А ви, пане „застемпца“ прийдете до мене в неділю рано, то я вам буду давати і те дві фляшке мое Іцкуфке і те лист до мого знакового на Наліфках. То єсть швагер мого швагрового швагра, то я йому напишу, щоби вас там і на нічліг прийняв і в нього можна й випити й закусити, бо він там має шинк. А я листа буду писати по жидівськи, щоби вам хто по дорозі не перечитав. А у Варшаві, як злізете з колей, то когобудь спитайте, до ту єст Наліфкі. Як вам покаже де, то ви першому-ліпшому жидкові покажете того листа, то він вам буде показати, де сидить той мій швагрового швагра швагер. Як собі схочете запам'ятати, то він називається: Аврум Коркес. Ну, то вже добраноц панам врдним, я вже буду іти спати.

Пішли...

III.

Все пішло гей по маслі. Писар з присяжним в суботу пополудні дали знати війтові, що вже зібрали 22 мішки пшениці й чотири підводи вже замовлені на понеділок рано відставити збіжжа. Зі стійками поїхав війт з писарем, пшеницю продали. Знайома жидівка заплатила їм 15 мільонів, зашила мільйони в полотенце, яке взяв зі собою Прокіп, так що виглядало це наче яка подушина, — і наші депутатати в одинацятій годині сиділи вже в вагоні поїзду, що відходив до Львова. Сіли собі напроти себе біля вікна, бо нікого, крім

ВЕСЕЛА ІСТОРІЯ.

Міліонер зі жарту. Недавно трапилася в Парижі цікава а разом смішна історія. Один панок захотів відіграти ролі міліонера і для того умовився з кількома своїми приятелями, щоби йому відповідно допомогли. Отож після тягнення великої французької лютерії цей панок прийшов до ресторану, до якого все приходив, а кельнерка розпустила між гістьми вістку, що він виграв міліон. Гості, переважно знайомі, почали йому віншувати, а він, у заплату, зафундував кілька колійок „мощної“. Забава тревала довго, а за той час вістка про нового „міліонера“ розходилася по передмістю, мов лискавка. Другої днини з'явився вже в „міліонера“ якийсь репортер газети по інтерв'ю (розмову, яку потім у газетах оголошують). „Міліонер“ очевидно інтерв'ю дав і заявив великодушно, що 200 тисяч франків зі своєї виграної дасть на шпиталь для хорих на сухоти. Цей гарний чин розтрубіла негайно ціла преса, вихвалюючи благородного жертводавця. Приклад „міліонера“ поділав так, що шпиталь також зробився славним і люде почали також посилати туди свої пожертви. І ось від того часу двері

мешкання „міліонера“ не зачинювались. Появилися купці з брилянтами і різними дорожцінностями, прокладаючи йому ці багатства на кредит. Приходили також банкіри з проханнями: „та візьміть собі 20.000 франків. Вам потреба, ми підждем, і так Вам ще лютерія не виплатила грошей“. Почалася дефіляда різних агентів різних фірм, самоходних, торговців диванів, меблів і т. п. Посипався дощ запрошень на різні концерти, балі.

Аж нарешті ціла афера вийшла на верх. Викрилося, що це все був лише жарт. Очевидно „міліонера“ взяли на поліцію і почалося переслухування за обман. Однак зараз виявилось, що це був лише невинний дотеп, бо „міліонер“ не взяв від нікого ніяких грошей, ані не прийняв у загалі нічого. Тоді його запитали, чому він це зробив. Відповів, що колиб був хотів, міг би був справді поповнити ошуканства на міліони, але цього не зробив. Він хотів лише помочи бідному шпиталеві для сухітників, який не мав за що вдержуватись та в якому лежала хора його жінка. І справді одинокий, що скористав з цього жарту, це був згаданий шпиталь, який став славним і одержав багато пожертв.

них, не було в переділі. Прокіп сів на подушчині з міліонами, а Гриць біля себе поставив у кутку міща з харчами. З курташини з кишені несміло визирала шийка плящини зі славною „іцкуфкою“.

— Ну, й гарно це панам їздиться в такій халупині — обізвався перший Прокіп. — Де я собі коли гадав, куме Грицю, що мені доведеться їхати тим гайдзибаном.

Нараз обидва впали собі в обійми, бо поїзд заскрипів й поволеньки рушив з місця.

— Вже їдемо, Прокопе. В Імя Отця й Сина й Святого Духа, заведи нас, Господоньку, щасливо.

Перехрестилися та гляділи у вікно як то їм поперед очі тікали дерева, телеграфічні стовпи та хати.

— Чекайте-но, куме Грицю, мми собі мусимо тото все достоментно розтлумачити, бо то далека дорога, гай! Може я зле кажу?

— Тай не близька дорога, Прокопе; бо то кажуть, той Львів то теж собі кавалок дороги, а де, де ще та Варшава! Але тут нема що дуже тлумачити. „Білета“ маєте?

— Ба, якже, в паляруші маю три папері: один від війта з печаткою, другий від Іцка до того його, бодай ті! Якже то він називається?

— Абрумко — відповів Гриць, — а пишеться, — о, глядіть: — з кишені в камізельці добув кусок корка, вишкірив зуби й блиснув червоними яснами — Коркес пишеться. Я навмисне взяв собі кусок корка, щоби не

забути того жидка з „Наліфкі“, як казав Іцко. Я знов тото памятаю: Наліфкі, Наліфкі. Нумо Грицю, коли Наліфкі, то щоби краще затилося, наливайте но той Іцкуфки. А килешок ви маєте? Трошки випемо тай закусямо, вже й так мусить полудне...

Випили, відсапнули, врубали ножиком по кускові пшеничного книша й сала, тай закусяють.

— Знаєте, Грицю, що я вам скажу? — спитав по хвилі Прокіп.

— Ну?

— Воно по правді, то добре їдеться тим гайдзибаном, не трясє. християнин сидить собі як у канцелярії, — йно одно мені не подобалося.

— Щож таке?

— Аво так дурно сидіти, а день довгий, християнин привик завжди щось длубати. Шкода, що я не взяв зі собою кілочків та віснячка, був би без дорогу настругав трохи зубців до грабель.

— Тай я то кажу, на той приклад, коли би знав, що дорога так навкучиться, йно було візьми свої причандали, то був би виплів зодва кантарі для коней.

— Пропало, — махнув рукою Прокіп.

Нараз під ними щось зашкваркотіло, поїзд спинився і наші подорожні знов почоломкалися.

(Далі буде).

Євангелія.

Неділя 31.

І сталося, коли приблизився до Єрихону, один сліпець сидів при дорозі і просив. А почувши, що переходить нарід, спитав, що се такого? І сказали йому, що Ісус Назарянин переходить. І закликав, кажучи: Ісусе, Сину Давидів, помилуй мене. А ті, що йшли наперед, наказували йому, щоби мовчав, та він ще дужче кликав: Сину Давидів, помилуй мене. А Ісус станувши, звелів привести його до Себе; а коли приблизився, спитав його, кажучи: Що хочеш, щоби Я тобі зробив? А він сказав: Господи, щоб я прозрів. А Ісус сказав йому: Прозри, твоя віра спасла тебе. І зараз прозрів і пішов за Ним, прославляючи Бога; і всі люди побачивши, віддали хвалу Богу. (Лука, гл. 13, ст. 35—43).

Неділя 32.

І ввійшовши, переходив через Єрихон. І се муж, на ім'я Закхей; а він був старший над митарями, і був багатий. І старався побачити Ісуса, хто Він, та не міг ізза народу, бо зростом був малий. І побіг наперед і виліз на смоковницю побачити Його, бо мав тамтуди переходити. І як Ісус прийшов на місце, поглянув в гору і сказав до нього: Закхее, скоріш злази, бо сьогодні маю бути в твоєму домі. І скоро зліз і радісно прийняв Його. А всі, що бачили, негодували, кажучи: До грішного чоловіка зайшов в гостину. А Закхей ставши, сказав до Господа: Се половину мого маєтку, Господи, даю убогим, і коли кого в чім скривдив, зверну в четверо. Сказав до нього Ісус: Сьогодні спасення зійшло на сей дім, бо й сей є сином Авраама. Бо Син Чоловічий прийшов шукати і спасти те, що загинуло. (Лука, гл. 19, ст. 1—10).

Трьох Святих.

Не може укритися місто положене на горі. Ані не засвічують світильників і не ставлять його під посудину, а на свічнику, і світить усім, хто в хаті. Так нехай світить ваше світло перед людьми, щоби бачили ваші добрі діла і прославляли вашого Отця, що на небесах.

Не думайте, що Я прийшов знівечити закон або пророків: Я не прийшов знівечити, а доповнити. Бо істинно кажу вам: Поки не минеться небо й земля, одна йота або одна черта не минеться з закона, аж усе не станеться. Хто отже нарушив би одну з сих найменших заповідей і так учив людей, найменшим назветься в царстві небеснім; а хто заховав би і учив би, той великим назветься в царстві небеснім. (Матей, гл. 5, ст. 14—19).

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ.

За Католицьку Акцію.

Католицька Акція є, як знаємо, апостольством світських людей, що співпрацюють з церковною Єрархією, — з духовенством. Це велике достоїнство, бож те апостолування має на меті докінчити діло спасення людського роду, яке започаткував Сам Христос Спаситель і яке зіддав у руки Своєї Обручниці, св. Церкви. І коли ми ширимо добру пресу, втягаємо ближніх до державних братств, коли відводимо їх від блудної дороги, коли апостолуємо добрим прикладом — усе це є Католицька Акція. Отже щонебудь зробимо для Божої справи — ми те робимо і для спасення свого і ближнього.

Просім Христа, щоб Він закріпив наші серця апостольською ревністю і збільшив число світських апостолів — бо живно велике, а робітників мало.

Щоденна молитва.

Божественне Серце Ісуса! В злуці з тим наміренням, яким Ти на землі віддавав славу Богові й тепер кожного часу віддаєш у Пресвятій Тайні Евхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви всі свої молитви, діла, слова, думки й терпіння нинішнього дня в нагороду за всі обиди, яких Ти дотепер дізнав. Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за св. Церкву, за навернення грішників і за всі намірення Апостольства Молитви, визначені на цей місяць і нинішній день.

Відпуст 100 днів раз на день. Папа Лев XIII. 19. 7. 1883.

В кількох словах.

В Любіні великим здавен-давна є звичай, що в Йорданській процесії беруть участь хлопці верхи на конях. Але цього року з того приводу вийшли перешкоди. Поліція не допустила до участі у Водосвяттю хлопців на конях.

При весіллях і забавах памятайте на Рідну Школу! Надходять мясніці: дні весіль і забав. При цій нагоді всі свідомі Українці повинні памятати про Рідну Школу та між особисто знайомими збирати датки для неї. На основі арт. 3 розпорядку Президента Річпосполитої Польської з дня 15. березня 1933 р. (Д. З. Р. П. ч. 22. з 31. березня 1933 поз. 162) не треба окремого дозволу на збірку у приватних льокалях, серед осіб знайомих особисто тому, хто збіркою займається (уст. е). Так отже не треба дозволу на збірку в гостині, з нагоди весілля, уродин, іменин, чайного вечора і т. п., якщо той, хто збирає, бере датки лише від осіб йому особисто знааних.

Велика буря шаліла минулого тижня в нашому краю. Особливо багато шкід наробила буря в Бориславі та околицях, де знищила й ушкодила багато копальень нафти.

Знаємо вже, як скінчили два молоді Крушельницькі, знані приятелі большевиків. Недовго після виїзду зі Львова на совітську Україну, самі таки большевики їх постріляли. Їхній батько Антін Крушельницький, замкнений до большевицької в'язниці, кажуть, недавно збожеволів.

У Болгарії мало не дійшло до перевороту. Найстарший болгарський міністр Георгієв хотів скинути болгарського короля Бориса і проголосити республіку. Але король випередив свого міністра і скинув Георгієва та цілий його уряд.

Календар.

ЛЮТИЙ 1935.

Стиль	н. ст.	Дні	С В Я Т А
			греко-катол.
1	19	П	Січ. Пр. Макарія
2	20	С	† Евтимія Вел.
3	21	Н	31. по С. Макс., Евг. ☉
4	22	П	Тимотея, Атаназія
5	23	В	Климентія
6	24	С	Пр. Ксенії
7	25	Ч	† Григорія Богослова
8	26	П	Ксенофонта й ін.
9	27	С	† Перен. мощ. Ів. Зол.
10	28	Н	32. по С. Єфрем., Сир. ☿
11	29	П	Ігнатія Б., Романа
12	30	В	Трьох Святителів
13	31	С	Кира, Івана Безср.
14	1	Ч	Лю т. Трифона
15	2	П	Стрітєння Господне

Від дня 20. I. до дня 10. III. **м'ясиці.**

Сонце сходить дня 1. II. о год 7.01, заходить о год. 16.15; дня 11. II. сходить о год. 6.42, заходить о год. 16.34.

Місяць: нів дня 3. II., год. 17.27; перша чверть дня 10. II. год. 10.25.

Столітній календар каже, що до дня 6. II. буде хмарна погода й холодні вітри, в днях 7.—12. II. гарна погода і легкий мороз, потім відлига.

Лютий — це **місяць тверезости.** Почуйте своїх знайомих про шкідливість п'янства!

— 0 —

Читання для наших господарів.

Господарські поради на лютий.

В лютому треба викінчувати всі ці зимові роботи, яких ми не встигли зробити в січні. Стайні добре пильнувати — бо звичайно в той час родять корови, кобили й вівці. Кобилиць завчасу розкувати, і відгородити клітку. Приготовити збіжжя, горох і ін. до засіву. Пильнувати кіпців з окоповими плодами. В морози ламати сніжну шкаралупу, в часі відлиги спускати воду з нив.

В саді треба повідтинати сухі вітки з овочевих дерев і кущів, нищити гнізда гусениць, шкробати і білити пні.

В городі по можності багато копати. Можна також заложити парники, щоби мати вчасну ярини: салату, редьку, огірки і ін. Але з цим треба перше добре навчитися обходитися.

Ярини й овочі, заховані по пивницях, треба часто переглядати, і викидати зігнилі.

Для голодних роїв пчіл давати осінні плати меду, або цукровий сируп.

Пам'ятати, що місяць лютий призначений на боротьбу з п'янством. Будьмо тверезі!

Дописи.

ЛьВІВ. Ялинка для **найменших.** Заходом Поради Матерей уладжено в великій салі „Української Бесіди“ Ялинку, що принесла неабияку втіху 1—6-літнім діточкам, а водночас виявила благородну добродійність пань під проводом п. Раковської. Під високою, чудовою ялинкою згуртувалося ок. 80 дітей, і їх обдаровано сорочками, одягами, панчішками, ну тай солодощами. Крім цього нагодували дітей добрим какао і булочками. Торжество звеличив Преосв. Кир Никита в товаристві о. сов. Садовського. Преосвященний звернувся з прегарним словом до батьків дітей; а по відспіванню колядок — на велику втіху дітей — розібрано ялинку, а її солодкі прикраси знайшлися в рученятах дітвори. Як бачимо, ялинка зміла підійти під смак і потребу дітей, а Порада Матерей дала новий доказ своєї любові і печальності для наших найменших.

Веселий кутик.

У ГОДИННИКАРЯ.

— Я приніс когута, — каже хлопчина до годинникаря.

— А нащо? — питає здивований годинникарь.

— Бо зачав спізнюватися; не кукуркає на час, тож ми дома не знаємо, коли вставати до роботи.

ПОПРАВИВСЯ..

В читальні, після відчиту, каже прелегент до приятеля:

— Я недобрий на твого брата. Саме в середині мого відчиту він встав і вийшов.

— Вибач йому і не бери йому того за зле. Він хорий. Йому часто трапляється, що він підчас сну встає і ходить по цілій кімнаті...

ГАРНА ЗАБАВА.

Івась: Ми вчора бавилися відгаданки. Я ховав шпильку, а тато відгадував, де я її сховав.

— Ну і що, відгадав?

Івась: Ні, але потім сів на ліжко і відгадав...

— І що ж далі?

Івась: А потім, я дістав в шкуру...

З ІСТОРІЇ ПОДРУЖА.

— Як жеж тобі поводитьсь в новім стані „мал-женськім“?

— Ріжно. Перед шлюбом то я говорив, а вона слухала, по шлюбі вона говорила, а я слухав, а тепер ми обоє говоримо нараз, а сусіди слухають...

ПОДЯКА.

„Новий Час“ зложив на Рем. Бурсу при вул. Пасічний дар від св. Миколая 30 зол. ВП. п. Дир. Тиктор жертвував з тієї нагоди кільканацять книжок. Ласкавим жертводавцям складає щире Спасибі

Управа.

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1.20 ЗОЛ., РІЧНО 2.40 ЗОЛ. — Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. П. пов. — Тел. 94-56. Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відпівідальністю уділами у Львові. Редагує Колегія. Відповідальний редактор: Петро Козіцький. Друкарня „Діло“, Львів, Ривок 10.

Наше Христосівське життя

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Л ь в і в,

15. лютого 1935.

Ч. 4. (52).

Св. Отець Папа Пій XI.

12. лютого минає 13 літ, як вступив на Папський престіл теперішній св. Отець Пій XI. На перший плян Його правління вибивається організація місій і введення в життя Католицької Акції, себто співпраці мірян з духовенством для поширення Христового Царства на землі. Як велике є значіння місій для насадження християнства серед поган, вказують числа: в Азії є вже 2.265 семинарів, в Африці 420, на островах Океанії 24, в Америці 125. Папа Пій XI. є подвижником ще одної ідеї, яку підняв за Своїм великим Попередником,

Львом XIII.: соціальної рівності. Він побоює противенство кляс і голосить, що треба оперти взаємини робітників і працедавців на основі науки Католицької Церкви. Задля своїх прикмет Папа Пій XI. користується великою пошаною в цілому світі: так католицькому як і некатолицькому, а навіть поганському. У 13-ліття Його правління хай і наші побажання, разом з побажаннями всіх народів, зринуць до Бога: На многая і благая літа! Молитвами і синівським відданням допоможім св. Отцю здійснити Його працю!

Наука, яку мусимо витягнути.

Попереднього разу ми представили, як то між собою польські ендеки сперечаються, чому їм ще не вдалося нас зісти. Ми сказали, що з цієї суперечки виходить ясно одно: нас чекає дальша, нова боротьба, в якій ендеки позмінюють дотеперішні способи дразнення Українців, а приступлять до нових методів, хто знає, чи не гірших, ніж дотеперішні. І тут ми висунули трівожне питання: чи в нас усе в порядку?

Щоби на це питання відповісти, пригляньмося, як розвивається наше політичне і громадське життя сьогодні. Бо лише політичний відпір, громадська активність і праця наших організацій може унешкідливити чужий наступ, який іде і буде йти на наші землі.

Придивившись до нашого громадсько-політичного життя, мусимо ствердити дві його прикмети, які перед лицем польського наступу є рішачі: 1) наше політичне життя є дуже розбите; 2) та наша громадська активність, якої потребує загально-народня справа — паде.

Щодо політичних сил, які тепер ділять на нашій території, то після війни маємо тут такі найважливіші зміни: з українського боку виступила тепер нова група, яка називає себе націоналістичною, а з польського сільський елемент, який рекрутується з польського напливового елементу та який тепер є зорганізований в польських проурядових організаціях, з котрих найважливішою є „Штелец”. Виступ на політичну арену в Східній Галичині з одного боку ОУН, а з другого ББ зі всіми його формами і засобами, це два рішаччі чинники, що змінили дуже сильно політичне обличчя Східної Галичини. Те обличчя, колись спокійне, одностайне, тепер скорчилося у гримасах боротьби. Як з одного боку політичне зріжничкування має свої добрі сторони, так з другого воно має і злі. Виступ націоналістів на політичну арену мав ті злі сторони, що поріжнив дуже наші активні кола між собою, вів пустомельство і безвідповідальщину в наше громадське життя, причинився дуже багато до його деморалізації і врешті розбурхав проти нас польські чинники, які всі проти нас об'єдналися.

Ця скріплена активність тих польських кол, які серед нас живуть, і наше політичне розбиття уможливило Полякам нову політику, якої найбільш яскравим прикладом є громадська самоуправа. Те, що не можна, чи не вдається зробити на підставі закону, права, регуляміну, те вони роблять нашими руками, те за них робимо ми. Що ми так фатально програли в більшій частині наших

сіл вибори до громадських рад, а вже майже поголовно програли вибори до волосних рад, чому винні у яких 80% такі ми самі. Наша незорганізованість, несолидарність, лінівство, занедбання, шкурність, уступчивість і всі інші громадські язви, довели до того, що ми маємо дуже мале заступництво у волостях, а майже його вже не матимемо у повіті. Наслідком того буде колись повна програна в виборах до сойму (має вийти нова ординація, на підставі якої рішачий вплив на кандидатів матимуть вищі щаблі громадської самоуправи, себто ті, де ми не маємо майже своїх людей) і перспектива, що цілих п'ять років господарка на наших землях ітиме без нас. Як це сталося, не пишемо. Наші читачі це добре знають.

І тому можна сказати: не страшні були би нам ендеки і не страшна була би нам ніяка польонізаційна політика, як би ми в себе були в порядку. А при нашій деморалізації і розбиттю, політика польських ендеків буде для себе вигортати з нашої печі хліб нашими таки руками. І то є найважливіша наука, яку мусимо для себе з ендецької дискусії витягнути!

В кількох словах.

В Мексику уряд далі переслідує католиків. Недавно прийшло навіть до кривавих боїв між католиками й безбожниками.

O

У варшавському **соймі** йшли даліші наради про бюджет. Справи заграничної політики Польщі обговорив мін. Бек. В дискусії від Українців забирав голос Др. Д. Левицький.

—O—

Страшна **громовиця** пролетіла недавно над перемиським повітом. Такого дива, щоб серед зими били громи, — не пам'ятають люди ще від 1916. року.

O

Між Англією й Францією дійшло до порозуміння в справі **знесення** тих частин мирового договору, які роззброюють Німеччину. Таким чином Німеччина здобуває собі повну рівноправність, яку їй відібрали були по світовій війні.

O

У Франції, а головню в Парижі, були зно-
ва великі вуличні заворушення, з приводу
річниці минулорічних кривавих демонстрацій.

—O—

За вигляд Божого Дому.

Коли зайдемо до якоїсь хати, оглянемося по стінах і обстановці, то відразу пізнаємо, які тут господарі живуть. Може бути хата бідненька, — але як там заметена долівка, обмита лава, на столі лежить якась книжечка, на стіні висить незакурений образ, вишиваний ручник, а на вікні видніє якась квітка, то мило нам там побути. Кажемо, тут мешкають люди чесні, працьовиті, гідні й побожні. Та може бути хата багата, — але, як у ній незастелене ліжко, порозкидані горшки, по стінах павутиння, замурзані вікна, то хочеться нам якнайскорше тікати. Кажемо тоді, тут мешкають люди ліниві, недбаючі, несвідомі.

І так воно й справді є. В кого душа гідна, чесна і побожна, в того і в хаті все милий вигляд. Де в душі порядок, там і в хаті чистота і привітливість.

Так само, коли зайдемо до читальні. Де люди горнуть до читальні, вичувають її потребу і вагу, там і вигляд цієї читальні милий і гідний. Там господарі дах направлять, подвіря упорядкують, а молодь долівку позамітає, стіни вибілить, а на них побачимо святі образи, портрети славних мужів, і квітки, і вишивки, усе, як годиться в домі просвіти. Побувши в такій читальній домівці, мусимо сказати: „Слава вам, просвітяни!“

Зате, де люди не розуміють ваги читальні і про неї не дбають, там вона радше на коршму подобає. І зверху обдряпана, вікна побиті, а в середині поломаний стіл, підлога цілий рік не мита, закурени стіни, ні ручника, ні образочка, — одним словом, пустка і смуток.

Та ходім далше. От хоч би до церкви. Побувши у ній, і оглянувши її, теж дещо можемо подумати собі про місцевих парохіян. Буває, церковця так пристроєна і прикрашена як писанка. Так і зараз видно, що тут прикладаються руки вірних людей. Аж весело помолитися у такій церковці. Але буває і в багатому селі церковця дуже бідно виглядає і смуток визирає з кожного кутика.

Ясна річ, що церквою завідує священик, а вигляд її залежить від матеріального стану самої церкви. Багатша церква багатше прикрашена. Але ще більше вигляд церкви залежить від самих людей. Буває, церковця хоч бідна, а виглядає дуже чепурно і мило. Бо там зійдуться хлопці і упорядкують цвинтар, могили, а в середині церкви пообмітують павутиння зі стін і вікон. Там дівчата зійдуться кожного місяця і виміють чистенько підлогу. Повитирають накупаний віск, пообмивають лавки, образи, почистять ліхтарі,

кадильниці, тощо. Обруси чистенькі, щораз змінювані. Як добрі й цікаві дівчата, то самі вишиють обрус, хоругву, а навіть фелон. Старі ризи й обруси позашивають, випрасуюють. Бодай якийсь вишитий ручничок, а багато красить Божий дім. По деяких селах люди і диваник самі зроблять до церкви. Літом навіть малі діти зносять до церкви гарні городові й лісні цвіти, що красою і запахом наповняють цілу церкву. Кожного тижня дівчата ще також повитріпують хідники і позамітають усю церкву. Тоді всюди панує лад і порядок, люди вичищують при вході до церкви свою обуву, не кидають нічого на підлогу. Чистенька і причепурена церковця стає гідним мешканням Христа, люди горнуть до неї, моляться і вчаться гарних пісень, і Бог їх благословить.

Тому доложім трошки труда, доброї волі й охоти, — а тоді гарно і гідно буде виглядати наша хата, і читальня, а найважливіше: Божий дім.

О. Горицвіт.

Схаменіться, будьте люди!

(З нагоди лютого — місяця тверезости).

Всі часописи пишуть із острахом, що на наших землях знов підіймає грізну голову страшна язва: п'янство. Старі й молодь, а то і діти зачинають розпивати себе й других. І за панщини і по панщині ми просто потапали в грязюці п'янства, — а тепер, ледви трохи протверезилися, знов поринаємо в цім „скаженім“ спиртї та інших плюгавих напїтках. Коли врешті визволимося з тих ганьблячих пут і гидкої мерзоти?! Коли перестанемо затрачувати в собі образ і подобу Божу?! Чи ж не знаємо, що п'янство відчиняє на остіж ворота для всякого гріха, для поганьблення чести? Пропаде одиниця, родина, пропаде громада а то і весь нарід, як нищитимемо горілкою своє здоров'я, маєток і чистоту своєї душі. Мусимо стати до боротьби з цим жахливим лихом. Себе й дітей треба здалека тримати від чарки, других від неї відтягати, вияснюючи, що піяки — це свідомі молі і червяки, що підгризають моральне й тілесне здоров'я нашої Нації.

Пишуть румунські часописи, що президент Чехословаччини таки зречеться свого становища, з огляду на старечі літа й слабке здоров'я. Тоді президентом став би Бенеш, а міністром закорд. справ — Крофта. Нас ті речі цікавлять, бо тепер під Чехами є наше Закарпаття й Пряшівщина, а з другого боку Мадяри хочуть назад відібрати ті землі, щоб їх гнобити й мадяризувати.

Громадські бібліотеки.

В польській пресі пишуть тепер багато про новий бібліотечний закон. Його проект є такий: Під наглядом і опікою міністерства освіти будуть основувані бібліотеки під опікою самоуправних тіл. А саме в повітах мають бути центральні бібліотеки, що організуватимуть рухомі бібліотеки і випозичатимуть комплекти книжок громадським бібліотекам. Кожна гміна, що матиме щонайменше 2.000 мешканців, матиме свою окрему бібліотеку. Менші гміни мають випозичати рухомі бібліотеки з центральної повітової бібліотеки. Міські гміни, що мають понад 50.000 населення, матимуть одну бібліотеку на 25 тисяч мешканців. Гміни, на яких терені є комунальні або приватні бібліотеки, які будуть признані відповідними, не муситимуть закладати нових бібліотек. Кошти основування і вдержування бібліотек будуть покривати повіти і гміни зі загальних бюджетових сум. Їх загальну висоту для воевідств окреслюватиме розпорядок міністерства освіти, скарбу і внутрішніх справ. При тому в державному бюджеті будуть визначувані річні квоти на опіку, надзір, субвенцію і вишкіл інструкторського персоналу. На покриття цих усіх коштів буде установлений податок річно 5—25 грошів від особи. Користання з бібліотек має бути безплатне, але впродовж перших 10 років можна буде побирати оплату около 20 гр. місячно, себто 2.50 зол. річно від позичаючого. За ушкодження або незвернення книжок будеться стягати відшкодування, яке стягатимуть на випадок невплати на час в дорозі екзекуції.

Це є в основних зарисах проект бібліотечного закону. Не можемо сумніватися, що його введуть. Знаємо вже з досвіду, що на обличчя нових законів ми не маємо впливу і не можемо перешкодити їх ухваленню. Тому мусимо бути готові на всі тягари і наслідки й цього закону. З него ясно, що, окрім податку, дуже важне для нас буде те, щоби бібліотеки „Просвіти” могли бути признані як ці громадські бібліотеки. Тому справу нового закону і його проведення в життя мусять мати на увазі і не занедбати цього наші волосні і громадські радні.

Звірята і музика. В місті Нью-Йорку, у звіринці грала орхестра зложена з 60 музиків. Музики були цікаві, що на це „скажуть” дикі звірі, зібрані в тім звіринці. І вийшло ось що: як тільки заграли марша, то слон став проливати ревні сльози, а два льви, що саме жерли великі кусні сирого мяса, кинули смачну страву й слухали з великою увагою. Вовки і тигри прижмурили очі й наче п'яні слухали музики. Медведі повставали й давали танцювати. Але як тільки заграли вальса, то звірята — солодко дрімали, якжеж заграли похоронного марша Шопена, всі стали несамовито — вити.

В Назареті.

Одного разу, коли Ісусові було ще тільки пять років, сидів Він на порозі столярської майстерні св. Йосифа і ліпив пташечок з грудки мягкой глини, яку подарував йому гончар з протилежної сторони вулиці. Ісусик був дуже щасливий, бож усі діти говорили йому, що гончар дуже суворий чоловік, що його не можна зворушити ні ласкавим поглядом ні солодкими словами, і тому Ісус ніколи не важився попросити у нього чогонебудь. Але оце — він і сам не знав, як це сталося. Він постояв тільки на порозі сусідової хати і боязко подивився на його роботу, й той, вийшовши зі своєї робітні, подарував йому стільки глини, що йому старчило б її на цілу амфору до вина.

На сходах сусідньої хати сидів Юда. Його негарне, обрамлене рудим волоссям обличчя було вкрите синяками, а одіж уся порвана — сліди його постійних бійок з вуличними хлопцями. Але тепер він був тихий і смирний, нікого не дражнив і ні з ким не боровся, — а також, як і Ісус, працював над грудкою глини. Але цю грудочку глини отримав не він сам; він навіть не хотів покласти на очі гончареві, бо той посуджував його, що він кидає каменюками в його вироби, і завше погрожував йому костурякою; це Ісус поділився з ним своєю глиною.

Діти виліплювали своїх глиняних пташечок і розставляли їх біля себе. Вигляд цих пташок нічим не відрізнявся від подібних виробів усіх часів. Замість ніжок — червоні грудочки, відсутність шиї, ледви помітні крила і коротенький хвостик. Все таки відразу можна було помітити ріжницю в роботі обох хлопчиків. Пташки Йодові були такі незугарні, криві, що постійно валилися, і як він не старався, не вмів надати їм гарну форму. Він поглянув крадькома на Ісуса, щоб подивитися, як це у нього виходять пташечки, такі зграбні, гладенькі.

З кожною закінченою пташечкою радість Ісуса збільшувалася. Кожна вдавалася йому краще другої, і він з любов'ю і гордістю дивився на них. Вони повинні були стати його товаришами, спати з Ним в Його постельці, говорити з Ним, співати Йому пісні, коли Він залишиться сам дома.

В цей час проходив вулицею, зігнувшись під тяжким міхом, водоноша, а вслід за ним показався верхом на ослі торговець овочами. Водоноша положив руку на ясну, кучеряву голівку Ісуса і запитав Його про пташки; й Ісус почав розповідати.

Ісус так чудово розповідав, що водоноша і торговець забули про свою працю, за-

слухавшись. Вкінці, коли зібралися відходити, Ісус вказав їм на Юду.

— Подивіться, яких гарненьких пташечок виробляє і Юда.

Торговець добродушно затримав свого осла і спитав Юди про його пташки. Але Юда нічого не хотів сказати. Вперто мовчав і не підніс очей від своєї праці; торговець з пересердя штовхнув ногою одну з його пташок і поїхав далі.

Минув південь, і сонце спустилося так низько, що його проміння проходило крізь невеличкі міські ворота, які стояли в кінці вулиці, прикрашені римським орлом. Світло сонця при заході було яскраво червоне і ніби змішане з кров'ю; закрашувало і посуду гончаря, і дошку, що скрипіла під рукою майстра і білу хустину на голові Марії. Але найчудовіше всього блиснуло соняшне проміння в плесах води поміж великими нерівними каменними плитами, якими була вимощена вулиця.

Ісус опустил руки в найближчу до нього калюжку. Йому прийшло до голови окрасити сірих пташечок блискучим соняшним промінням, яке надавало таку чудову фарбу і воді і стінам хат.

І соняшне проміння радо давалося йому до рук, і Він як фарбами покривав ним своїх глиняних пташечок, які засяли наче самоцвіти. Юда, який кидав час від часу поглядом на Ісуса, щоб доглянути чи не більше в нього пташечок, і чи не краще вони у нього виходять, скрикнув зі захоплення, коли побачив, що Ісус окрашує своїх пташечок соняшним промінням. Юда встромив свою руку до блискучої води і намагався зловити соняшне світло. Але це йому не вдавалося. Проміння тікало поміж пальці, і як він не спішився вірушити руками, щоб його схопити, воно зникло.

— Підожди, Юдо, — промовив Ісус, — я прийду і прикрашу й твої пташечки.

— Ні! — відповів Юда. — Не смій рушати! Вони гарні й так.

Він встав, нахмарився і стиснув зуби, підніс свою широку ногу над пташечками і вмить обернувшись усіх у безформні грудки глини. Коли всі його пташки були знищені, він підійшов до Ісуса, котрий сидів відвернувшись від нього і закохано дивився на своїх сіяючих усіма фарбами веселки пташечок. Юда мовчки подивився на них, потім підніс ногу і роздушив одну з них. І коли він побачив, що замість пташки, залишилася одна тільки сіра глина, він відчув таку радість, що почав сміятися. І знов підніс ногу, щоб роздушити ще одну.

— Юдо, — вимовив Ісус, — що ти робиш?

Але Юда сміявся і роздушив ще одну

пташку. Ісус оглянувся, шукаючи помочі. Юда був великий і у Ісуса не було сили стримати його. Він оглядався за Матір'ю. Вона була недалеко, але доки б Вона прийшла, Юда встиг би знищити усіх його пташечок. Сльози виступили на очах Ісуса. Юда роздушив вже чотири пташечки, залишаючи ще три. Ісус мав жаль до своїх пташечок, що вони так тихо стояли і дозволили себе знищити. Щоб їх розбудити, Ісус заплескав у долоні й кликнув:

— Летіть! Летіть!

І пташечки заворушили крильцями й несміливо замахали ними, піднеслися в повітря і опустилися на дах хати. Коли Юда побачив, що по слові Ісуса, пташечки полетіли, він голосно заплакав, вхопився за голову, як це роблять дорослі в горю і жаху, і кинувся до ніг Ісуса. І, як собака, лежав у пороку коло ніг Ісуса.

Марія, яка увесь час слідкувала за іграшками дітей, підступила тепер до них, піднесла Юду, посадила його на коліна і сказала:

— Бідна дитина! Ти не знаєш, що ти захотів зробити те, чого ніхто не може. Чого може добитися той з нас, хто хоче змагатися з Тим, Котрому соняшне проміння служить фарбою і Котрий вдихає у мертву глину живий дух!...

За З. Лягерлеф подав П. Павлюк.

ЗІ СВІТА.

1279 перекладів Господньої молитви на різні мови і з різних часів є у Папських збірках у Ватикані. Найбільш поширена книжка на світі — це, як відомо, Біблія. Напр. лише одного минулого року розпродали аж 11 мільйонів примірників Біблії в 678 мовах.

— о —

В Бельгії є дуже молочні корови. Ось газети пишуть, що одна корова в місті Антверпах дала за один рік 13.543 літри молока, т. зн. пересічно 37 літрів денно, через цілий рік.

— о —

Сплячка — це така дивна недуга. Ось один залізничник у Англії, як заснув ще в 1930. році, то збудився щойно по Різдві цього року. Зі здивуванням побачив, що вже 4 роки лежить у шпиталі.

— о —

61 осіб нараз убив грім, влетівши до одного дому в місті Клерксбері.

У Франції вмерла саме у віку 86 літ пані Телемон, яка залишила 236 потомків у протій лінії, — в тому числі 160 правнуків.

Криваві числа.

При кінці 1932. р. чванькуваті більшовики розтрубили по всьому світу, що вони побудували канал (штучне водне річище) від білого моря до східного озера. Це в їх очах велитенське діло, нечуване в історії, — бо треба було викопати річище довге 228 кілометрів. А як т. зв. панамський канал, довгий 82 кілометри, копали колись 9 літ, так більшовики виконали своє діло за 18 місяців — та ба, **кровю і смертю 140 тисяч в'язнів, майже тамих Українців.**

Ті політичні в'язні, здебільша „кулаки“ (заможніші селяни) в голоді й холоді мусіли витинати в пень старезні ліси, промощувати довжезні шляхи в бездоріжних полосах і побудувати 26 нових гребель. Треба було копати глибокі ями, розбивати скелі і багато будівельного матеріялу підготовляти. Самого цементу при тих роботах пішло 33 тисячі кубічних метрів, а на руштування зужили 928 тисяч к. метрів матеріялу. Так подають самі комуністичні газети.

Люди дивувалися, як те все більшовикам так хутко пішло; чому вони про це скоріше не

писали, але аж тоді, як канал був уже готовий. Ту загадку розв'язав один часопис з Риму. Він подав жажливі вісті: канал не будували добровільно свободні люди — а **150 тисяч політичних в'язнів**, що не визнавали соціалістичних кличів червоних катів. Їх тримали за кільчастими дротами у восьми величезних таборах відокремлення. Вони мусіли працювати під строгим наглядом ГПУ, а за свою гірку чорну працю одержували 400 грамів хліба й ринку капусняку! Лише 10 тисяч люда видержали ті терпіння. Решта, себто 140 тисяч, знайшли спільну могилу над берегом каналу.

У поганській старині невідьники виконували такі праці. Величаві піраміди будували єгипетські фараони виключно руками засуджених полонених. Таким **поганським** способом збагачуються тепер московські кати; вони продовжують „роботу“ гнобителів України Петра першого і Катерини. А в нас є ще збаламучені люди, що читають комуністичну бібулу й вірять в обіцянки комуністів та їх прихвостнів — соціалістів.

О. Год.

М. Земан: „Книжка, це наче добрий приятель: вона все дає, а нічого не жадає“.

Шпирка.

ДЗВОНІ.

(Продовження).

На стації до переділки всунувся жидок з чорною бородою.

— Добре полудне, панове господарі. Куди так ідете?

— Куди нам треба, — буркнув Прокіп.

— Ну, ну, нема чого зараз гніватися, — підніс жидок руку вгору, — а ось я не роблю ніяке секрет, що я їду собі до Красне, а потім трошки буду пересідати й поїду до Броди.

— Та чому, Прокопе, не сказати чоловікові, як питає, може розбалакаємося та щось довідаємося. Ми їдемо...

— Може до ві Львова?

— Що до Львова — говорив уже ласкавіше Прокіп, — ви ще може й не були там, куди ми їдемо. Ми їдемо аж до самої Варшави!

— Овва, мицце: Варшава, Варшава, а там уже три рази був, відколи ми стали Поляками. Ніби я там може не маю моє сестринька, що має склеп з ружне делікатеси?

— Ми з Темрявинець, а гміна вислала нас рахувати до Варшави за дзвонами. А що ми ще не знаємо, як по Варшаві ходити, то нам орендар Іцко написав папірчик до свого свояка.

— Ану, покажіть мені того паперу, що

вам ваш Іцко написав, то я буду вам сказати, чи добре він там усе пописав.

Прокіп сягнув за пазуху у мошонку, добув свій американський „паляруш“, і виймав папері. — Нате, читайте!

Жидок розгорнув папірчик, почитав, прищмокнув, усміхнувся і віддав Прокопові.

— О, той ваш Іцко, то я вам скажу, добрий собі „шікер“. Він вам тут написав, щоби Вас Абрум Коркес взяв до себе до хати й переночував і всюди вас запровадив, а ви йому за того дасьте два міліони. Так стоїть у листі. І за що то давати два міліони? Знаєте, панове господарі, що я вам буду казати?

— Ну? — спитав Гриць.

— Ви до того Коркеса не йдіть, я вам буду зараз написати лист, до мого кривого. Він називається Пінкас Друк. Ви будете пійти до нього, скажете, що йому поклоняться його дядько Мошко Пляц, орендар з Галіції, то він вам все покаже і зробить і переночує, ну й не треба буде за то два мізерне міліоне давати.

Жидок добув з кишені зашмальцований записник, видер листок, послинив олівця й писав, а наші дядьки приглядалися цікаво.

Лист готовий. Якраз поїзд задержався. Стація.

— Маєте лист, памятайте собі: Пінкас Друк, склеп делікатеси на Наліфках.

— Дякуємо вам на той приклад, — взяв Гриць письмо і подав Прокопові.

Жидок висідав.

КОРОТКІ ВІСТКИ.

Кажуть, що в місяці квітні уряд хоче розписати нову внутрішню позичку; тепер стан задовження такий: 1.346.316.522 зол. — внутрішнє задовження, а 3.185.734.075 зол. — заграничні довги

Сестра помершого короля Бельгії, Альберта I., княжна Йосипа поступила в монастир у Швейцарії.

Шури втікають. Комуністи покидають масово зарський край, що його всенародне голосування привернуло до матірнього пня, до Німеччини. Більшість з них їде в Московію, де заснують окрему оселю „Красносаарск”. Частина червоних утікачів зголошується до чужої земної легії (війська) у Франції, щоб опісля ширити комуністичну отруту в Африці й в Азії, де якраз стоять ті легії.

1. січня 1935. року було в Польщі вже 374.047 радієвих відборців. Серед них є дуже поважна скількість Українців, але якось управа радія не дуже любить допускати до голосу Українців. Шкода, що не подали числа Українців-відборців, бо тоді лекше було б боротися за свої права.

— А до того Абрума Коркес не йдїть, — ще раз повторював виходячи.

До вагону найшло народу всілякого: і панів, і хлопів, і жидів. Наші сиділи в своєму кутку й тільки покивували головами.

— І жидівська віра, а добрий якийсь жидок. Може я зле кажу, Гриць? га?

— Я міркую, — докинув Гриць, — що нам нема вже чого йти до того Коркеса, коли він нас має обрабувати на два міліони. Ми того письмо від Іцка подрім та киньмо без вікно, щоби письма не помішалися. А підемо до того Пінкаса Друка.

— Ба, а не знать, що той Мошко нам понаписував? — спитав пошепки Прокіп.

— Аво, спитаймо онтого жидка, що на другій лавці сидить, покажім йому нашого листа, — відповів Гриць.

Прокіп підсунувся до нового подорожного з письмом:

— Просимо вас, прочитайте нам тото письмо. Це написав нам один з вашої віри, де ми маємо йти, як приїдемо до Варшави, а ми не знаємо вашого письма.

— Ви до Варшави? — спитав новий жидок і взяв письмо у руки. — Ну, ту стоїть написано, що ви маєте піти до Пінкаса Друка на Наліфкі, там вас переночують і все скажуть, де вам треба йти за ваше інтерес, а за то Пінкас Друк дістане від вас 3 міліони.

— А, драбня жидівська! А рабівники! — крикнув Прокіп на все горло.

Нараз счинився гвалт, метушня, ярма-

Дивні дива.

Новочасна вавилонська вежа. Ми вже не раз писали про величаву будову, яка має стати впродовж двох років у Парижі. Це має бути вежа висока на дві тисячі метрів! (два кілометри!). Що це буде за велит, досить пригадати, що теперішня вежа Айфля, побудована за часів паризької вистави з 1889. р. має 301 метрів висоти, а з нью-йорських двох найвищих хмародерів один має 381 а другий 323 м. висоти. Недавно виставлено вже в Парижі на прилюдний вид пляни тієї великанської вежі. Отже тепер можна дещо більше про неї написати. — Її будову переведуть під кличем „небезпека в повітрі”: ця вежа буде перш усього призначена для повітряної оборони Парижа. Фундаменти її сягатимуть глибини 75 м. і спеціально забезпечуватимуть вежу перед бурями і вихрами. Обраховано, що шпиль вежі зможе без шкоди відхилитися підчас бурі від свого первісного, прямовісного положення на 20 метрів у бік. Промір вежі виноситиме 210 метрів, а стіни, зі спеціальної сталі і бетону, будуть грубі на 12 м. На першому поверсі вежі, 600 м. над землею, знаходитимуться перше летовище, схоронища і варштати. Звідти злітатимуть аеропляни на випадок повітряної атаки. А треба тямити, що в летунській війні справді найкращою обороною буде найскоріша атака. Час, потрібний літакові для того, щоби він піднявся вгору, звичайно є досить великий. І може трапитися, що поки оборонні літаки піднімуться на відповідну висоту, ворожі літаки вже зможуть свій набіг виконати. Саме цьому скороченню часу служитимуть лето-

рок відразу на двох кінцях вагону. Три жидки і той четвертий, що листа читав, обступили наших депутатів біля вікна й яли наввипередки їх лаяти, а водночас рипнули двері і ввійшов кондуктор ревідувати білети. Кондуктора знову обступило п'ять жидків і яли домагатися, щоби викинув з вагону ті два хлопці, що ображують жидів. Кондуктор розвів руками, серед гамору неспроможний визнатися в чому річ. Підійшов до наших подорожних з коротким, твердим словом: „Что ест?” Жиди втишилися, а Гриць поволеньки розказав усю історію.

— Ша! — крикнув кондуктор до жидів і пояснив їм, що не мають чого злоститися, бо той жидок, що на попередній стації опустив вагон, справді хотів наших людей піддурити. Поперетинав білети, сказав нашим, що у Львові мають пересідати і в дверях ще крикнув: Зараз вже буде Львів.

На третій лавці сиділо трьох селян і якийсь молодий панок, та вони підчас цієї метушні поставали собі під своїм вікном і тільки приглядалися усій хрїї. Наші люди, як звичайно, держаться своєї народної приповідки: наша хата з краю. Не так жиди. Хоч чужі собі, з усяких сторін, незнакомі, а як прийшлося боронити жидівської справи, всі наче ті шершені збіглися до купи й гей же на „гоїв”. І тепер посідали собі всі на останніх лавках біля дверей тай живо шварготіли між собою. Наші зісталися самі на своїх місцях.

(Далі буде).

вища нашої вежі. Вона матиме три летовища, одно на висоті 600 м., друге 1300 м., а третє на висоті 1800 м. Тут треба зазначити, що в зимі вже перше летовище зникатиме в сіро-оловяних хмарах, а третє видно буде лише в ясний погідний день. Кожне летовище буде мати довжину 50 м. а ширину 30 м. і буде замкнене з чотирох боків великими сталевими дверми, які можна буде замикати і відчиняти автоматично. Летуні могли б летіти у довільному напрямі. Вилет аеропланів з летовищ буде подібний до злету ос. На даний знак поотвиряються двері і з вежі вилетять хмари, немов хижих птиць, що творитимуть на небі ключі, готові до смертельної боротьби. Кожна така птиця-літак матиме у своєму нутрі скоростріли, бомби а навіть легкі гармати. Після кожного лету аероплани повертатимуть на найнижчу платформу, звідти сильні електричні двигуни переноситимуть їх на вищі гнізда. Окрім літаків кожний поверх матиме скорострільні гарматні батареї, скоростріли і сильні рефлектори. Ці оборонні улаштування, очевидно, не будуть доступні для ширшої публіки. Зате вежа матиме стацію метеорологічну і радієву, а нижчих поверхках міститимуть готелі і санаторії, огороди, врешті ресторани з дансінгами — словом, чого душа забажає. — Коли читати в французькій пресі опис цієї новочасної вавилонської вежі, мимохіть виринає питання, чи це не фантазія. Але що може бути сьогодні фантазією? У добі радіа, літаків і телевізії (далекого бачення)?

ВІДОЗВА.

У Межирічу, повіт Жидачів, дня 22. липня 1934 р., упав такий град, що знищив в поли збіжа, а також бараболю. Комісія з жидачівського староства узнала 80% шкоди та в дійсності було її більше. Тому що населення села Межиріча находитися в прикрих матеріальних відносинах, звертаємось цією дорогою до милосердних людей о ласкаву поміч. Жертви просимо ласкаво слати на руки парохіяльного Уряду в Межирічу для вибраного до тої цілі парохіяльного комітету допомоги потерпівшим від граду.

Межиріче, дня 28. січня 1935.

о. Мирон Яцкевич, завідатель.

МОЛОДОМУ СОЦІАЛІСТОВІ

Якийсь Березюк у соціалістичних „Каме-нярах“ накинувся по дівтацьки на наш часопис за те, що ми відтягаємо молодь від соціалістично-радикальних організацій. Те й далі робитимемо, хочби не знати як п. Б. кивав пальцем у чоботі — і безупинно заохочуватимемо Юнацтво вступати в католицькі і здорово національні установи, як Рідна Школа, Просвіта і т. п. Ми не журимося, що буцімто „тратимо ґрунт під ногами“ — бо це неправда. Натомість тим журяться соціаліст. батьки“, що з гірким жалем ствердили на останній своїй конференції велике посилення католицьких організацій, і то не лише в нас, але й у Італії, Австрії і інших краях.

З Біблії.

МІДЯНИЙ ВУЖ.

Мимо наглядної і безупинної Божої опіки над ізраїльським народом, ствердженої численними чудами в часі мандрівки через пустиню, не brakло нарікання та бунтів. Ізраїльтянам навкучилося блукання в пустині, і стали вони знов нарікати на Господа і на Мойсея. Тому допустив Бог на них їдовитих вужів, котрих укушення було смертельне. Дуже багато покусаних вужами померло тяжкою смертю. Коли нарід побачив це, прийшов розкаяний до Мойсея і сказав: „Згрішили ми, що нарікали проти Господа і тебе. Проси, щоби відіймив Господь від нас змій“. Мойсей, невтомний у любові й терпеливості, молився за ними, і Господь сказав до Мойсея: „Зроби мідяного вужа, і вистав його на дереві; кожний укушений, котрий гляне на нього з вірою, буде жити“. Мойсей так зробив, і всі укушені, котрі на нього глянули, були уздоровлені.

Так само людський рід в особі прародичів є ранений смертельно пекольним змием. Божий Син з превеликого милосердя стає чоловіком і вмирає на хресті, на горі Голгофті. Всі, що з вірою і любов'ю споглядають на Розп'ятого, лічаться з ран, завданих їм гріхом, спасаються від вічної смерті.

Але мідяний вуж був виставлений перед очима тільки одного народу і тільки на якийсь час. А Ісус Христос умер для всіх, щоби завжди лічити рани людства аж до кінця світа.

Сам Спаситель порівняв Себе з цим мідяним вужем, кажучи: „Як Мойсей взніс змію в пустині, так треба взністися Синові Чоловічому, щоби кожний віруючий в Його мав життя вічне“.

МОЙСЕЙ.

Всіх Патріярхів і Пророків Старого Завіту перевищає своєю великоумністю і значінням Мойсей. Ціле життя Мойсея було посвячене Божій славі і добру народу. Муж цей великий духом і Божими ласками у всіх пригодах життя заховав кріпку віру і непохитну надію на Бога. Зате Бог прославив його тим, що йому показав Свою славу на Синайській горі, до нього говорив і Сам його похоронив на горі Навав.

Довше перебування і розмова з Богом викликали на лиці у Мойсея дивне явище. Лице сіяло надземським блеском. Була це ознака небесної сили, яку одержав Мойсей від Бога. Через це малярі і різьбарі представляють Мойсея з двома проміннями, що виходять з його голови.

Мойсей був провідником, суддею і головою народу, великим пророком, письменником

і вченим. Мойсей, найзнаменитший серед законодавців і організаторів, яких мали народи, утвердив в Ізраїлі віру в Одного Бога і дав жидівському народові такий устрій, що в цілім його життю мав бути завсіди на першій місці Бог. Мойсей був великим посередником при заключенні Старого Завіту, а своїм життям, чудами та релігійною діяльністю був найвизначнішим прообразом Месії, Творця Нового Завіту.

В часі, коли Мойсей народився, грізний Фараон велів усіх жидівських хлопців топити в ріці. Колиж прийшов на світ Спаситель, видав Ірод строгий приказ, щоби в Вифлеємі і в усій околиці всіх дітей нижче двох літ убити. Мойсей уникнув гніву Фараона; вихований був далеко від родини, на дворі єгипетського короля. Спаситель перед напастю несправедливого тирана Ірода удався також до Єгипту і переводить дитячі літа на чужині. Так отже Мойсей і Христос зараз після народження були призначені на смерть і оба перевели свою молодість в Єгипті.

Мойсея вибрав Бог на освободителя Ізраїльтян з неволі Фараона. Заки дався Жидам пізнати, перебув сорок літ на пустині, творив великі чуда, щоби свій нарід переконати, що є посланий Богом. Ісус Христос спасає людство з неволі діавола. Заки виступив явно як Відкупитель, жие трицять літ в укрятті на самоті, а сорок днів на пустині; відтак творить великі чуда, щоби переконати, що є Посланцем і Сином Божим. Так отже Мойсея покликав Бог на пустині — і покликання Ісуса Христа було проголошене також на пустині. Мойсей сорок-днемним постом приготавлявся на проголошення закону, а Ісус на голошення Євангелія. Мойсей своє покликання ствердив великими чудами; так само Христос.

Мойсей приказує заколоти на жертву пасхальне ягня; Ісус, правдивий Агнець жертвенний, Сам жертвується на смерть і приказує Апостолам і їх наслідникам, щоби в безкровний спосіб повторяли Його Жертву. Мойсей перепроводжує Ізраїльтян через Червоне море і відділяє їх тим способом від Єгиптян; Спаситель перепроводжує своїх ісповідників через спасенні води св. Хрещення, котрі відділяють християн від невірних.

Мойсей веде Ізраїльтян через пустиню до країни текучої медом і молоком; кормить свій нарід манною, котра спадала з неба. Спаситель учить, що земське життя є подорожжю до неба; в часі цієї мандрівки кормить християн Хлібом живим, котрий зійшов з неба, то є Тілом Своім.

Мойсей надає ізраїльському народові закон. Проймаючи грозою знаки товаришать оголошенню цього закону; чуда любови і безме-

жної доброти товаришать оголошенню закона Христового. Мойсей лагодить часто Божий гнів, викликаний гріхами його народа. Спаситель лагодить безнастанно гнів Бога Отця, Котрого ображаємо гріхами.

Але Мойсей не мав щастя впровадити Жидів до землі Обіцяної. А Спаситель отворив людям небо, впроваджуючи з Собою всіх праведників Старого Завіту і приготавляючи місце для всіх вірних, котрі житимуть до кінця віків.

о. С. Ковалів.

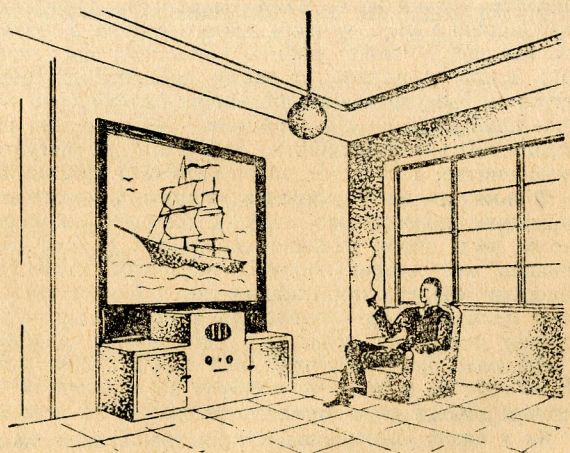
ІНТЕРЕСНІ ДІАЛОГИ.

Атентат, який не мав собі рівного. Вбивство короля Александра I. в Марсильї, пригадало людям один атентат, який справді не має собі рівного в цілій історії терору. А було це так:

6. лютого 1858 р. принесли італійські газети таку відомість: „вчора dokonано нечуваного атентату на королю Фердинанді II. На щастя, замах минув без ніяких злих наслідків для Іх Королівської Милости. Коли король проходжувався над морем, якийсь осібняк стрілив до него з пістолі, але не трафив. Злочинець після невдачі, боячись руки справедливости, кинувся в море і потонув“.

Тимчасом вся ця історія з атентатом на короля була лише видумкою. До газет пустив її шеф поліції італійської, якого знову піддурив один маляр. Річ була у тому, що один англійський льорд і маляр заложилися між собою. Цей льорд закинув собі раз з маляря і сказав йому: „малярі такі труси, що Ви не важитеся вистрілити зі сліпого патрона при королі“. Зложилися о 1.000 фунтів (5.000 доларів). Маляр заклад прийняв, бо був у кепських матеріяльних умовах і потребував грошей. Він видумав таку штуку. Зараз написав до шефа королівської поліції, ось якого листа: „Ексселенціє! Я належу до заговорників, які мають убити короля. З відразу

ТЕЛЕВІЗІЯ.

Вчені вже винайшли такий прилад яким можна бачити на віддалі. І ось не є виключене, що за кількадесять літ можна буде собі сісти дома у вигідному кріслі, як ось цей панок — і на великій шибі бачити чужі краї й моря, та різні події — а з радієвого апарату, уміщеного під шибю, чути одночасно, що там десь далеко за морями говорять.

думаю про злочин. Але, коли його не виконаю, то мене вб'ють, а замах виконає хтось другий. Тому хочу простим способом вирятувати життя королеві і собі. Прощу оголосити в часописах, що замаховець віддав стріл, потім кинувся в море і втопився".

Шеф поліції прийшов до пересвідчення, що це буде справді найпростіша розв'язка справи. Він повірив, що листа написав терорист і оголошення, якого домагався від него невідомий замаховець, до газет дав. Лорд заклад програв і виплатив 1.000 фунтів маляреві. Маляр іменно переконав його, що, перепливши під водою якийсь простір після вистрілу і скоку в воду, вирятувався, чого, мовляв, поліція не знала. Тих тисячу фунтів стали маляреві в пригоді. Він скоро зробився славний і розбагатів. Тоді признався лордові, що ніколи не стріляв до короля, а цілий замах вдумав лише у листі до шефа поліції, який, повіривши, казав газетам про замах написати. Однак лорд грошей не прийняв, вважаючи, що заклад таки програв.

Диво, не риба. В одній ріці північної Америки вловили дивну рибу. Вона важить нівроку 80 кілограмів, хребет має плоский, а голову крокодія.

Отеплення Сибіру. Один совітський інженер оголосив дуже цікавий, майже фантастичний план, як підняти температуру Сибіру. Він каже, що Сибір тому такий холодний, що тепла морська струя, гольфштром, яка пливе зі середньої Америки до Скандинавії, не доходить до його берегів. Отож план інженера полягає на тому, щоби при допомозі великих там і гребель теплу струю гольфштрому допровадити до берегів Сибіру, а зимні струї, які тепер опливають Сибір, від него відпровадити. Кошти проведення в діло цього плану булиби величезні та ще більші булиби труднощі будови в суворому кліматі та в недоступних місцевостях. Але інженер з того собі не багато сьогодні робить, бо ще діло не почалось... Він лише обіцяє, що кошти оплатилися, бо змінений клімат Сибіру зробив би його велетенські простори врожайними, а це мало би далекосягłe значіння для цілого світу. Безперечно найбільші користи малиб з цього — совіти. Та поки що це фантазія.

Походження Літвінова. Коли ми вже при совітах, то не зашкідить пригадати, що пише жидівська газета „Гайнт“ про Літвінова, совітського міністра закордонних справ. Ця газета каже, що властиве прізвище Літвінова є Майр Валах. На друге ім'я йому додано Генех, у честь одного рабіна з Литви. Літвінов ще й тепер любить проводити час серед своїх жидів, у розмові з якими послугується радо жаргоном. Кажуть навіть, що він на судний день потайки приїздить до своєї родини. Так то жиди, що обсіли совітські комісаріяти, для „гоїв“ пропагують безбожництво, а для себе зберігають свої вірування...

Фільм як засіб усунування подружних незгод. Предсідник роздогового суду в одному американському місті видав недавно своєрідний присуд. Він „покарав“ незгідливих подругів, які зголосили до суду роздогову скаргу, щоби пішли до... кіна на висвітлення фільми, в якій представлено сумні і погубні наслідки подружних незгод. На жаль, часописи не подають, чим покінчився цей оригінальний присуд. А саме не відомо, чи подруги погодилися та чи цофнули розвід після представлення...

Як у казці. Незвичайна історія трапилася одному прогульковому кораблеві, що недавно прибув до Шанггаю та на якому їхала прогулька дітей, 42 хлопців і 28 дівчат. Це були вихованки одної місієйної школи, що вислала дітей на Різдво з Гонг-Конг до Шанггаю. При повороті дісталися на корабель морські розбійники як пасажирів, котрі на морі опанували корабель, залого і офіцирів обезвладнили, дітей замкнули у великій сали корабля та приступили до

грабунку. По якомусь часі показалися раптом над горизонтом аероплани, а з далеку сунули воєнні англійські кораблі — просто на корабель, спанований розбійшаками. Не було рятунку: розбійшаки пізнали, що хтось їх зрадив, бо якимсь нерозгаданим способом англійська влада довідалася про напад. Розбійшак без труда полапано і пов'язано. Тоді виявилося, що вістку про напад дав телеграфіст літоного корабля, який, заки його бандити зв'язали, цю вістку при допомозі бездротного телеграфу вислав ще у світ пустити. Апарати англійських кораблів телеграму перелопатили, і тоді вислали наперед літаків, а потім самі пігнали. Діти вернулися вже щасливо до своєї школи і матимуть уже ціле життя про що розповідати...

Веселий кутик.

СТРАШНЕ!

Мала Оленка оглядає книжку з малюнками. Називає питає:

— Мамо, чи звірята знають, як вони називаються?

— Ні, Оленко.

— Ну, то їх щастя. Бож це було би страшно для осла, або для свині.

СЕРЕД ЖИДІВ.

— Іцник, ти спиш?

— Ні.

— Позич мені 20 злотих.

— Я вже сплю...

ВИБІР ЗВАННЯ.

— Чим ти хотів би бути? — питає сестра свого малого братчика.

— Комінярем, — відповідає, — бо я не мусів би тоді митися.

ЯК ІДЕ У ЛЬВОВІ НАШ ЧАСОПИС?

Найбільше добрих часописів і книжок іде в церкві св. Ап. Петра і Павла на Личакові. Ось у місяці січні пішло тут:

„Христос Наша Сила“ — 194 примірників.

„З нами Бог“ — 19 прим.

„Лиш борися“ — не мирися“ — 40 прим.

„Історія України“ — 5 прим.

І так воно йде що-місяця. Місцеві священики що два тижні мають коротке слово про вагу преси, а наслідком того вірні шораз краще усвідомлюють собі потребу доброго слова. Слід зазначити, що „Христос Наша Сила“ читає тут досить багато інтелігенції.

Друге місце займає Богданівка (о. Милевич). Тут що-місяця розходиться 100 примірників „Христос Наша Сила“. Крім того в останньому часі пішло тут: „Ювілейна посвята“ укладу ВПреосв. Митрополита — 250 прим., „Лиш борися — не мирися“ — 33 прим., „З нами Бог“ — 13 прим.

Св. Юр у місяці січні розпродав 46 примірників „Христос Наша Сила“.

Церква св. Успення бере місячно 140 примірників „Христос Наша Сила“, — інших книжечок по кільканацять примірників.

Знесіння купує місячно 60 примірників „Христос Наша Сила“ — інших книжечок розходиться тут доволі багато, завдяки старанням місцевого душпастиря о. Харини.

Інші львівські церкви, на жаль, не проявляють живішої діяльності на тім полі. Може з 1935. р. справа піде краще...

Євангелія.

Неділя Мит. і фар.

Двох людей увійшло в храм помолитися, один фарисей, а другий митар. Фарисей стоячи, так в собі молився: Боже, дякую Тобі, що я не такий, як інші люди рабівники, несправедливі, чужоложники, або як і сей митар. Пошу двічі у тиждень, десятину даю з усього, що маю. А митар з далеку стоячи, не хотів і очей звести до неба, а бив себе в груди, кажучи: Боже, милостив будь мені грішному. Кажу вам, сей відійшов у свій дім більш оправданий від того; бо кожний, хто виносить себе, буде понижений, а хто понизає себе, буде завищений.

(Лука, гл. 18, ст. 10—14).

Неділя о блуд. сині.

Один чоловік мав двох синів. І сказав молодший з них батькові: Отче, дай мені часть маєтку, що на мене припадає; і розділив їм маєток. І після немногих днів зібрав все молодший син і відіхав в далеку країну, і там розтратив свій маєток, живучи блудно. Коли ж прожив все, настав великий голод в тій країні, і він почав бідувати. І пішов і пристав до одного з горожан тої країни; і той післяв його у свій хутір пасти безроги. І бажав наповнити свій живіт лушпинням, котре їли безроги, та ніхто йому не давав. Та ввійшовши в себе, сказав: Скільки наемникам в домі мого батька збуває хліба, а я тут з голоду гину! Встану і піду до свого батька, і скажу йому: Отче, я згрішив на небо і перед тобою; я вже недостойний зватися твоїм сином; зроби мене як одного з твоїх наемників. І вставши, пішов до свого батька; і коли був ще далеко, побачив його батько його і змилосердився і прибігши, упав на його шию і поцілував його. І сказав йому син: Отче, я згрішив на небо і перед тобою, я вже недостойний зватися твоїм сином. І сказав батько до слуг своїх: Винесіть скоро одіж найпершу і одягніть його і дайте перстень на його руку і обув на його ноги; і приведіть годоване теля і заколіть, і їжмо та веселімся, бо сей мій син був мертвий і ожив; згинув був і знайшовся; і почали веселитися. А був старший його син на полі; і коли прийшов та прибулизився до дому, почув спів і танець. І покликав одного зі слуг і спитав, що се є? А він сказав йому: Твій брат прийшов; і заколов твій батько годоване теля, бо здорового його прийняв. І розгнівався і не хотів увійти; а його батько вийшов і почав його просити. Він же у відповідь сказав своєму батькові: Се стільки літ служу тобі і ніколи твоєї заповіді не переступив, та ніколи не дав еси мені кізляти, щоб я зі своїми друзями забавився. А коли сей твій син, що проїв свій маєток з розпустницями, прийшов, заколов еси йому годоване теля. А він сказав йому: Дитино, ти завжди зі мною еси і все мое є твоїм. Та треба було веселитись і радуватися, що сей твій брат був мертвим і ожив; був згинув і знайшовся.

(Лука, гл. 15, ст. 11—32).

Дописи.

ПІТРИЧІ. В день Нового Року наше село мало неабияку радість. Вперше від кільканадцяти літ місцевий хор власними силами дав концерт коляд і колядок. Концерт відбувся по вечірні. Перед концертом місцевий сотрудник о. І. Оришкевич сказав коротке вступне слово про розвиток і значіння коляд та колядки, та візвав парохіян до датків на добродійні цілі. Хор під умілою рукою мр. П. Оришкевича відспівав 9 коляд і колядок. Концерт перейшов з повним успіхом. Дохід в сумі 13 зл. призначено на добродійні цілі. Це перший крок Пітрич Учасник.

Календар.

ЛЮТИЙ 1935.

Стиль	н. ст.	Дні	С В Я Т А
			греко-катол.
6	3	С	Симеона Анни
17	4	Н	Мит. і Фар. Ізидора
18	5	П	Мч. Агафії
19	6	В	Вукола, Юліана
20	7	С	Пр. Партеція
21	8	Ч	Теодора Стр.
22	9	П	Мч. Никифора
23	10	С	Харлампія, Порфірія
24	11	Н	О Бл. сині, Влас., Всев.
25	12	П	Мелетія, Марини
26	13	В	Прп. Мартеніна
27	14	С	Прп. Авксентія
28	15	Ч	Онисима, Евфроз.

До дня 10. III. мясниці.

Сонце сходить дня 21. II. о год. 6.25, заходить о год. 16.50.

Місяць: повня дня 18. II. о год. 12.17, остання чверть дня 26. II. год. 11.14.

Столітній календар каже, що в половині лютого буде студінь і сніг. Від дня 23-го морозна погода. Нарід каже, що яка погода буде дня 22. лютого, — така потриває дальших 40 днів.

Піянство — це шкідливий наліг. Памятайте, що лютий це місяць тверезости. Поучуйте кожного про шкоди, що їх нам приносить горівка!

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР.

Лютий.

Дня 20. лютого 1054. р. помер славний український князь Ярослав Мудрий.

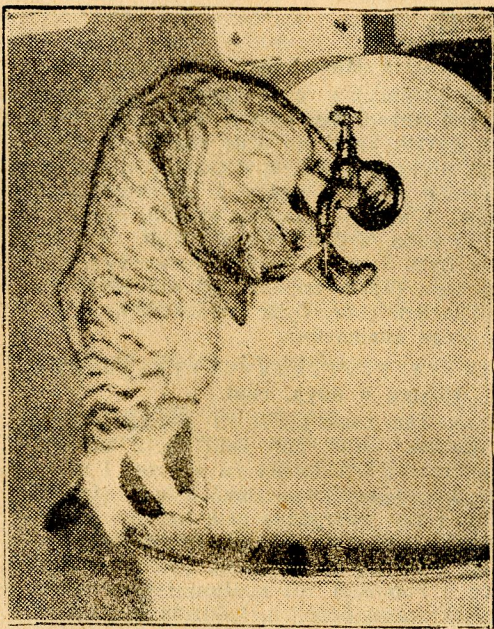
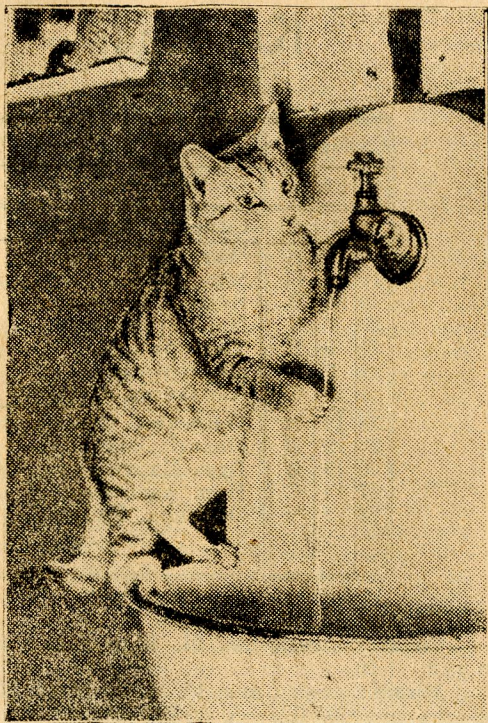
В тому самому місяці померли, в пізніших часах, два українські відомі діячі: князь Костантин Острозький дня 26. лютого 1608. р., а козацький полковник Іван Богун дня 27. лютого 1664. р.

День 4. лютого 1793. р. записаний у історії Волині й Поділля, як день прилучення цих земель до Росії.

Українське письменство записало день 24. лютого 1872. р., як дату уродження поетки Лесі Українки.

З історії недавніх днів слід тямити, що в днях 2.—10. лютого 1915. р. були великі бої Українських Січових Стрільців з Москалями, коло Славська і Лавочного, — а дня 9. лютого 1918 р. Україна заключила Берестейський мир з центральними державами.

Св. Петро Канізі: „Служба пера (отже служба журналіста, письменника й ученого) є неменше важна, як навертання диких поганських племен!“

Захотів котик пити — і добре собі пора-
див. Виліз до водопроводу, спробував,
чи вода не дуже зимна, — підставив язи-
чок, і пє.

За оголошення редакція не відповідає.

На загальне бажання продовжили ми термін конкурсу до дня 25-го березня 1935 р.

500 золотих нагороди!!!

Великий конкурс фірми „Польський Консумент“

1.	нагорода	200—	зол.	в	готівці
2.	„	100—	„	„	„
3.	„	80—	„	„	„
4.	„	60—	„	„	„
5.	„	40—	„	„	„
6.	„	20—	„	„	„

На прохання широких мас консументів, поста-
новили ми продовжити до дня 25-го березня 1935 р.
конкурс з грошовими нагородами за правильне роз-
в'язання шаради.

Правильне розв'язання треба вислати одно-
часно зі замовленням одного з нижче поданих добрих
рекламових комплектів.

У вісім вільних хрестиків нається
вставити довільні числа від 1—9 в
цей спосіб, щоб їх сума у всіх
напрямках дала число 15 (вздовж,
вширш і впоперек).

Беручи під увагу загальну господарську кризу
постановили ми прийти з допомогою знижуючи рівно-
часно ціну наших комплектів до позему ніколи до
тих часів не бувало, що слідує:

лише за 12-60 зл.

висилаємо: 3 метри матерії на мужеський одяг або
на жіноче пальто (найновіші рисунки теперішнього се-
зону) повної подвійної ширини 140 см., 1 мужеський
зимовий светер (пуловер) з шалевим квітником, гру-
бий і теплий, 1 мужеську сорочку з гарним сати-
новим вишиванням або 1 пару підштанців з доброго

трикоту, 1 пару зимових шкарпеток, 1 пару муже-
ських рукавичок в добрім гатунку, 1 довгий вовня-
ний шаль і 3 мужеські хустинки до носа з гарним
кольоровим пружком („шляком“).

Лише за 13-15 зл.

висилаємо: 4 метри модної матерії на гарну жіночу
зимову сукню, 1 зимову хустку в гарно кольорові
крати ясні або темні, 1 пару жіночих пантофель
(подати розмір взуття), 1 жіночу зимову апашку,
чисто вовняну наймоднішу, 1 жіночу мадаполямову
сорочку, чепурно гафтовану у всіх кольорах, 1 пару
трикотових реформ досконалого гатунку, 1 пару
панчів, 3 дамські батистові хустинки з шовковим
берізком, 1 великий роговий гребінь і 1 зеркальце
до торбинки

Лише за 25 зл.

висилаємо: 1 штуку білого полотна 17 метрів дуже
доброго гатунку на всякого рода білля, 6 метрів
фланелі на білля, мягкой і пушистої на різне білля
або на піжами і шльафроки, 6 метрів зефіру в модні
пружики на мужеські сорочки, 6 метрів кремового
полотна густого виробу на постіль або простирали,
5 метрів канвових фіранок до вікон в найгарніші
жакардові рисунки і 9 метрів ручникового чисто бі-
лого або 2 білі простирали з кольоровим пругом.

Згадані комплекти висилаємо за поштовою по-
свідаткою на листове замовлення. Платиться при
відборі товару на пошті. Без ризика. Коли то-
вар не подобається, приймаємо зворот і с е й ч а с
звертаємо гроші. Замовлення треба адресувати лише:

Firma „ŁÓDZKO-BIELSKA TKANINA“,
Łódź, ul. św. Andrzeja Nr. 7/90

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1.20 ЗОЛ., РІЧНО 2.40 ЗОЛ. — Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. П. пов. — Тел. 94-56. Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові. Редагує Колекція. Відповідальний редактор: Петро Козицький. Друкарня „Діло“, Львів, Ринок 10.

Opłatę pocztową opłacono gószaniem.

Ціна 10 сот.

Наш Христос Наша Миша

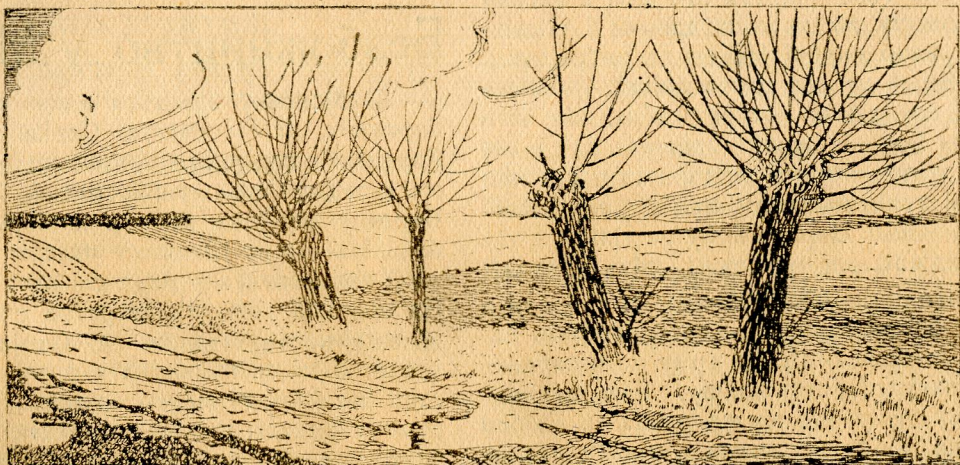
ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО
ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Львів,

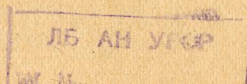
1. березня 1935.

Ч. 5. (53).

В Е С Н А І Д Е...

Сніги поволі тають, по наших полях чути перші подуви березня. Придорожні
верби чекають на теплий легіт, який розбудить природу до повного життя.

о. С. Ковалів.

Церква національна чи соборна?

В нинішніх часах вештається між нашим народом багато різних пройдисвітів, які стараються підкопати у людей віру в Бога та вірність до нашої св. Церкви.

В тій цілі заходять вони в розмови з людьми, яких заохочують до відступства від нашої віри та до вписування у їхні секти. Послугуються вони при тій роботі різними євангелістичними книжечками, які даром розпихають між народ. Щоби читачі часопису „Христос Наша Сила“ вміли дати тим сектарським баламутам належну відповідь, подаємо цю статтю.

Народня церква — слуга держави. Католицька Церква і політика. — Любов Бога і любов батьківщини. — Правда мусить бути соборна. — Католицька Церква і свобода народів.

Від найдавніших часів існували народні релігії. Найбільше „народня“ зі всіх церков була перед війною схизматичська церква в Росії, котрої „найвищим єпископом“ був сам цар, і протестантська церква в Німеччині, котрої головою був німецький цісар. Обі ті церкви служили державі.

Але католицька Церква має інші завдання. Є границя поміж релігією і політикою. Релігія стоїть понад всякими політичними справами.

Знане є привязання Українців до католицької Церкви.

Але коли річ іде про наше національне добро, — деякі земляки готові виповісти послух Церкви.

Тимчасом таке поняття про цілі й засади Церкви є зовсім мильне. Завданням і послідною ціллю католицької Церкви є добро душ. „Царство Боже не є з цього світа“, — каже Спаситель, але стоїть посеред світа, аби його здобути для Бога. Кожний нарід має сам в собі стільки життєвості й відпорності, що при добрій волі зуміє заховати свої народні скарби ненарушеними. Церква йому не тільки в тім не перешкадає, але навпаки, навіть помагає.

Але католицизм не повинен впливати з любови до батьківщини, — лише навпаки, патріотизм з любови Бога. Не тому є ми католиками, що любимо батьківщину, але любимо батьківщину тому, що ми католиками. Любов батьківщини добре понимана є тільки впливом Божої любови; хто не любить своєї батьківщини, той навіть грішить, бо вона є йому другою матір'ю, котрій по рідній матері завдячує все.

Католицька Церква з природи річи є соборна (вселенська, всесвітня), себто установа для всіх народів цілої земської кулі, без ріжниць народности. Вона дбає з рівною печа-

дивістю про всі народи, маючи на оці тільки їх вічне спасення.

Правдива Церква мусить бути всесвітня, соборна, призначена для всіх народів. Всяка національна церква не може бути привидива через те, що не зуміє як слід заспокоїти духових потреб чоловіка. Бог не може вибрати собі одного осібного народу, якого би лиш самого наділяв всякими добродійствами і ласками. Вправді в Старім Завіті вибрав собі Бог жидівський нарід, але рівночасно і у поган удержував через натхнених мужів, пророків та філософів віру в прихід Месії. А вже сам Спаситель проповідав Євангеліє не тільки Жидам, але і поганам.

Католицька Церква саме тому, що є соборна, підтримує інтереси поодиноких народностей. Полишає всім народам їх народні свободи, права й привілеї, дозволяє свobodно рости й процвітати одному біля другого в згоді і єдності. Релігія і народність це не є поняття суперечні. Це поняття стисло зі собою злучені. Народність є немов узлом, який посередничить між людством і Богом, серцем чоловіка і серцем Божим. Якби католицька Церква панувала всюди, якби кожна держава кермувалася її засадами, не було би всесвітньої війни, у якій брат рідному братові посилав убійчу кулю — а панувала б на цілім світі найбільша згода, єдність і любов. Не було б ні кривди, ні гнєту. Тоді панувало б на цілім світі найбільше вдоволення, а долина плачу стала б для нас наче справжнім раєм.

(Докінчення буде).

Безбожництво у Мексику.

В Мексику ведеться така протирелігійна боротьба, як у совітах. Скрізь поширюється брудні образи, рисунки, книжки, а також фільми і радіо є на службі сатани, тьми і ложі. Перед у тім веде міністр хліборобства Кампбаль. Він силує урядників читати брудні книжки й вписуватися в ряди соціалістів і масонів. На подвір'ю того міністерства спалено на великому костирі книги св. Отців і церковну утвар. Замість пильнувати розвитку хліборобства, щоб люди не голодували, той міністер усім урядникам каже відповідати на таке: якої ви релігії? Чи ходите на Службу Божу й до Сповіді? До якого братства ви вписані? Чи пристаєте з провідниками церковних організацій? До якої школи ходять ваші діти? Такі і подібні дають питання, щоб усіх налякати й відвести від Бога. Але царство сатани довго не потриває, бо запанує над ним переможна сила Христа і Його Благодати.

9. березня
1814.

10. березня
1861.

Минають саме роковини народин і смерти великого поета, Тараса Шевченка, який вогненним словом розбудив український нарід до нового життя. Подаємо один менше знаний портрет нашого поета.

ЧУДО В БРАЙТОНІ.

Англійські часописи пишуть багато про чудесне вилічення німої від народження семилітньої дівчинки Арнольди Бенті. Дівчинка прийшла на світ спаралізована, при чому хвороба вдарила на мозок. До пяти років свого життя вона лежала на спині, з бездумним виразом лица не видаючи зі себе ні звука. Однак мама любила свою дитину без пам'яті. Вона звернулася о поміч до Церкви. Молилася і просила других, щоби за її дитину молилися. Врешті пішла до церкви в Брайтоні, де є парохом один побожний священик, славний проповідник. Положила дитину до ніг священика і просила його о молитву. Священик почав довго і гаряче молитися. І ось по якомусь часі дитина, що мала голову на колінах матери, підняла голову і видала зі себе якийсь невідомий звук, немов би хотіла щось з трудом сказати. На лиці дитинки появилася щаслива усмішка. Вона ще раз напружилася і крикнула. Її треба було винести з церкви. Маса народу, які були цього свідками, впали на ко-

ліна; уся церква, вірні і священик почали далі молитися за виздоровлення дівчинки. Дитину знову принесли до церкви. Вона з величезним зусиллям, піддержана овящеником, зробила кілька кроків. І тоді перший раз сказала слово „мама“. Це чудесне оздоровлення зробило в Англії велике вражіння.

НЕВЖЕЖ ЗВОРОТ ГІТЛЕРА ДО КАТОЛИЦИЗМУ?

Велике вражіння викликала в берлінських католицьких колах відомість, що канцлер Гітлер і міністр Герінг взяли участь у прийнятті, яке видав Папський Нунцій у Берліні, монсеньєр Орсеніо, з нагоди річниці коронації Папи Пія XI. У цьому катол. кола добачують зв'язок з майбутніми переговорами Ватикану, які мають бути переведені з урядом Німеччини у справі виконання конкордату. Також звертають при тому загальну увагу на факт, що міністр Герінг, усупереч дотеперішній поведінці, дозволив уладити в Берліні 17. лютого велику маніфестацію у честь Св. Отця.

Слухайте!

Що пишуть негатолики про католицьку Церкву?

(М) Подаємо кілька голосів визначніших негатоликів про католицьку Церкву. З цього наші читачі переконаються, з якою пошаною до тієї Божої Установи відносяться чужі. Отже з тимбільшою пошаною повинні до неї відноситися свої.

Визначний протестантський історик Грегоровіус пише: „Історія не має досить слів, щоби — хоч у приближенню — розказати про всесвітню працю й великі діла та непроминаючу славу Папів... Довгий ряд Папів творить на небі світової історії систему, якої блиск перевищає всі династії королів і князів усіх часів“. (3 книжки: „Історія міста Риму в середніх віках“).

Ляватер, великий протестантський проповідник, в одному листі до графа Штольберга, що перейшов з протестантизму на католицизм, каже: „Католицька Церква, старинна, величя будівля, спірається на могутніх гранітних підставах, а криється в ній стільки краси, що я не можу досить начудуватися і налюбуватися. Розвал цієї будівлі мусів би спричинити руїну цілого християнства. Я вважаю послідовного католика людиною гідною най-

більшої пошани і найблаженнішим продуктом людства“.

„Перша, раціональна управа релі, це заслуга монастирів. І так як ті монастирі були середовищами, де плекано духову культуру, так також були вони осередками господарської культури.“ — Ось слова іншого ученого соціолога — Рошера.

„Коли би старці з церкви св. Петра (т. зн. Папи) не мали ніяких інших заслуг перед людством, як тільки ті, які положили вони в тяжкій боротьбі крізь довгі століття за єдність подружжя, то вже через те саме їх імена були би безсмертні по всі часи!“ — так говорить відомий ворог католицької Церкви, німецький історик Іван Міллер.

„Те, що Європу не зруйнували Гунни, Сарацини, Монголи, Татари, Турки, є в першу чергу заслугою римських Папів!“ — так висловився один великий німецький філософ — негатолик.

А врешті слова чоловіка, що багато літ подорожував по Африці: „Я бачив і пізнав творчість і діла католицьких місій в Африці і мушу висловити своє щире захоплення для тих людей, що там працюють. Там твориться річ, яка при допомозі великої посвяти місіонарів, готова перемінити до основ той дикий край“.

— 0 —

Шпирка.

ДЗВОНІ.

(Продовження).

Нараз молодий панок з третьої лавки підійшов до них і сів біля Прокопа:

— Куди, батьки, їдете? — спитав їх ввічливо.

— До Варшави, пане, їдемо — відповів Гриць, — за дзвонами нашої церкви.

— А щож це вас жиди так обсіли?

Прокіп розказав коротко всю історію, а панок жалувал, що їх недосвідних спіткала така халепа.

— А пощож ви брали від свого орендаря лист? Бачите, письма жидівського не знаєте, тай жид понаписував, що хотів.

— Та бо ми, пане, — зашепотів Прокіп — ніякого значить письма не знаємо. Ми гадали, що переїдемо щасливо і все зорудуємо, а тепер самі бачимо, що без письма, значить, християнин гейби сліпий.

— А чомуж ваша громада не вислала кого письменного? — питав панок далі.

— Ба, говоріть здорові, — відрубав Прокіп, — коли бо в нас йно один писар знає письмо, а всі господарі, значить, сліпі.

— Ов, то дуже негарно, що ваше село ще таке темне. А школа у вас є?

— Та є, вже либонь 15 років, як є. Та не великий з неї спасибі. Професори щороку нові, вчуть тільки по польськи, а за війни то пару літ зовсім школи не було...

— То чомуж ви собі не уладили в селі курс для неписьменних? А священик у вас є?

— Є, але на другому селі. До нас єгомость приїздить тільки що третю неділю на відправу. Вони нам теж кілька разів радили, щоби ми собі таку школу для неписьменних господарів заложили й єгомостеві панич обіцяли до нас приїздити й нас навчати, але гміна зійшлася на нараду та вхвалила, що нам того не треба, бо ніби соромно, щоби нас, старих господарів учити гей яких школярів. Аж тепер бачимо, що гміна недобре вхвалила.

— А чи маєте — питає панок далі — яке письмо від громади, щоби вас до тих ваших дзвонів допустили?

— Та маємо таке письмо. Писар написав, війт печатку прибав. Покажіть-но, Прокопе, панові те наше засвядчення.

Прокіп добув письмо й дав панкові. Панок письмо читав, то всміхався то похитував головою.

В кількох словах.

Довідуємося, що за почином ВПреосв. Митрополита незадовго відбудуться у Львові великі Місії під проводом оо. Редemptористів. Про подробиці напишемо пізніше.

В справі протиалькогольної боротьби появилася в щоденній пресі відозва українського протиалькогольного товариства „Відродження“. Під відозвою є також підпис ВПреосв. Митрополита Андрея. Підписані теж Президії Т-ва Відродження“, „Просвіти“, „Рідної Школи“ і „Союзу Українок“. У відозві м. ін. читаємо:

„Кличемо: На рятунок! „Відродження“ само не в силі побороти зло. Круг нашої діяльності малий, наші слова й писання доходять тільки до зникаюче малої горстки і так уже свідомих абстинентів. А лихо всенародне. Кличемо до боротьби всіх, кому життя-буття народу не байдужа річ. Ставайте до боротьби з отрутами! Рятуйте нарід, що потапає в морі зла!“

Українське Гігієнічне Товариство оголосило обширну відозву в справі поборювання страшної недуги туберкульози (сухоти), яка стільки лиха приносить також і нашому народові. Товариство проголосило місяці лютій і

березень місяцями протитуберкульозної пропаганди, та взиває до пильного освідомлювання себе, знайомих та широких мас про небезпеки туберкульози і про способи її поборювання.

Справа будови Українського Дому в Празі для Музею Визвольної Боротьби України стоїть уже на певному шляху. На цю справу зібрано вже 100 тисяч корон. Та цього замало. Нідин Українець не повинен ні хвилини зволікати зі своїм посильним датком-жертвою на цю ціль.

Помер у Львові дня 14. м. м. відомий діяч і популярний письменник Вячеслав Будзинівський.

Губернаторство Закарпаття після смерті губернатора Бескида довгі роки було необсаджено. Вкінці губернатором став посадник Ужгороду о. К. Грабар, проти якого гостро виступали закарпатські москвофіли.

Австрійський канцлер Шушніг з одним міністром відбув подорож до Парижа і Лондону. Приняли австрійських міністрів доволі холодно, були навіть побоювання перед соціалістичними демонстраціями проти них, бож соціалісти ненавидять австрійську владу, яка

— Бачу, панове господарі, що й той ваш писар мало що більше письменний від вас. А якже те ваше село називається?

— Темрявинці.

— А чомуж вам тут пише Цемжавиньце? Таж усяке ім'я в кожній мові однаково звучить. І взагалі не знати, чи на те письмо вам дзвони дадуть. Що посміються трохи, то певно, а мабуть без дзвонів вернете до своїх Темрявинців.

— Ну то щож нам тепер робити, радьте пане, га!

— Вже пропало, білети маєте заплачені до Варшави, їдьте, трібуйте. Я у Варшаві вчуса на правника, може коли адвокатом буду, але поїду до Варшави аж за тиждень. Та вам пораду, зголосіться там до мого товариша Івана Сенети, він мешкає на Мйодовій вулиці ч. д. 8, то він вам дасть пораду, як і куди вам треба за вашою орудкою йти.

— Ай дякуємо вам паночку, тай дякуємо. І розпрощалися. Панок висідав.

— То може й нам треба висідати, як це вже Львів? — спитав ще Гриць.

— Ви ще поїдете одну стацію, бо на тій стації не можна на варшавський поїзд пересідати. А там попросіть кондуктора або якогось

послугача, дайте йому 100 марків, то вас заведе до вашого поїзду. Ну гаразд!

Пішов, а за ним усі пасажири. В вагоні лишилися тільки Гриць та Прокіп. Від вікна не відступали, приглядалися місту, його каменицям. По хвилі місто щезло з очей, віхали на поля в якісь гайки, сіножаті.

— Ой пробі! Грицю! Вже Львів минувся, а ми десь далі їдемо!

— Не лякайтеся, Прокопе, таж то свій чоловік той панок, він чейже нас не дунив би.

І дійсно, незабавком знов показалося місто. Поїзд наближався до головного двірця. Як віхали у скляну галю, як побачили цілі ряди поїздів, як почули гамір, свист, метушню — обидва просто зацікавилися. Аж якийсь залізничник увійшов до вагону порядки робити, за примітив їх тай до них-же.

— А ви дядьки, чому не вийдете?

— Ми маємо їхати до Варшави, та не знаємо як до того „цугу“ втрапити — прохав Гриць.

— А дасте синенький папірчик? То вас заведу.

— Ддамо, йно ведіть.

Пішли за своїм поводитором. Йдуть наперед по камінцях гладеньких, а далі

так рішуче здавила у себе соціалізм. Подорож австрійських державних мужів матиме мабуть якісь політичні наслідки.

—о—

Міністр внутрішніх справ Косцялковський виголосив у варшавському сенаті дуже гостру промову, в якій закинув українським послам, що вони що інше говорять з ним на нарадах, а що інше в соймі. У відповідь на цю промову пос. Др. Д. Левицький звернувся до міністра з отвертим листом, у якому просить подати факти такої „дволичної гри“ українських послів.

—о—

Президент Польщі полагодив прохання за уласкавлення З. Матли і Г. Куликівця, засуджених на кару смерті у звязку з нападом на поліційного агента та на директора кооперативи в Жовкві. Обом засудженим замінили кару смерті на безречинцеву вязницю.

—о—

В Німеччині гітлерівський уряд арештував багато вищих урядовців, мабуть з політичних причин.

—о—

У Хорватії, в селі Шібіні, хорватські селяни виступили проти сербських властей, які держать цілу Югославію в своїх руках — і дійшло до кривавих боїв з жандармами. Згинуло 5 селян, а священика арештували.

Хто такий Драгоманов?

Від якогось часу товчється в Товмаччині і в усяких гірських околицях драгоманівський дух. Ба і в Рогатинщині старається побільшити ряди своїх прихильників. А передньою його стежею — є радикально-соціалістичні „Каменярі“. А що вони за всяку ціну прагнуть поширити думки М. Драгоманова, тому не від речі буде сказати про нього кілька слів; тут ще раз зазначимо, що недавно читали у Львові реферат про нього, а також вийшла книжечка п. н. „Драгоманов без маски“, де маємо змальоване правдиве неукраїнське лице Драгоманова таки з його писань. Не перечимо, що Драгоманов був учений і рухливий чоловік; проте треба з натиском підкреслити, що він москвофіл і приклонник злуки з Московщиною. Він був проти самостійної української держави, а завжди захоплювався і високо цинив московське письменство. Не треба й згадувати, що він ширив московський патріотизм, а його думки густо заправлені соціалізмом (безвірством). Його хибними думками перенялося багато Українців і тим нанесли величезну шкоду українській справі. Тепер іде протверезіння. На жаль багато юнацтва не є свідоме того, та й дається втягати в члени обожателів Драгоманова, ба вчитується в драгоманівсько-радикальні видання, як „Само-

веде їх поводитор десь-кудись східцями то під землю, то знов до гори й буцімто вони знов там де були напереді... Аж в очах начеб якісь зірки мигають, а голови їм ходором ходять. Провів їх вкінці перед якийсь поїзд що ще й машини при ньому не було, всадив до вагону, велів сісти собі біля вікна.

— Ну, тепер сидить тут і не рухайтесь, а білети маєте?

— Маємо аж до самої Варшави.

— То добре. Ну, давайте соточку, тай держіться здорово, бо в Варшаві будете аж рано в сімей годині.

— Тріснув дверми й пішов.

— Поки ми самі, куме Грицю — почав Прокіп — то добре було би, якби ми собі якийсь рахунок зробили.

— То рахуймо, — притакнув Гриць. — Ну за „білета“ то ми дали ще на нашій стації, півпяти сотки йно без чотирох, о! Ну, а тепер онтому якомусь від колеї далось одну сотку, то вже є півшести без чотирох. А той панок посмішковався з нас, що читати не вміємо. Але рахувати таки вмію.

— Та воно правда, куме Грицю, що тоті папері тай пора, то панські витребеньки, але, бачите, як собі нагадаю за того, що оце нинь-

ка ми мали до „чинення“ з тими жидками й з тим панком, то таки трохи вомкно, що не вчився читати й писати.

— Ну, але рахуймо далі. То, на той приклад, ви ще маєте в паляруші два міліони і сотку і шістьдесять без сімох. Добре я нарахував?

Добув Прокіп паляруша, висипали обидва папірчики на лавку й справили, що якраз тільки мали гроша при собі.

— А тепер, Грицуню, закурімо собі дзигар. Тютюну маємо доста, я накришив повний капшук, папірці є, сірники є. Ага Грицю, що я придумав... Сірники, значить... Висиплю всі сірники в одну кишеню в камізолі, а що видамо яку тисячку, зараз покладу сірник до другої кишені. О! Може я зле кажу?

— Добре кажете на той приклад. Але я пити хочу, що хоч гинь.

— Витримайте трохи. Тай я хочу, та де вам тут взяти води? Погодіть в Варшаві напетесь.

— Ая, чекай на Варшаву до ранку. А що би ваші коні казали якби ви їх без цалу добу не напоїли?

Якраз за вікном почули тоненький голосок. — Свієжа вода, свієжа вода!

освіта“, „Громадський Голос“ і згадані вже „Каменярі“. Нещасна збаламучена молодь повинна собі усвідомити шкідливий вплив Драгоманова, зірвати з його приклонниками та їх пресою, і сміло піти туди, куди її кличе Церква і Нація!

О. Год.

ЗІ СВІТА.

80.000 людей вмирає річно в Німеччині, і це в молодому віці, наслідком п'янства. Знову ж 30.000 остає на ціле життя невиліченими каліками, зданими на ласку родини чи громади. І чи ж в обличчі тих чисел не є це наказом хвилі боротися з цим страшним ворогом людського життя — горілкою?

Англійський учений Прентіс відкрив 13 грудня м. р. у сузір'ю Геракла нову зірку. Зірка заховується дуже неспокійно. Раз вона ясніша, то знов темніша.

Мадярський учений Стефан Брібиль в Будапешті відкрив проміні, при допомозі яких можна кожний предмет зробити невидним. Досвіди виказали, що нпр. мармурова статуя, освітлена тими проміннями, стала зовсім невидною.

— Ай, Прокопе, якесь дівчинисько несе цілу пугну води, кликнім її. Добудьте з мішка горня хутко!

Прокіп вихилився крізь вікно тай на весь голос яв кликати. — Дівче, а гов, а дайно нам напитися!!! і махав горнятем. Дівчина повернула, обидва випили по горняті.

— Ой та дякуємо тобі гарненько, а рости велика тай хутко віддавайся.

— А гроші! — влімнулася дівчина.

— Гроші? — Прокіп роззявив губи.

— По сто марків за горня, двіста марків давайте, бо я не маю часу гаїтися.

— Двісті марків? Куме Грицю, чули ви? А то що за край, що за воду гроші беруть? Та яби тобі, донцю, цілу пугну напояв з моєї кирниці, якби ти до мене прийшла.

Добув Гриць з паляруша два паперчики:

— На, бери гроші, коли ти така. Вмирати буду, а не забуду якто у Львові води за сотку напився.

Коло поїзду почався рух. Вже на переді машина посвистувала, якийсь ходив попри вагони, раз-у-раз схилився і бив у колеса молотком, вже й подорожні почали по вагонах розмішуватися. Всипалося доста миру хрещеного й пейсатого і до вагону наших депутатів.

На китайських водах розмножилося багато морських бандитів. Вони мають свої озброєні кораблі. Нападають на товарні кораблі й ограбовують їх. Буває, що забирають з собою й багатих купців-чужинців, щоби за їх визволення дістати грошовий викуп. Тепер між Англією й Китаєм підписано договір, в якому умовлено, щоб обидві держави працювали разом в боротьбі з бандитами й до корення винищили їх на водах Китаю.

Англійські військові кораблі будуть стежити по китайським побережжям. Китайські війська робитимуть облави й обшукувати всі місця, де є тайні сховища бандитів.

В часі жовтневої революції в Іспанії було: 1.335 убитих, 2.451 ранених, 1.032 будинків погоріло, 750 домів, 65 державних будинків і 58 церков. Грошові втрати по банках і крамницях є на грубі міліони.

Турки заборонили присилати до свого краю 11 французьких часописів, які ширять бруд і погань.

Страшний буревій пролетів дня 17. м. м. над Німеччиною, Голяндією й іншими краями. Вихор зірвав і розніс кілька балонів і літаків, понищив багато домів. Були й численні жертви в людях, особливо над морем.

Літом 1933 р. сталася в одному німецькому селі така подія: під час молочення викинули зі стодоли кітку, яка зробила собі гніздо між снопами. У цьому гнізді лишила вона котятко, що мало ледви кілька днів, і відреклась його зовсім. Господар дому велів занести це котятко до кухні і кормити його молоком. Але котя не приймало ані руш молока. За дня перебувала у кухні сучка. Вона взяла в писк котятко, занесла до свого коша, положила коло нього і дала йому ссати. Вкортці котятко поживилося і від того часу сука постійно кормила котятко та виховала його. Навіть тоді, коли котятко вже виросло і не потребувало сучого молока, можна було бачити часто, як сука ловила на подвір'ю котятко, заносила в писк до свого коша і там давала йому ссати.

ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ нова книжечка о. Годунька:

„ЧИТАНКА НА ВЕЛИКИЙ ПІСТ“

стор. 24, з 4 образками. Ціна одного примірника 15 сот., почта 10 сот. При гуртових замовленнях треба додавати на пересилку по 5 сот. більше на кожних 5 замовлених примірників. Замовлення керувати на адресу Львів, Японська 7. П. п., або: Книгарня Рідної Школи, Львів, Сикстуська 20.

Дохід на Рідну Школу!

Вплив доброї книжки.

(Правдива історія.)

(М) Один сільський хлопець до 17. року життя пас худобу своїх батьків і був найбільшим збиточником у селі.

Одного дня дала йому його мати побожну книжку в руку і просила його, щоби він в тому часі, як пасе товар і не має що робити, прочитав її. І наш хлопець почав її читати. Зпершу читав нерадо, — от тільки тому, що мама казала; але чим більше читав, тим глибше починав відчувати всю красу тої книжки. І не тривало це довго, як наш пастушок цілком змінився. Він уже не находив радости у своїх попередних збитках, а зате полюбив молитву, ходив часто і радо до церкви і там часто причащався, а навіть на других впливав, щоби подібно робили.

Потім забажав він стати священиком, і місцевий парох почав приготівляти його до гімназійної матури. Можемо представити собі, скільки мусів напружуватися цей пастушок, щоби здати матуру. Опісля вступив до Духовної Семинарії, і маючи 30 літ таки став вкінці священиком.

Ставши священиком, зголосився до місійної праці в далекому Китаю. Там працював він аж до 60 року життя, яке закінчив мученичою смертю за Христову віру.

Ось так добра, побожна книжка вчинила зі збиточного хлопця героя, святого і мученика.

КОРОТКІ ВІСТКИ.

У 20-ліття вимаршу **Українських Січових Стрільців** на поле бою відбувся у Львові, крім гарної вистави стрілецьких памяток — великий концерт стрілецьких пісень, дня 24. ц. м. Взяли участь добрі хори й славні співаки.

В 1934 р. в місті Люрд окрема комісія лікарів признала **14 подужань за чудесні**. Ці досліді вело 797 лікарів.

В Японії працює вже 151 священиків Японців і 564 місіонарок-Японок; давніше їх місце займали місіонарі з чужих країв; тепер усіх католиків є там 250.747. В 1934 р. приняло християнство 9.232 особи. Як бачимо, Церква розвивається по всій землі.

Старенький лат. священик о. прал. д-р Пехнік згинув у своєму помешканні у Львові, при вул. Сикстуській 64. Помер на удар серця; падаючи перевернувся нафтову лампу, так, що в кімнаті вибухла пожежа.

У великому промислі й торгівлі Польщі грають жида першу скрипку. Понад 60% акційних капіталів є в їх руках. В подрібній торгівлі — ще гірше. В 211 містах на двацять кілька тисяч крамниць — жидівських фірм є поперх 22 тисячі. Нерухомості у самій Варшаві є у 70% жидівські. Земля і фільварки теж переходять в їхні руки.

Адвокати й лікарі в Польщі від 70—90% є жида. Майже всі часописи, навіть „чисто“ польські, затруднюють так чи інакше жидів; багато письменників є жида, або півжида, а багато з них лише під прибраними польськими прізвищами. По театрах і кінах усякі актори й акторки — жида й жидівки. Ось і не дивниця, що в Польщі шириться неморальність, а християни попадають в залежність від жидів.

100 мільонів безробітних начислює на всій землі міжнародне бюро праці. З того в Зєдинених Державах П. А. є 12 мільонів, так, що кожний десятий чоловік є там безробітний.

Італійсько-абісинський спір триває ще далі. Річ іде про пограничні землі між Абісінією й італійськими колоніями в Африці. В Італії панують ще далі ворожі, воєнні настрої проти Абісінії — хоч здається, що цей спір таки можна буде полагодити мирним способом.

Безбожники залюбки роблять безбожницькі вистави, реферати і т. п., щоби лише видерти віру з сердець людей. Але їм не везе; ось недавно один письменник вернув з радянської України та й пише, що дівчата і жінки носять на собі хрестики, лише що сховані перед оком московських агентів. А щоби широкі маси народа освідомити релігійно, то католики придумали таке: по великих містах Швайцарії, у Лондоні, Парижі, а тепер Штрасбурзі є уладжена вистава звернена проти безбожників. На тій виставі люди бачать, яку то юдину роботу виконують безбожники по всьому світу. При відчиненні тієї вистави один з промовців згадав, що французькі комуністи їдуть до Москви, там учаться як боротися з релігією, а потім вертаються й ширять у себе безбожницьку отруту. Тому християни мусять бути чуйні і зєднані в боротьбі з лихом.

Гавтмана, обвинуваченого за пірвання і вбивство малого синка Ліндберга, американський суд признав винним і засудив на смерть. У Америці панує велике огірчення на того злочинця, який не завагався наложити руку на малу дитину.

Читання для наших господарів.

Господарські поради на березень.

Кінчиться зима. Треба спершу ломати снігову шкаралупу та спускати рівчаками воду. Слід провітрювати стайні — але занадто їх не вистуджувати. Більше давати їсти коням і волам, які скоро почнуть важку працю. Направити віз, упряжу, і плоти. Побілити хату, додаючи до вапна алуноу; таким способом винищимо заразки мух, які стільки клопоту спричиняють на селі у літніх місяцях. Насіння і навози повинні вже бути готові! Пильнувати бульбу, щоби не зростала. Вибрати з кіпця бульбу на насіння, перебрати і розложити в темноті, щоби перевяла. На сухі сіножаті виходити з легкими боронами, здерти мох, згромадити і вивезти; порозкидати кертвиння і вичистити замулені рови. Не зачинати сіяти, доки рілля не присохне. В першу чергу сіяти горох, овес, яре жито й пшеницю, моркву, і трохи мішанки на пашу. Волочити під пізніші засіви.

В квіттовому городі садити братки, незабудки, примульки, ляки і ін. В яринному городі копати й сіяти. Охоронити очка в уліях, щоби сонце не будило пчіл, бо ще для них влітати за зимно.

— 0 —

ЗНАЧІННЯ ГАРБАРСЬКОГО ПРОМИСЛУ.

В минулому ми вже писали дещо про виправлення шкірок для домашнього вжитку. Нині ж хочемо згадати вже про ширше закреслений гарбарський промисл.

Селянин оре і сіє землю, і коли з овочів своєї тяжкої праці не має спромоги утримати ані себе ані рідні — старається за всяку ціну в організації найти собі новий шлях для здобуття кращої долі.

Всі знаємо з досвіду, яку вартість представляє на селі шкіра. Жаден селянин не може обійтися без шкіри, а ця галузь промислу покищо виключно в чужих руках. Ніхто з наших людей якось не подумає над тим, що і на шкірах можна гарно заробити. Тільки не треба пускати її в чужі руки. А це можна зробити в легкий спосіб. Приходить на село купець — продати тільки мясо з худоби, а застерегти собі шкіру. В той спосіб можемо мати в селі резерви і гуртувати шкіру до висилки до українських гарбарень, як напр. гарбарський варстат в Уневі, гарбарня в Яворові і інші.

Найважливіша річ підготувитися до сортування шкір після якості. В літі здорову, свіжу, непорізану шкіру солиться (2 кіля соли на штуку) і складається в трубку, щоби не зігнила, або просушується. При висилці залізничею долучити все посвідку від громадського оглядача, що шкіра здорова — інакше залізниця при відборі робить перешкоди.

А пізнати ближче тайни оброблення шкір — дуже легко. Український Господарський Інститут в Подєбрадах приймає на писемні курси оброблення шкіри. На основі знання, набутого через ті курси, можна практично вишколитися в одній з українських гарбарень.

При закладанню гарбарні треба мати ось що:

1) Будинок просторий, 3—4 кімнати; 2) Рвучу річку

для заведення електричного току, до пущення гарбарні в рух; 3) Різню в сусідстві, або запевневу кількість сирівця; 4) Знаряддя (кошти, на початок, ок. 2000 золотих).

Де тільки знайдеться відповідний терен до будови гарбарні — можна розпочати діло, при Божій помочі.

В Польщі проживає около 8 мільйонів Українців. Кожний мусить мати бодай одну пару чобіт. Рахуючи тільки по 20 зол. за пару, — дістаємо річно видаток 160 мільйонів зол., які переважно потапають у кишенях чужинців.

Чому так діється? Чи ж Українці не доросли мати свої гарбарські підприємства?

Ю. Соневицький.

ЦІКАВІ ДРІБНИЧКИ.

Наука на услугах слідства. Сучасний поступ у добуванні зізнань від арештованих і підозрілих о злочини зазначається в тому, що тепер уже менше тортурують, як колись. Не печуть на вогні, не ломають кісток на колесах, не виривають нігтів, — то правда. Вже й менше б'ють, або й зовсім не б'ють. Майже не вживають уже тілесних тортур. Натомість часто уживається моральних. Підозрілого спроваджується на переслухання вночі, переслухується довгі години, аж до перевтоми, часами цілими днями й ночами, аж поки підозрілий не „заломиться“ і не признається до злочину. Але й проти таких посередніх моральних і фізичних тортур виступають сучасні вчені-кримінологи, себто такі люди, які хотять у судівництво впровадити здобутки науки. Вони кажуть, що можна без усяких насильних засобів добути від підсудних правдиві зізнання. Для тієї цілі служать відповідні інструменти. Один з таких інструментів називається „поліграф Келера“. Це апарат подібний до того, яким лікарі мірять тиснення крові. Він автоматично занотовує на тасьмі, яка порушається (щось у роді як тасьма при телеграфічних апаратах), дуже докладно всі зміни удару бючки (пульса). Слідство відбувається так: „поліграф“ закладають на рамя переслуханого, і починається допит. Поки переслухуваний говорить правду, лінія бючки, готована на тасьмі йде рівно. Коли ж тільки пічне говорити неправду, поліграф виказує наглий зріст тиснення крові і лінія бючки виказує великі вагання. Переслухуваний, не хочаючи зрадитися, хоче сказати на поставлене питання неправду і тоді напружує сильно свою волю. Тому тиснення крові збільшується, а лінія на тасьмі змінюється. Тоді, очевидно, слідчому судді легко приперти його до муру і добути правду. Цей поліграф уже вживано 500 разів і він не завів ні разу. Другий прилад, який служить до подібних цілей, називається психогальванометер. Обвинуваченому дають у руку малий апарат, через який йде слаба електрична струя. На апараті є маленька стрілка. Поки обвинувачений говорить правду, стрілка заховується спокійно. Коли ж пічне брехати, стрілка негайно сильно ворухиться і зраджує його. Як це пояснити? Вчені переконалися, що, коли наступають „неприємні“ питання, обвинувачений починає легко потітисся. Тоді вогка рука ставить інакший опір електричній струї і стрілка „психогальванометра“ відзивається. — Є ще один засіб до тої цілі, який називається скопуляміна до застриків. Коли її застрикнути людині, тоді ослаблюються ті нервові осередки, які треба напружувати, щоби можна сказати неправду. Ці нерви є якийсь час гебій спаралізовані і допитуваний, навіть, коли б хотів, не може сказати неправди... От чудасія! Не знати, коли то в нас стануть це примінявати. І не знати, чи з успіхом...

Звуковий тестамент. Один зі заможних американських фермерів попав на цікаву думку, як не допустити після своєї смерті до судових процесів поміж своїми свояками з приводу спадку. Замість писати тестамент, він постановив його закріпити при допомозі фільми і звуку. У прийві двох свідків і нотаря, себто так, як наказує право, він відчитав голосно і виразно свою останню волю. Таксамо голосно і виразно повторили свідки і нотар, що фермер при повній притомності й у їх прийві подиктував свій тестамент. Це все, що вони говорили й робили, схоплено на звукову фільму. Після 24 годин звукову фільму відіграно перед усіма тими, що брали участь у „списуванні“ тестаменту і всі могли тоді переконатися, що фільма віддала цілком правильно голоси і вигляд усіх учасників підчас списування тестаменту. Після того фільму зачинено в залізне пуделко, опечатано і віддано нотареві до переховання. Після смерті фермера спадкоємці могли б звернутися у кіновій салі і вислухають волю небіжчика. Цей тестамент є перед правом важкий, а практичний він тому, що усуне всі неясності й унеможливить спадкові судові процеси.

Обезпечення на п'ять мільонів доларів. На таку величезну суму обезпечив себе директор автомобілевих закладів Форда, пан Серензен. Обезпеченням поділилися чотири товариства. Вони окружили Серензена незвичайно дбайливою опікою, щоби йому, борони Боже, нічого не сталося. Не вільно йому виходити нікуди самому, його дому і біюра пильнують без перерви два детективи. В подорожі товаришать йому чотири цивільні агенти. Коли захоче йти до якоїсь реставрації, або театру, дирекцію повідомляють заздалегідь, щоби могла зміцнити обережність. Його авто оглядає щодня механік, присланий обезпеченим товариством, а кожний шофер мусить здавати спеціальні іспити. Нема що говорити! Дорого коштує те обезпечення, бо товариства хотять за всяку ціну забезпечитися, щоби не заплатити за скор тих п'ять мільонів.

Величезна статуя Мусолінія. Заходами фашистської молоді ставлять у Римі величезну статую Мусолінія. Вона матиме 80 метрів височини і буде зображувати лише голову і погруддя. Голова вже на викінченню, пригадує розмірами порядний дім, а рука, довжини 25 метрів, підноситься у фашистському привіті вгору. На повне викінчення потрібно буде ще двох років. Статуя стане на горбі Монте Маріо. Вага її така значна, що горб треба буде скріпити залізобетоном.

Гибель повітряного велета. Недавно часописи донесли про катастрофу бальону „Мекон“. Це найбільший воздухоплав світу, побудований у Зєдинених Державах. Упав він у море в Каліфорнії. Його втрата зробила величезне вражіння в Америці. Та йшло тут не так про кошти (бальон коштував чотири і пів мільона доларів), як про пригноблення. Бо це була вже третя катастрофа воздухоплава, побудованого в Америці, тим прикріша для Американців, що подібні німецькі бальони літають досі неушкоджені. „Мекон“ мав на собі у хвилині катастрофи 83 людей залоги, з чого врятувалося 81, а лише двоє не вдалося виловити з моря.

Командантом бальону був капітан Вілі, людина, яка пережила вже дві катастрофи передтим; вийшов ціло. „Мекон“ був бальон типу Цепеліна, довгий на 293 метри, його промір виносив 40 метрів. Підчас лету заломалася його керма, потім вибухли дві газові комори так, що бальон утратив рівновагу і впав у море. Перед тим ще ввів надати алярмуючі сигнали SOS (рятунок!) так, що кораблі, які були недалеко, поспішили на місце катастрофи і ввісли вилловити потапаючих. Перед „Меконем“ Зєдинені Держави мали такий самий бальон, що звався „Ар-

кон“. Він уляг катастрофі 4. квітня 1934, і з 77 людей залоги врятувалися тоді лише 3 особи, між ними саме капітан Вілі. „Мекон“ брав участь у маневрах і показав, що бальони його типу можуть мати велике значіння підчас війни. Перший раз цього року роблено з ним проби зі штучною імлою. Бальон заслонювався нею, а багато літаків обороняло його, так, що він не дався досягнути. Тому не диво, що катастрофа цього бальону дуже болючо вразила Американців.

Календар.

Березень 1935.

Стиль	н. ст.	Дні	С В Я Т А
			греко-катол.
1	16	П	Лют. Памфила
2	17	С	Теодора
3	18	Ч	Мясопустна. Льва п.
4	19	П	Архипа, Теодота
5	20	В	Льва еп., Агатона
6	21	С	Тимотея
7	22	Ч	Петра й Атаназія
8	23	П	Поликарпа
9	24	С	1 і 2 найд. гол. Ів. Хр.
10	25	Н	Сиропуст. Тараса еп.
11	26	П	Порфірія, Сев.
12	27	В	Прокопія
13	28	С	Власія, Нестора
14	1	Ч	Берез. Евдокії
15	2	П	Теодота

До дня 10. III. м'ясиці. Від дня 11. III. до 27. IV. Великий Піст.

Сонце сходить дня 1. III. о год. 6.09, заходить 17.03; дня 11. III. сходить 5.50, заходить 17.19.

Місяць: нів дня 5. III. год. 3.40; перша чверть 12. III. год. 1.30.

Столітній календар каже, що перші дні березня будуть морозні, а після 10. III. відліга, вітри й дощі. Нарід каже, що дня 10. III. бувають звичайно громи; коли того дня не гремить, то весна спізнилася.

Березень це місяць дешевої книжки. Купити у цьому місяці бодай одну добру, католицьку українську книжку!

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР.

Березень.

Дня 8. березня 1169. р. Москаль Боголюбський зруйнував українську столицю, Київ.

За козацьких часів, — дня 16. березня 1664. р. згинув трагічно гетьман Іван Виговський.

Великий український поет Тарас Шевченко родився в селі Моринцях дня 9. березня 1814. р., — а помер дня 10. того самого місяця в році 1861.

В дні 7. березня 1917. р. вибухла революція в Росії й на Україні.

День 20. березня 1917. р. приніс утворення Української Центральної Ради в Києві.

Євангелія.

Неділя Мясопустна.

Коли ж прийде Син Чоловічий в Своїй славі і всі ангели з Ним, тоді сяде на престолі Своєї слави; і зберуться перед Ним всі народи, і відлучить їх один від других, як пастир відлучує вівці від козлів; і поставить вівці по Своїй правиці, а козлів по лівиці. Тоді скаже Цар тим, що будуть по Його правниці: Прийдіть благословенні Мого Отця, наслідуйте приготоване вам царство від основания світа. Бо Я був голодний, а ви дали мені їсти; Я був жаждучий, а ви напоїли мене; Я був подорожний, а ви прийняли мене; нагий, і ви одягли мене; недужий, і відвідали мене; у в'язниці був, і ви прийшли до мене. Тоді відповідать Йому праведники, кажучи: Господи, коли бачили ми Тебе голодного і накормили, жаждучого і напоїли? Коли ж ми бачили Тебе подорожним і прийняли Тебе, або нагим і одягли Тебе? Коли бачили ми Тебе недужим, або в в'язниці і прийшли до Тебе? А Цар у відповідь скаже їм: Істинно кажу вам, оскільки ви се вчинили одному з сих Моїх найменших братів, Мені вчинили. Тоді скаже і тим, що будуть по лівиці: Ідіть від Мене прокляті в огонь вічний, приготований діаволу і його ангелам. Бо Я був голодний і ви не дали Мені їсти; був жаждучий і не напоїли Мене; подорожний був і не прийняли Мене; нагий і не одягли Мене; недужий і в в'язниці, і не відвідали Мене. Тоді відповідать Йому і ті, кажучи: Господи, коли бачили ми Тебе голодним або жаждучим або подорожним або нагим або недужим або в в'язниці, і не послужили Тобі? Тоді відповість їм, кажучи: Істинно кажу вам: Оскільки ви не вчинили сього одному з сих найменших, і Мені не вчинили. І підуть сі на вічну муку, а праведники в життя вічне.

(Матей, гл. 25, ст. 31—46).

Неділя Сиропустна.

Бо коли відпустите людям їх провини, відпустить і вам Отець ваш небесний; а коли не відпустите людям, то й ваш Отець не відпустить вам ваших провини. Коли ж постите, не будьте як лицемери сумними; бо вони опоганюють свої лица, щоб показатися людям, що постять. Істинно говорю вам, що вони одержують свою нагороду. А ти, коли постиш, намасти твою голову й умий твоє лице, щоб не люди бачили тебе, коли постиш, а твій Отець, що в тайні, а твій Отець, що бачить в тайні, заплатить тобі.

Не збирайте собі скарбів на землі, де ржа і міль нищить, і де злодії підкопують та крадуть. Збирайте ж собі скарби на небі, де ані ржа, ані міль не нищить, і де злодії не підкопують, ані крадуть; бо де є скарб твій, там буде й серце твоє.

(Матей, гл. 6, ст. 14—21).

Лянґбен: „Те, що не є Боже, належить до сатани!“

В дні 17. березня 1919. р. паризька конференція признала **Закарпаття Чехословаччині**, — а **Галичину** признала Антанта Польщі дня 14. березня 1923. р.

Так само в березні, а саме дня 18., в році 1921 відбувся польсько-большевицький мир у **Ризі**, яким частину українських земель віддано Польщі, а решта припала большевикам.

МІСЯЧНЕ НАМІРЕННЯ.

За християнську мораль у подружжях.

У св. Тайні подружжя дві вільні християнські особи, чоловік і жінка, нерозлучно зєднуються до спільного життя й одержують від Бога ласку, щоб подружжя обов'язки вірно сповняти аж до смерті. Така є наука Христа і св. Церкви. Тимчасом усякі пекельні сили при помочі безвірницьких союзників стараються усунути ту св. Тайну, встановлену самим Христом, а завести „вільну любов“, чи скажимо по ширості — життя на віру; про людське око церковні вінчання були б заступлені цивільними шлюбами, що не мають ніякої вартости в очах Божих. Ще інші безбожні кличі лунають тепер у світі — а саме, обмежити всякими засобами число новородків. Отже або так поступати, щоб взагалі не почалося нове життя, або як уже й почалося, то стараються його скинути. А ми ж мусимо знати, що хто свіdomo не хоче дітей, або хто радить, помагає (н. пр. лікар, акушерка) й сам на це призводить, щоб позбутися плоду — такі люди тяжко грішать і підпадають строгим церковним карам. Такі люди це ж великі шкідники народові, бо зменшують його число. Не можна забувати про Боже Провидіння, що піклується родинами, як то і наш нарід гарно каже: Дав Бог діти, дасть Бог і на діти. В наших родинах має панувати мир і любов, як у Пресв. Родині. А як би часом і подружжися не дуже підходящі люди, то повинні вести те життя спільно терпеливо, а ту їх чесність Господь певно нагородить. Треба ревним християнам єднати розсварених подружжів, треба вшукувати навірників і приводити їх до церковних вінчань — а надівсе треба молити, щоб наші родини виховували покоління Богу миле й Народові корисне. Яка родина, такий нарід — кажуть люди, а нам треба здорової родини морально і фізично, бо інакше прийде руїна всього народу. Це тим більше, що на радянській Україні та справа зле стоїть.

Щоденна молитва.

Божественне Серце Ісуса! В злуці з тим наміренням, яким Ти на землі віддавав славу Богові й тепер кожного часу віддаєш у Пресвятій Тайні Евхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистій Діви всі свої молитви, діла, слова, думки й терпіння нинішнього дня в нагороду за всі обиди, яких Ти дотепер дізнав. Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за св. Церкву, за навернення грішників і за всі намірення Апостольства Молитви, визначені на цей місяць і нинішній день.

Відпуст 100 днів раз на день. Папа Лев XIII. 19. 7. 1883.

Найсолодшому Ісусови і Їго пресвятому Серцю, Пречистій Діви Марії, що чудами с'є в чудотв. образах Гогові, св. о. Ніколаю, Йосафатові, Володимирові і всім Святим, замногократні благодати і дари, а передовсім за виратовання від смерті шибениці в 1914 р., і на фронті 1916 р. (де один лише остав на цілій лінії), за тайну священства, і кількакратні вздоровлення жени і дітей, та ясні лучі в неодній тяжкій хвилі,

прилюдну подяку складає

Свящ. Ігнатій Козак.

Орявчик, 18. II. 1935 р.

Лянґбен: „Тоді коли Христос приказує: „Єдної і служи“, підшептє сатана: „Діли і пануй!“

Веселий кутик.

МІЖ БОЛЬШЕВИКАМИ.

По смерті Кірова перестрашені „громадяне“ ходили віддавати честь його порокам. Прийшла і якась баба та почала, як то буває у звичаю на похоронах, голосно плакати. Якийсь високий червоний достойник, зворушений тим виразом співчуття, звертається до баби:

— Не плач, матушко, помер Кіров, але ідеї осталися.

— „В том то й дело, товарищ, — відповідає неосвічена баба, — що вже осталися лише самі юдеї (жиди)...“

„Червоні суботи“ в Мексику. З днем 26 січня завели там безбожники такі протирелігійні виступи: на базарі в місті Мексику мають палити святі образи, а водночас через радіо накликуватимуть нарід пірвати „пута“, що вяжуть його з Церквою. Отже один день у тижні „червона субота“ буде призначена на особливу боротьбу з Богом і св. Церквою. Таке то заводять у Мексику побратими московських безбожників.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

За оголошення редакція не відповідає.

На загальне бажання продовжили ми термін конкурсу до дня 25-го березня 1935 р.

500 золотих нагород!!!

ВЕЛИКИЙ КОНКУРС ФІРМИ „ПОЛЬСЬКИЙ КОНСУМЕНТ“.

1. нагорода	200 зол. готівкою
2. „	100 „
3. „	80 „
4. „	60 „
5. „	40 „
6. „	20 „

На велике бажання широких мас консументів постановили ми продовжити до дня 25. березня 1935. р. конкурс з грошовими нагородами за правильне розв'язання шаради.

Правильне розв'язання шаради належить переслати рівночасно зі замовленням на один з вище поданих рекламних комплектів.

Пояснення: у вісьмох вільних кратках вставити довільні числа від 1—9 в той спосіб, щоб їхня сума у всіх напрямках дала число 15.

Беручи під увагу загальну господарську кризу постановили прийти з допомогою знижуючи ціну наших комплектів до позему до тепер не нотованого, що слідує:

ЛИШ ЗА ЗОЛ. 12,60

висилаємо: 3 метри матеріалу на мужеське убрання дуже модне (десені більських камгарнів) повної подвійної ширини 140 см., 1 мужеський светер з десенях жакардових, грубий і теплий з шальовим квітром, або з американським замком., 1 мужеську сорочку в добрім гатунку з модним сатиновим викінченням, 1 пару підштанців в добрім гатунку, 1 пару шарикоток дуже міцних, 1 замшевий пасок з гарною нікелевою клямрою, 1 мужеський зимовий шаль і 3 мужеських хусточки до носа з гарною колірною обвідкою.

ЛИШ ЗА ЗОЛ. 13,15

висилаємо: 4 метри матеріалу на модну жіночу сукню у гарних десенях і узорах теперішнього сезону, або гарну жіночу сукню готову після моди вишита з доброго матеріалу, 1 хустку зимову грубу у крати ясні, або темні, 1 пару жіночих пантофлів (подати розмір обуви), 1 жіночий светер зимовий жакет у наймодніші паси і кольори „останній крик моди“, 1 жіночу мадаполінову сорочку з гарною шовковою вставкою у всіх кольорах (на бажання), 1 пару реформ з доброго трикоту у всіх розмірах, 1 пару жіночих панчіх в добрім гатунку (у всіх кольорах), 3 жіночі хусточки батистові зі шовковою обвідкою і 1 бонбонеру туалетову.

ЛИШ ЗА ЗОЛ. 25

висилаємо: 1 штуку білого полотна 17 м. на всякого рода білизну фірми „І. К. Познанського Сп. Акц.“, 6 м. флянелі пушистої і м'якої на всяку білизну, або піжами і шльафроки, 6 м. зефіру на мужеські і діточі сорочки, 6 м. кремового полотна на простира, постіль і т. п. і 9 м. чисто білого полотна на ручники, або 12 ручників вафельних з френзіями.

Кожний хто пришле правильно розв'язану шараду враз з замовленням одного з вище поданих комплектів, буде поміщений на листі учасників при роздачі нагород. Поділ нагород відбудеться при присутності Реєнта Лудзького в день 25. березня 1935 р.

БЕЗ РИЗИКА. Коли товар не подобається, приймаємо з поворотом і зараз же звертаємо гроші.

Адресувати:

Firma: „Polski Konsument“
Łódź, Al. Kościuszki Nr. 36-3

Кожний повинен використати нагоду, бо купуючи комплект першорядних товарів може також дістати грошову нагороду за розв'язання шаради.

НАСІННЯ гварантоване городовини, пашних рослин, цвітів, садівничче приладдя, поручає Інж. Б. ПОПОВИЧ
Львів, вул. Руська 20. — Жадайте цінника. 1—2

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1.20 ЗОЛ., РІЧНО 2.40 ЗОЛ. — Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. П. пов. — Тел. 94-56. Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відповідальністю у ділами у Львові. Редагує Колегія. Відповідальний редактор: Петро Козіцький. Друкарня „Діло“, Львів, Ринок 10.

Наша Христова Наша Христова

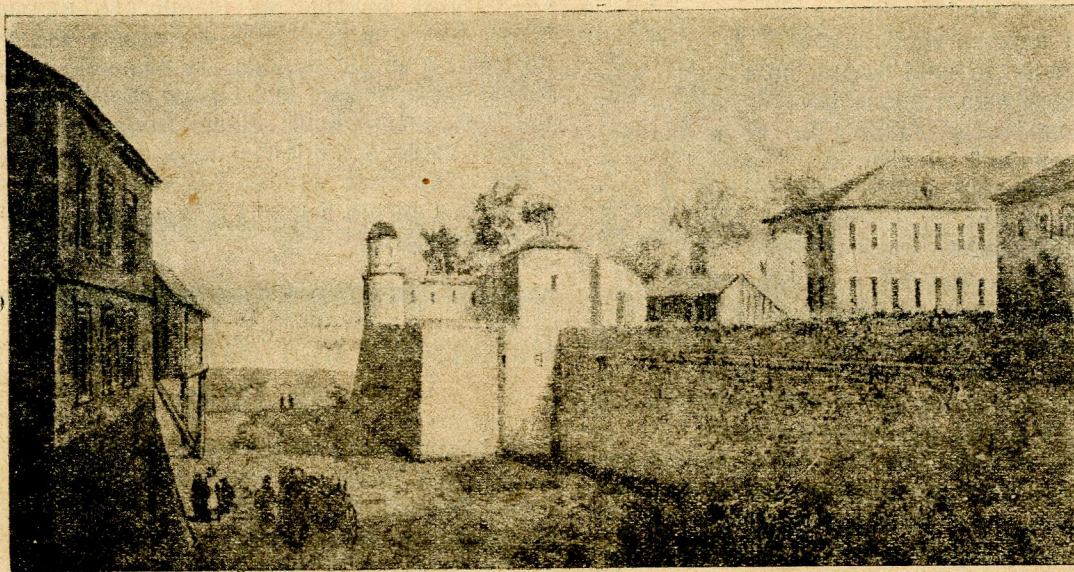
ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС, ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МОРАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО
ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН. ВИХОДИТЬ ДВІЧІ В МІСЯЦЬ.

Л ь в і в,

15. березня 1935.

Ч. 6. (54).

З НАШОЇ ВОЛИНИ.

На образку бачимо старе волинське місто Дубно. Так виглядала одна частина того
міста 60 літ тому.

Нова дійсність — старі вимоги.

(З приводу нової польської конституції).

У хвилині, коли ці стрічки дійдуть до наших читачів, нова польська конституція буде польським Сеймом ухвалена. Таким робом Польща вступить у нову фазу свого внутрішнього життя, настане нова доба державного польського будівництва. Можна сказати, заіснує дата, від якої грядучі польські покоління числитимуть нову свою історію.

Як-не-як, ми є громадянами польської держави і ціле наше прилюдне життя, всі його культурні і національні прояви, ціле наше приватне і національне господарство втиснене і живе на ґрунті чи в рямцях польських державних законів. І тому для всього того нашого життя не є байдуже, на якій підставі, на якій конституції воно опирається. Не є отже для нас, Українців, байдуже, який вид матиме ця нова польська конституція. І тут виринають зразу два питання: чи могли ми мати вплив на новий її вид і чи зміняться умовини нашого життя на краще, коли вона настане. На оба ці питання можемо вже тепер дати негативну відповідь. Ані українське парламентарне Представництво не мало впливу на творення нових фундаментів польського державного життя, ані не можемо нині надіятися великих змін на краще для нашого національного розвитку, з хвилиною, коли ці нові форми польського державного життя настануть. Що більше, ми ще сьогодні навіть докладно багато подробиць нової конституції не знаємо. Справді здивований читач може поспитати: то чогож уже тепер пишете про речі, які ще непевні, або шойно творяться?"

Отож відповідаємо: хоч подробиці нової конституції нам ще невідомі, хоч від неї не можемо надіятися змін на краще в нашому національному житті, то проте і для нас пічнеться від тепер виразно нова доба, на яку мусимо заздалегідь приготувитися.

Головною, для нашого життя рішальною, вже відомою прикметою нової конституції буде те, що вона створить рямці розбудови всієї польської держави і народу і що в ній не будуть узгляднені ніякі окремішності інших народів, які замешкують польську державу. Коли досі ми в наших національних змаганнях могли бодай теоретично опиратися о постанови давньої польської конституції, то від тепер і та теоретична можливість щезне. Право українського народу на окреме національно-культурне життя, на окрему школу, на плекання питомої, рідної культури не буде в новій конституції навіть проявлене. Жити ме-мо в державі, яка всі свої засоби, всі сили і

спроможности зосередить і узгіднить лише для одної мети: для створення і вдержання могутності держави польського народу.

І коли Поляки викувають історичну дату своєї долі, ця дата, чи ми хочемо цього, чи не хочемо, буде поворотною і для нашої історії на цих землях. Перед нами стоїть сьогодні питання: як зберегти нам в умовах нової польської дійсности, яка на наших очах твориться, наше українське обличчя, нашу національну окремішність? Позбавлені в майбутньому незалежного парламентарного представництва — в дотеперішній формі, — в умовинах нових державних законів, які не знатимуть української дійсности, без спроможности до когонебудь апелювати, без надії на якунебудь скору зміну, ми проте мусимо так наше життя уладити, щоби воно своїх українських форм не затратило. І сьогодні вже певне, що те життя муситиме опиратися на таких старих засадах: на національній солідарности, підпорядкуванні нашому національному і релігійному Проводові, на усуненні партійного і гурткового розбиття, врешті на поглибленні громадської дисципліни. Принципові всесили держави мусимо протиставити засаду всесили нації, а для принципу всюдиприсутности держави мусимо в собі виробити засаду підпорядкування всіх наших збірних і приватних інтересів одному найвищому інтересові, національному. Ось так наступає доба, яка ставитиме до нас величезні вимоги моральної натури і в якій здаватимемо іспит з духової і національної самодисципліни. Лише моральні і духові первні нашого національного, збірного життя є тими, на яких мусимо опертися! Тоді матимемо надію, що з нової історичної проби вийдемо побідно.

Поголоски про задуманий напад на Папу.

Французькі газети пишуть, що у Ватикані ще вчас відкрито задуманий замах на Св. Отця Пія XI. Кілька днів тому зголосився до Ватикану якийсь підозрілий осібняк, прохаючи аудієнції у Св. Отця. Осібняка притримали — і показалося, що це визначний мексиканський безбожник. Знайшли схований на грудях Мексиканця штилет (ніж) і догадуються, що він мав виконати атентат на Папу. Ось до таких сатанських помислів доводить безбожництво!

Поширюйте католицьку пресу!

Голод у Яворівщині.

Голос розпуки!

В українських часописах появилися вістки про грізне марево голоду серед селянського населення Яворівщини. Одночасно Філія „Сільського Господаря“ і Допомогова Секція в Яворові видали обширну відозву, в якій закликають усе українське громадянство на поміч голодуючим. Ось виїмки з тої відозви, подані за яворівським „Українським Словом“ з дня 1. березня ц. р.: Важкі часи настали для Яворівщини.

Над всіми запанував усевадно грізний і немилосерний цар-голод.

Попередили його два приморозки, що пізною весною 1934. р. знищили озимину та ярину, а що трохи відродилося, те знищили опісля в часі злив слоти й виливи рік-потоків.

І так пропав хліб для людей і паша для худоби.

Дотепер повіт наш ніколи не витягав руки за прошенням хлібом. Цього року мусить не зробити, бо цього року вже нема в повіті переднівку, а є масовий справжній голод.

Після нашого пляну мусить ця допомога в першій мірі бути опертою на **само до помо з і.**

Є ще декілька сіл, головню в західній частині повіту, в краковецькій судовій окрузі, які, хоч живуть у недостатках, та голоду ще не мають. Ті села повинні отже дати можливо найбільшу допомогу. В селах, де населення ще поголовно не голодує, повинні засібніші господарі допомогти своїх потребуючих односельчан.

Є багато уроженців нашого повіту, що перебувають поза межами повіту чи то на різних посадах, чи в службі, на зарібках. До них усіх також кличемо, щоби помогли грішми або харчами своїм родинам і своїм односельчанам.

Врешті відносимося до всего українського населення тих частей нашого краю, яких цього року оминув цар-голод і просимо:

Допоможіть голодуючому населенню нашого повіту, осушіть своїм датком сльозу з сумного личка голодної дитини, внесіть ясний промінь братньої любови в холодні й голодні хати наших сіл і передмість.

Датки грішми проситься слати до Українбанку „Народний Дім“ в Яворові ч. 800 вкладкової книжочки, або чеком П. К. О. ч. 154.499, а датки харчами з поблизких повітів зголосити листівкою до Філії „Сільського Господаря“ в Яворові.

—0—

Геть з отруєю!

Якийсь Юхим Фолюшняк зо Станиславова розсилає всім даром свої вітром, а не знанням підшиті листки. На них шкода й дивитися тямущій людині; але що наші люди читають усе що їм попаде під руки, тому скажемо кілька слів про ту фолішнівську писанину. Може той протестант пише там проти ворогів нашого народу? Ні! Перше вістря звернене в нього проти нашого Святого Йосафата. Він пише, що св. Йосафат не є Українець, бо так написав якийсь польський священик. Чи наша рідна земля не буде українська, якщо так напише польський політик?!... Тепер і незединені православні Українці дивляться на св. Йосафата прихильно, бо знають, що то Москалі виписували всякі клевети на св. Йосафата, щоби Українці відпекалися свого Святого, — а тут протестант-байбелник береться кусати. Чи не за крихкі зуби...?

Друге вістря звернене проти зверхньої влади й першенства св. Петра над Вселенською Церквою. Про це не буду ширше писати, бо в наших церквах на Трьох Святителів було читане прекрасне послання Митрополита Андрея в тій справі. Тут хіба наведу з нього місце, виняте з наших церковних книг, де поміщена наука Східної Церкви з часів перед розділом Церков. Там св. Петра називають слушно: „Предстатель Церкви, первопрестольник, верховний учень Христовий, якому Спаситель доручив керму і ключі від неба, власть вязати й звільняти і зробив його ключарем благодати“. Ясно?!

Ще й деякі речі поплуталися в голові Ю. Ф. Він живе в Галичині й повинен знати, що ми, уніяти, є **католики** східного обряду, а Поляки, Французи і т. д. є католики латинського обряду (римо-католики). Чому в нього така саламаха?

В другім листку є політика і релігія, одним словом, протестант став нараз „патріотом“ і хоче спекти протестантську печеню (політичних справ тут не рухаю). Ще й кличе несамовито: „впам'ятайтеся!“ Дав би Бог, щоб ти, лікарю, ісцілився сам, опам'ятався і знайшов правду в Христовій Церкві. Брошурою „Де правда“ займемося пізніше.

При тій нагоді слід пригадати, що ніяких „духовних“ книжок, які не мають підпису Єпископа, вірним не вільно читати. Взагалі книжки, що руйнують християнську віру й мораль, є недозволені. Їх треба виминати, як заповітрених. Ба навіть т. зв. „байдужі“ („індиферентні“) книжки й видання, де ніби не виступається проти релігії, є шкідливі, бо наносять повільне, але постійне затроювання ду-

ші байдужістю до Бога й Церкви. Не можна казати: зла книжка або брудний часопис мені не шкодять, бо я утверджений в добрім. Ні! Ми стаємо ліпші або гірші через друзів і через читання. Таж мельник у млині теж не хоче бути обілений мукою, — а проте від неї він білий. І коминар не хоче бути чорний, — проте є сажею заваланий. Злу, брудну книжку, газету, образок, кожний відразу кине. Але не один і не спостережеться, що не отрую з книжки й газети, яка ніби є „нічого собі“. Тому будьмо обережні, а в сумнівах радьмося добрих християн і священників. **О. Годунько.**

Повчаючий приклад національних змагань.

В одній польській газеті помістив наш учений і політичний письменник, О. Бочковський, цікаву статтю про національні рухи. У цій статті доказує п. Бочковський, що тепер у цілому світі йде відродження націй. Йде процес поглиблення національної окремішності всіх народів, навіть кольорових. Дуже цікавий приклад такого національного освідомлення виказують американські Мурини. І ми про це хочемо тут написати.

Невільництво знесено в Америці в 1863. році. Від того часу, впродовж кількадесяти років, наступив велитенський господарський і культурний розвиток Муринів. Кілька прикладів: В часі скасування невольництва Мурини мали 12000 своїх Народних Домів, сьогодні вони їх мають поперх 600.000, своїх ферм мали вони тоді 20.000, сьогодні один мільон, вартість їхнього майна виносила тоді 20 мільонів доларів, сьогодні один мільярд! У царині культурній теж замітний у них великий поступ. Після знесення неволі мали Мурини в Америці 15 середніх і виділових шкіл, сьогодні мають їх 510, тоді вчилася 100.000 чорних дітей у тих школах, сьогодні вчиться їх один мільон 800 тисяч, число учителів зросло від того часу до сьогодні з 600 до 4200, видатки на вдержання шкільництва з 700.000 доларів річно на 18 мільонів доларів, скількість їхніх церков зросла зі 700 на 45.000, число недільних шкіл з 1000 до 46.000!

Ті цифри безперечно цікаві і для нас Українців. Нас у Польщі більше ніж Муринів в Америці. А порівняймо, як ми стоїмо з нашими кількадесять приватними школами, п'ятсот учителями в них і трьома мільонами злочинів річного всього обороту в тих школах! Іншої ради нема: Якщо хочемо, щоби й ми стали новітньою, освіченою нацією, закусім зуби, закотім рукави — і до праці!

КОРОТКІ ВІСТКИ.

Большевики казяться з приводу збіркової акції **на поміч голодним СРСР**, яку веде відомий віденський комітет під проводом Кард. Інніцера. Большевицькі газети виписують гідкі клевети на цей комітет.

Американські часописи подають нові жахливі сцени голоду **на Україні**. Американський журналіст Вокер поїхав до совітської Росії минулої весни разом з гуртом інших туристів совітського подорожного бюро, але по дорозі на Україні відлучився від громади і подорожував самотійно. Там поробив він світлини і мав щастя вивести їх із совітів. Поміщено чотири світлини. Одна представляє людину застрілену за те, що визбирувала колоски недалекого колхозу, якого вона була членом. Над умерлим батьком стоїть старший хлопчина і плаче. Друга світлина показує здохлу коняку, над котрою стоїть якийсь урядовець, щоб відогнати селян та не допустити їх забрати мясо. Третя картина представляє чоловіка, що виліз на віз із сіном і там помер з голоду, четверта дві селянки, що визбирують зерна збіжжя на колхозі. Ціла стаття нанизана описом жахливих сцен, а зачинається словами: „Недавно я перейшов Україну в совітській Росії, де 6 мільонів селян згинувло з голоду за останніх 18 місяців тому, що большевицький уряд наложив на їх жниво завеликі податки. Останньої зими салдати червоної армії на розказ з Москви забрали стільки збіжжя від селян з останнього збору, що вони не могли вижити себе і своєї худоби в зимі“.

З Берези Каргузької вийшло дня 1. ц. м. на волю 20 Українців. Залишилося в таборі 79 осіб, у тому 58 Українців.

В „Ділі“ появилася стаття Д-ра С. Барана, в якій автор звертає увагу на **нову акцію ОУН** серед американських Українців. В американських українських газетах появилася зазив складати 40-тисячний фонд на цілі ОУН. Є в тамошній пресі натяки на те, що терор ОУН має бути відновлений і посилений. Стаття „Діла“ перестерігає перед дальшою хвилею терору, який приніс би необчислимі шкоди українському громадянству.

На 10 років в'язниці засудив трибунал у Тернополі інж. Євгена Костецького. Судді присягли по переведеній розправі в середу 6. березня ц. р. заперечили злочин намови до вбивства поліцая Глов'яка і потвердили пи-

тання приналежності до ОУН. Як відомо трибунал у Тернополі засудив уже раз інж. Е. Костецького на кару смерти за намову до вбивства поліція Гловяка в Токах збаражського повіту. Одначе оборонець підсудного зголосив касацію і Найвищий Суд скасував цей присуд. Тому тепер відбулася друга розправа.

* *

Суд присяглих у Львові засудив Дмитра Труша з Піддубець на **15 років в'язниці**. Акт обвинувачення закидав Трушеві намагане вбивство поліциста Ф. Шляхціковського, дня 7. квітня 1934, в Піддубцях. Оборона зголосила касацію.

*

У варшавському сенаті виголосив сен. Ю. Павликовський велику промову про **страшне положення нашого селянства**.

*

Нотарів спровадили у Львові до одної спільної камениці (Баторія 9), де тепер усі разом урядують.

*

У **Відні** почалася розправа проти б. австрійського посла в Римі Рінтелена, за зв'язок з учасниками липневого перевороту в Австрії.

*

В Парижі відбулися **наради** мін. Саймона з прем. Флянденом і мін. Лявалем, про міжнародні проблеми.

*

Король Сіаму зрікся престолу, і хоче поселитися у Швейцарії.

*

В Мадярщині була **зміна уряду**. Прем. Гембеш створив новий кабінет міністрів. Політика нового уряду не буде різнитися від дотеперішньої.

*

18 політичних вбивств було в большевії у одному місяці лютому ц. р.

*

В большевії такі порядки, що там незвичайно часто трапляються **залізничні катастрофи**. За останні 2 місяці в самій лише середній Росії було 1358 катастроф на залізницях. Ось порядки, нема що казати!

*

Совіти заводять тепер про людське око всякі зміни. Між іншими дозволили мати поодиноким членам збірних господарств — аж чверть гектара землі... От до чого довела соціалістична дурійка. Та й той кавальчик землі не вільно вживати як засівну площу, а лише на садок або город.

ДЕЩО ПРО ПІСТ.

Ми знаємо, коли Церква приказує пости, в які часи й дні; між іншим у кожен середу й п'ятницю крім загальниць обов'язує нас піст. Від постів розрішає диспенза, яку оголошує священник у церкві, або дає на сповіді тим, що того конечно потребують. Хто дістає диспензу чи з амвона чи у сповіді, ось як тепер у Великому Пості, той у ті дні, коли вільно їсти мясо, має змовити приписані молитви. Тимчасом деякі люди не знають про це й навіть в заказані недозволені дні їдять мясо та кажуть, що не мають гріха, бо... змовили молитву.

Це фальшиве думання. Хто без дозволу, без причини не постить, той грішить, хоч би і змовив молитву. Очевидна річ, що кожний християнин перед кожним їдженням і по їді повинен бодай перехреститися, бож це дари Божі, треба за них подякувати. Але й піст є для нас корисний і Богу милий. Через піст ми спокуюємо свої гріхи, усмирюємо пристрасті; через піст тіло стає легше, душа скоріше чує Божий голос. Через піст стаємо подібні до Спасителя, що постив на пустині, і в інших часах та обставинах. Тепер маємо облекшені пости, — не так, як було в давнину; а проте, як легко люди переступають той святий закон і догоджують своєму грішному тілу! А чейже й тіло є Божим твором, і повинно Богові одному служити й поклонятися. Якаж велика відповідальність лежить на батьках і хлібодавцях, що нехтують пости! Тут особливо провинюються жінки, що заряджують кухню, — бо від них здебільша залежить те святе діло посту. Колиж хто не годен постити, той іншими добрими ділами має приподобатися Богу, й виконати те, що поручить його о. сповідник, від якого слід брати розрішення від посту.

Добрий християнин не то що не буде викручуватися від святого закону посту, але буде старатися направити своє життя, усмирювати свої норови й приподобатися Богові. А піст є один з найліпших засобів до цього. Може саме через наш піст Бог усуне ту язву голоду, що грізно повисла над українською землею, і дасть усім зажити кращим життям.

ЯК БУДЕМО ПОСТИТИ?

Цього року ось так:

Кожного понеділка, середі й п'ятниці не вільно їсти мяса, — але вільно набіл. В інші дні можна їсти мясо, але треба відмовити 5 Отченаш і Богородице Діво перед обідом і вечерою. (Священники пс. 50: Помилуй мя Боже.). Тою молитвою надолужуємо піст.

В перший та й у Страстний тиждень забороняється мясо взагалі, молочніж страви позволяється у вівторок, четвер і суботу. В понеділок, середу і п'ятницю приписані страви без набілу.

Хто задля важних причин не міг би заховати й цього злагідненого посту, той перед тим мусить взяти розрешення у свого отця сповідника.

Слід при цьому пригадати, що піст не обов'язує: 1) тих, що слабують, або по тяжкій слабості вертають до здоров'я; 2) дітей до 7. року життя; 3) тих, що кормлять, або при надії; 4) **тяжко** працюючих; 5) тих, що не мають іншої страви, як ту що дістають, н. пр. жебраки і т. п.; 6) подорожних і тих, що не годні дістати пісної страви.

ЯК БУДЕ ПОСТИТИ ШКІЛЬНА МОЛОДЬ?

На цьогорічний Великий Піст є таке зарядження Духовної Влади:

Шкільна молодь усякого рода шкіл, її батьки, вчителі й їх родини мають таку диспензу:

Набілу і мясної омасти (смальцю) вільно вживати через усі дні цьогорічного Вел. Посту, крім Великої П'ятниці.

Мясні страви дозволені за виїмком п'ятниці усіх тижнів, — а в першому тижні посту

і у Страстний тиждень не вільно їсти мяса теж у середу; хто з тих осіб їсть мясо у дозволені дні, той має відмовити тоді перед обідом і вечерою один раз Отчеш, Богородице Діво і Слава Отцю. Хто і в інші дні не міг би постити, мусить перед тим просити на це розрешення від о. сповідника.

(За Льв. АЕпарх. Відомостями з 15. II. 1935).

РЕВОЛЮЦІЯ В ГРЕЦІЇ.

В Греції вибухла революція.

Перед двома роками організація „Військова Ліга“ зорганізувала переворот, після якого генерал Плястірас оголосив себе диктатором. Його диктатура тривала всього три дні, ген. Кондилісові вдалося — при неутраляности Венізел'юса — повернути легальну владу і Плястірас мусів утікати на французьку Рів'єру. Запанував лад і ніхто не припускав, що під землею клекотить далі. Великий атенський патріот, Венізел'юс, відсунувся від політики і проживав останки свого життя на родинному острові Креті. Тепер Венізел'юс стоїть на чолі революції і приготує революційний уряд.

Причини революції треба шукати у внутрішній боротьбі поміж прихильниками репу-

Шпирка.

Д З В О Н И.

(Продовження).

Якийсь вояк сів біля Прокопа і крутив дзигар. Підсунувся ближче та заговорив до наших:

— А ви, батьки, куди їдете?

— Ми до Варшави, а ви, пане вояк? — спитав Прокіп.

— І я до Варшави. Я був дома на урльопі, а тепер вертаю до війська, бо я служу у Варшаві. Приїхав з Волині, звідти, де город Володимир, що то там колись була Раса, у Львові пересів тай поїдемо разом. А ви звідки?

— Мми тутешні, значить, з Галиції, наше село Темрявинці, теж близько давньої гралиці. А ви знаєте, як по Варшаві ходити?

— А чомуж би ні! Та я там уже другий рік служу. Я при панові капітанові за денщика. Добрий пан. А пані капітанова теж добра. Як прийде неділя, то каже: Харитоне, як пуйдзіш з нами до косцюла, то дам злотий. — Ай, кажу, розказ пані капітаново, але я юж давно не був в нашій церкві. — То не дам злотого. — І йду з паном в косцюл. А вечерами то вчить мене читати по польському. Але

балу, балу, я за себе розбалакався й не поспитав вас за чим ви їдете до Варшави?

— Гміна нас вислала, — пояснював Прокіп. — Там большевик відіслав наші дзвони й ми їдемо ті дзвони забрати. Війт таке письмо дістали, що там треба за тими дзвонами зголоситися до митрополичого консистору. А ви, Харитоне, знаєте де той консистор?

Харитон почухався в потилицю:

— Гм, то бачите так: Чи ви молитесь в костьолі, чи в церкві?

— Та в церкві, — відповів Гриць.

— Значить вам треба йти до руської консисторії, бо знов для тих, що ходять у костьол, є в Варшаві польська консисторія. А руська церква є на Празі. Там недалеко мої пани живуть. От і гаразд складається. Як приїдемо сядемо на трамвай й заведе вас до самої церкви.

Поїзд уже давно їхав. За деякий час вояк дивиться у вікно, і каже:

— Ось і „Жулкеф“. Тут стоїть п'ять мінут, може хочете, батьки, води напиться. Як маєте глечик то давайте мерщій, я піду до керниці, сам наплюся і вам принесу.

— Гриць дав банячок, поїзд станув, Харитон уже біг до стації. За хвилину вернувся.

Католицька Церква є незалежна, міжнародна, всесвітня. Кожен чоловік без ріжниць народности може знайти в ній заспокоєння своїх духових потреб і правдиве щастя на землі.

В нашій греко-словянській обряді відправляються Богослуження в старословянській мові. Вже саме те, що Церква вибрала собі до відправи Богослужень у всіх обрядах мертві мови (в східних обрядах мови: старогрецьку, церковно-словянську, халдейську, сирійську, коптійську, георгійську, арабську, абісинську, вірменську, старорумунську; а в західній обряді мову латинську) — доказує її соборність. Наведених богослужебних мов не уживає нині в буденній бесіді жаден живий нарід. І якраз ті мертві мови запевняють Церкві, що церемонії і зовнішня форма Богослуження, це є обряд, який проявляється в молитвах, піснях і звершних діях, не дізнають ніколи жадної зміни. Отже і таїнства віри внаслідок уживаних мертвих мов не будуть наражені на ніякі втрати ні ушкодження.

Обряди підносять красу єдиної Христової Церкви. Найвищим законодавцем в обрядових справах є Папа. Він відкидає непотрібні новості й надужиття в поодиноких обрядах і дбає про їх чистоту.

Як знак, що католицька Церква є соборна та що не має ніщо спільного з національною церквою жидівською, оснувала свою столицю не в Єрусалимі, але в Римі, в столиці поганського римського цїсарства. Звідси виходили на цілий світ через цілі віки і виходитимуть до кінця світа спасенні ласки католицької віри, ушасливляючи всі до неї приналежні народи.

Мимо всіх ворожих зусиль та змагань католицька Церква зростала постійно на цілїм світі. І не раз вже вела завзяту боротьбу з своїми противниками, але сповнилися на ній Христові слова: „І ворота пекла не переможуть її“. (Мат. XVI, 18). Церква не може йти взад, але мусить розвиватися з нестримною силою вперед; не „зближається до свого кінця й розв'язання“ — як це твердять злосливо її противники — але росте в щораз більшу силу, а нині бачимо її, тую вибрану Невісту Христову, славною на весь світ. Вона подібна до завсіді зеленого дерева, щепленого Божою рукою.

Зі сказаного слїдує, що цілі національної церкви є зовсім розбіжні з цілями соборної Церкви. Національна церква має на оці передовсім добро дочасне, матерїальне; соборна же Церква дбає передовсім за вічне добро повіреного собі стада, — але посередно плекає й дочасні добра.

І даремні зусилля всіх тих, що намагаються поступовання катол. Церкви змінити, і вчинити її подібною до існуючих національних церков.

Н. А. Толстой пише: „Серце моє трепетало від зворушення при виді тої Єдиної Церкви, незалежної від ніякої посторонньої власти, незв'язаної з ніякою державою, з ніякою народністю, але просвічаючої всіх. Як мені в цю хвилю бажалося бути членом тої справді соборної, католицької Церкви, в котрій і досі безперестанно скликається собори і проливається мученича кров, як в перші часи христїянства!“

о. С. Ковалів.

3 організаційної діяльності У. К. С.

УСТАНОВЧІ ЗБОРИ В ХОДОРОВІ.

Заходами о. декана І. Винницького відбулися 7. березня ц. р. установчі Збори Українського Католицького Союзу в Ходорові. Засновано відділ УКС для двох деканатів, ходорівського і стріліського. В згаданому дні зібралися о 10. годині вранці у великій салі Народного Дому відпоручники всіх сіл обох деканатів, разом зі своїми священиками. Сала була набита битком, а ті, що не могли дістатися до середини, виповнили вщерт сумежні коридорі й прислухувалися нарадам. Усіх приїзних нараховувано поперх 550, до 600 душ. Були це в подавляючій більшості селяни, мужичини і жінки. Перебіг зборів був незвичайно поважний і піднеслий, рівень дискусії дуже високий.

Наради відкрив о. декан І. Винницький. Після відспівання приїзними молитви, Царю Небесний“, о. декан у коротких, повних сили словах нарисовав тло, на якому відбувається релігійне й духове життя українського народу, та узадавив потребу організації типу Укр. Катол. Союзу, якого Основником є наш Князь Церкви, Ексс. Митрополит.

З черги вибрано на внесок п. Д-ра Трояна Президію Зборів, до якої ввійшли о. декан І. Винницький, як голова, п. нач. Копитко як місто голова і п. Горинь зі Стріліськ нових як секретар. Потім Збори вислухали з великою увагою реферат, що його виголосив делегат Головної Ради УКС зі Львова п. Володимир Кузьмович. Після реферату розвинулася дуже цікава дискусія, в якій забирали голос п. Іван Сярох, селянин з Отиневич, п. Горинь, ук. богослов з Стріліськ нових, п. Микола Чмелик, селянин з Угрова, п. Др. Троян, адвокат з Ходорова, о. Курчаба, о. Андрій Мельник, п. Мудрий, селянин з Отиневич, о. Винницький, п.

Копитко, ем. начальник стації з Ходорова, врешті у відповіді ще раз референт. Дискусія виказала не лише справжнє зрозуміння нашими широкими колами потреби такої організації як УКС, але й виявила замітний підхід селянства до порушених справ. Для прикладу подамо обширніше думки, висловлені двома селянами, пп. Сярохом і Чмеликом.

П. Сярох звернув увагу на звязок між визвольними змаганнями Ірляндців та їх релігією. З подиву гідною начитаністю і знанням предмету, цитуючи точно дати, перевів промовець думку, що Ірляндці, втративши незалежність, опісля навіть мову, змушені в міліонах виїжджувати до Америки, всеж своєї національної окремішності не втратили, завдяки власне своїй католицькій вірі. Промовець перейшов опісля до обговорення прикладів з української історії, спинюючися довше над умовинами, створеними на наших землях після упадку Галицько-Волинської Держави, а потім після виступу Хмельницького. Врешті перейшов до сучасности, зокрема до місцевих ходорівських відносин і з подиву гідним тактом дав лекцію національної єдності деяким одиницям з інтелігенції.

„На ходорівській землі — казав промовець — теж є зле. Нині повинна тут започаткуватися нова ера. В Ходорові нема багато інтелігенції, але й та бється між собою. Чи це мораль? Є тут люди поважні, назверх католики, але вони не вагаються поширювати протикатолицьку літературу (алюзія до одного місцевого адвоката, який називає себе українським комуністом — Ред.). Не брати нам панів після їх докторатів, і сурдутів, лише по їх душі. Хай шезнуть міжусобиці поміж людьми, які повинні служити прикладом для меншого брата“. При кінці своєї замітної промови візав оцей тверезий речник здорової селянської маси до єдности всіх верств українського громадянства та до розбудови нашого національного життя на підставі Христових засад.

П. Микола Чмелик з Угрова звернув увагу на те, що „духові справи не дадуться робити на зимно“. Про них не можна лише говорити і їх не робити, до глибини не переживати, або робити для інтересу. „Наша робота не вдасться, якщо не будемо йти простою дорогою. Навіть як помислимо криво, то сама мисль по-невірною наряд до тої справи“. Навіть інтелігентні люди, що визнаються в світі, коли „не мають духового пізнання“, коли їм „брак загірття, не потраплять огрівати других“. На жаль, серед наших умовин більше є тих, що вмють гасити, а не огрівати.

Ось вкоротці зміст двох цікавих селянських промов, двох виявів думок нашої селян-

ської гуці. Тут маємо справді зразок громадського здоров'я нашої селянської маси, і треба лише організаційної єдности та послідовної праці нашої інтелігентської верхівки, щоби створити справжню силу. Висловлюємо надію, що ходорівські збори збудять наші окружні і низові організації зі зимового сну, в який запали діячі УКС...

Після дискусії вибрано таку Раду окружного Відділу УКС у Ходорові: п. Йосиф Копитко голова, о. А. Мельник, п. Др. К. Троян, п-і С. Кривавичева, п. І. Сярох, п. І. Семигенівський і п. Д. Ляшко — члени. До Контрольної Комісії увійшли пп. А. Сохан, В. Кузьма і М. Геваницька, як заступники пп. С. Зелений і М. Саяк. Нововибраній Раді доручено у всіх місцевостях покликати до життя місцеві Кружки УКС.

УСТАНОВЧІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ УКС. В ПІСОЧНІЙ К. МИКОЛАЄВА Н/ДНІСТРОМ

відбулися дня 10. травня. На збори прибула переважно молодь обох полів з Пісочної, Київця, Держова, Надітич і Черниці. Сяля „Просвіти“ в Пісочній була виповнена вщерть. Видаю 283 запрошень. Реферат про завдання УКС виголосив п. В. Кузьмович. В дискусії забирали голос селяни. П. Ілятицький навязав до релігійности козаків і підкреслив величезну вагу Церкви для народу, п. М. Мороз теж згадав про козацьку бувальщину і боротьбу козаків за віру та вказав на наше завдання боротися з большевизмом, та цю боротьбу оперти на віру й націоналізм. Промовця гучно оплескували. П. Ярослав Федьків взивав до боротьби з баптистами, яких назвав відступниками від Церкви і Народу.

Вибрано Віділ УКС, зложений з таких осіб: Михайло Дудич з Пісочної, голова, Василь Городиський з Пісочної, Ярослав Федьків з Київця, Василь Гузар з Держова, Іван Особа з Надітич, Катерина Богоніс з Пісочної і Василь Більський с. Івана з Черниці — члени. Ревізійну Комісію вибрано в такому складі: Василь Матвій с. Гриня з Київця, Василь Мороз с. Андрея з Пісочної і Ст. Шеґец з Черниці — члени, Теодор Данчевський з Надітич, Василь Шеґец с. Василя з Пісочної — заступники.

Збори постановили створити в кожній місцевості Відділу (отже в Пісочній, Київці, Держові, Надітичах і Черниці) Місцеві Кружки, а при них секції молоді. На закінчення о. сов. Ем. Каленюк, парох Пісочної, сказав кілька палких слів заохоти до дальшої праці. Збори покінчено, так само як і ходорівські, релігійним гимном „О спомагай нас“.

Коротка історія Христових Страстей.

Християни східного обряду цілий образ жахливих Христових страждань мають представлений на „Страстях“, коли то Св. Церква розгортає перед ними картки Євангелія з описом нечуваних мук, терпінь і смерті Спасителя. І не тільки тоді. Ці сумні читання повторюються невинно, бо Церква пригадкою Христових страстей бажає закріпити нас до любови Спасителя й повчити, як і нам нести свій хрест.

Ідучи за прикладом св. Церкви, ми переповімо коротко Христові терпіння, а потім деякі особливі події з Його страстей. Зі сердечним спочуттям будемо дивитися на ті жахливі страждання. Може за це страдаючий Христос спогляне на нас, як споглянув на апостола Петра, й дасть нам ревні сльози каяття та щирого навернення.

Четвер увечорі. Над Єрусалимом царить темна ніч, люди спочивають. Ісус Христос вийшов із апостолами зо світлиці, де спожив Тайну Вечеру, й через потік Кедрон пішов на Оливну гору, до Гетсиманського саду. Іде на місце терпінь, щоби направити зло, вчинене колись прародичами в раю. Великий жах і гроза смерті охоплює Спасителя; кривавий піт виступає й каплями капе на землю. Він, що освічує кожну людину, яка на світ приходить — бореться у темряві безмежного смутку. А учні сплять... Це Христа болять... бо Його болять не так тягар гріхів усього світа, не так пригнічує Його свідомість тілесних терпінь, — як це, що за багатьох терпітиме без хісна. Та ось вибе небавом дванацята година півночі. Юда з юрбою посіпак наближається й поцілунком зраджує свого Учителя. О, який же безконечний ряд юдів тягнеться за Юдою Іскаріотським! Як безлічно вони цілують і споживають по святотатськи Його Пресвяте Тіло. Деж Ти Маріє Магдалино, що з жалем цілувала колись святі Христові ноги? Де ви, грішники, зо своїми сльозами покаєння?

Та ось вже ведуть Пійманого до Анни, а потім до первосвященника Каяфи, в якого зійшлися книжники і старшина народу — Жидівська Рада. Всі хочуть чим скоріше видати присуд на Христа, але свідки плутаються. Тоді первосвященик питає урочисто: Заклинаю Тебе Богом живим, щоб Ти сказав нам, чи Ти Христос, Син благословенного Бога? А Ісус відповів йому: Ти сказав; це Я!

Найвища Рада присудила Христові смерть. Але що жиди були під владою Римлян, то не могли самостійно виконувати присудів смерті. Прийшлося чекати до рана, щоби стати перед римським намісником Пилатом. (Д. б.).

Євангелія.

I. Неділя Посту.

Другого дня хотів відійти до Галилеї; і нійшов Филипа і сказав йому Ісус: Іди за Мною. А був Филип з Витсаїди, з міста Андреевого й Петрового. Знайшов Филип Натанаїла і сказав йому: Того, що про Нього писав Мойсей в законі і пророки, ми знайшли, Ісуса сина Йосифа, що з Назарету. І сказав йому Натанаїл: З Назарету може бути що доброго? Сказав йому Филип: Прийди й подивися. Побачив Ісус Натанаїла, як ішов до Нього, і сказав про нього: Се справді Ізраїльтянин, в котрім нема облуди. Сказав йому Натанаїл: Звідки мене знаєш? Відповів Ісус і сказав йому: Перш, чим покликав тебе Филип, як був еси під смоковницею, Я бачив тебе. Відповів йому Натанаїл і сказав: Равві, Ти еси Син Божий, Ти еси Цар Ізраїля. Відповів Ісус і сказав йому: Тому, що Я тобі сказав: (Що) Я бачив тебе під смоковницею, ти віруєш; більш від сього побачиш. І сказав йому: Істинно, істинно кажу вам, (від тепер) побачите небо отворене, і ангелів Божих, що входять і сходять на Сина Чоловічого.

(Йоан гл. 1. ст. 43—51).

II. Неділя Посту.

Я є дверми; коли хто через Мене ввійде, спасеться, і ввійде і вийде і пашу знайде. Злодій не приходить, тільки щоб красти і убивати й погубляти. Я прийшов, щоби життя мали і надто мали. Я пастир добрий; пастир добрий кладе свою душу за свої вівці; а наємник, і хто не є пастирем, для котрого вівці не є свої, бачить, що йде вовк і покидає вівці і втікає; а вовк пориває їх і розганяє. А наємник утікає і не дбає про вівці. Я пастир добрий і знаю Мої, і мої знають Мене. Як знає мене Отець, і Я знаю Отця, і Свою душу кладу за вівці. І інші вівці маю, що не є із сеї кошари, і ті маю привести, і Мого голосу слухатимуть, і буде одно стадо і один пастир.

(Йоан, гл. 10, ст. 9—16).

НА ХРЕСТИНАХ.

У Юркову хату завітала радість. Його Катерина привела на світ дитину. Справляли хрестини. Це перша дитина, ще й, на втіху Юрка, хлопятко. Богданом охрестили. Вернули з церкви, та й прилагодили дома гостину. Поприходили милі гості: кум Іван з Євкою, вуйко Петро, сусідка Ксеня, тета Климиха і братова Юлька, та ще дехто зі знайомих. Побажали господарам потіхи з дитини і Божого благословення, перекусили там дещо, тай розмову завели. Чоловіки між собою, а жінки між собою. Говорили про це і те, а жінки за дітей зговорилися:

— Коби Бог благословив, буде колись потіха, підпора! На батька придалося! — заговорила Євка, гойдаючи дитинку на руках.

— Коби не зломалося, буде росло! О, Катерина буде пестити, бо це одинак! — сказала сусідка Ксеня.

— О, нема що пестити! — озвалася Юлька. — Таки відразу треба твердо тримати в руках. Я своїх теж зразу пестила, а тепер

вони й до мене вже ставляться. Дітей вчити, треба вміти.

— Так, так! Тепер яйце мудріше від курки! Такий тепер світ настав! — докинув кум Іван.

— Та воно, видите, — каже Євка, — щось ці діти нині інакші. Мій малий Василько навчився по чужих садах лазити і не годен було його відовчити. Просили ми з Іваном, благали, молили, наминали, — не помагало. Раз сусідова Софійка піймала його в саді, і так намяла кулаками як котеня, — та не поправився. Ох, ох, ох! І що я буду з ним робити?! — зідхнула важко.

— А моя Марійка вже велика, тай клопіт з нею! Випроваджу її до церкви, то вона десь на хати полізе, і цілу вечірню пересидить! — скаржилася тета Климиха.

— Ой, біда нам, біда з цими дітьми! — жалувалася й сусідка Ксеня. — Та чуєте, я злапала свого Андрійка, як вже тютюн смалив. Але вже була його, як лошака. Аж зіпріла. Ще доки ходило до школи, то сяк-так обходилося. А тепер і битися навчився, і красти, і клясти, — загибель моя!

— А є у вас „КАУМ“? — вмішався до розмови вуйко Петро, що мешкав на другому селі.

— Що, що кажете? Кавун?

— Та де, де! Ти не розумієш! — перебив жінці Іван. Це Петро кажуть за „КАУМ“! Така опіка для молодих. Я щось чув, як у церкві наші отець згадували. Але я стою за лавками і таки добре не дочув. Не порозумів докладно, що воно таке.

— Це — став розказувати Петро, — таке католицьке товариство для молоді. „К“ — значить Католицька, „А“ — значить акція, „У“ — значить української, „М“ — значить молоді. Разом — Католицька акція, або праця, української молоді. Це значить, що наша молодь має так виховатися в цьому товаристві, щоби з неї мали потіху родичі, український нарід і католицька Церква.

— А що вони роблять у цьому товаристві? — спитали усі.

— Вчаться! — відказав Петро. Окремо хлопці і дівчата сходяться у тижневі на сходи. Там вчаться читати, писати, слухають викладів, рефератів, тощо. Пізнають літературу, вчаться історії України, заправляються до правдомовності, витривалості, повздержливості, культурного поведіння. Та найважливіше, це те, що тут молодь виховується в релігійному дусі, відбувають релігійні практики, приступають до св. Сповіді, тощо. Цим товариством опікується священик.

Не бійкою треба виховувати дітей, але мудро, культурно, побожно. О. Горищів.

Календар.

Березень 1935.

Стиль	Дні		С В Я Т А
			греко-катол.
16	•	С	Зенона, Евтропія
17	4	Н	1. посту. Гарас., Юліян.
18	5	П	Конона
19	6	В	42 муч. 4 Аморії
20	7	С	Єфрема, Павла
21	8	Ч	Теофілякта
22	9	П	† СС. 40 муч.
23	10	С	Кондрата
24	11	Н	2. посту. Софронія
25	12	П	Теофана
26	13	В	Никифора
27	14	С	Венедикта, Хрест.
28	15	Ч	Агапія
29	16	П	Савина і Юл.
30	17	С	Алексія чол. Бож.
31	18	Н	3. посту. Кир. Єрус.

До дня 27. IV. Великий Піст.

Сонце сходить дня 21. III. о год. 5.28, заходить год. 17.34.

Місяць: повня дня 20. III. год. 6.31; остання чверть дня 27. III. год. 21.51.

Столітній календар каже, що від дня 20. III. буде гарна погода і тепло, але під кінець місяця знова холодніше. Нарід каже, що коли дня 17. III. прилетять бузьки — буде вчасна весна.

Пам'ятайте, що березень — це місяць дешевої книжки. Поширюйте українські католицькі видання!

ДОМАШНІ ПОРАДИ.

Щоби чоботи не тріскали.

Якщо не хочемо, щоби шкіра на чоботах скоро потріскала — то треба зробити міцний вивар з дубової кори, і натирати ним чоботи. Коли шкіра висохне, помастити васеліною або рициновим олієм. Чорною пастою натирати щойно тоді, коли товщ добре всякне в шкіру.

Щоби нафтові лампи не коптіли.

Лампа горить ясно, не коптить і не заносить, коли досипати до нафти трохи мілкої соли. На 1/2 літри нафти треба 1/2 малої ложочки соли, на літру цілу ложочку.

У Греції на Креті був недавно землетрус; 204 хати зруйновані, а 589 господарств знищені.

НАСІННЯ

гварантоване, городовини, пашних ростин, цвітів, садівниче приладдя

поручає:

Інж. Б. Попович
Львів, вул. РУСЬКА ч. 20

Жадайте цінника!

ПЕРЕДПЛАТА ПІВРІЧНО 1.20 ЗОЛ., РІЧНО 2.40 ЗОЛ. — Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, вул. Японська 7. II. пов. — Тел. 94-56. Видає „Мета“, Видавнича Кооператива з відповідальністю уділами у Львові. Редагує Колегія. Відповідальний редактор: Петро Козіцький. Друкарня „Діло“, Львів, Ринок 10.